

VÝROČNÁ SPRÁVA

MESTA BANSKÁ BYSTRICA
ZA ROK 2017

ÚVODNÉ SLOVO PRIMÁTORA MESTA

Aj počas roka 2017 sme sa venovali mnohým projektom, obnovám či rozvojovým aktivitám. Za veľký krok vpred považujem odstránenie strašiaka, ktorý tridsať rokov špatil Banskú Bystricu. Stará autobusová stanica je už minulosť a naše mesto sa konečne môže pochváliť modernou vstupnou bránou. Dopravná časť, ktorá je po rokoch v správnych rukách, patrí k najmodernejším na Slovensku. Celý priestor spĺňa najprísnejšie kritériá s ohľadom na kvalitu, bezpečnosť a komfort.

Monitorovaná však nebude len stanica, ale aj ulice mesta. Podarilo sa nám nainštalovať nové kamery a doplniť potrebné vybavenie operačného strediska mestskej polície. Okrem zvýšenej bezpečnosti predídeme aj vandalizmu. Dlhodobým problémom sú zničené objekty a čierne skládky. Dotácia z Environmentálneho fondu Ministerstva životného prostredia SR napomohla k zlikvidovaniu stovky ton nahromadeného odpadu v jednej z mestských častí.

Vďaka úspechu vo forme schválených žiadostí o nenávratné finančné prostriedky sme do rekonštrukcie troch škôlok investovali historicky najvyšší objem financií. Aj rok 2017 preto môžeme nazvať rokom materských škôl. Kvalitná projektová príprava potrebná k čerpaniu eurofondov priniesla želané výsledky a tri veľké budovy sa dočkali obnovy. V rámci rozširovania kapacít sme v priestoroch základnej školy na Bakosovej ulici vytvorili nové triedy pre predškolákov. Dotácia z Environmentálneho fondu prispela k tomu, že po päťdesiatich piatich rokoch sme obnovili aj jediné detské jasle v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Naďalej sme sa venovali aj problému, ktorý trápi mnohé mestá – parkovacej politike. Na najväčšom banskobystrickom sídlisku vzniklo nové parkovisko. Táto plocha na Rudohorskej ulici predstavuje začiatok novej kapitoly v parkovacej

politike mesta. Ako sme zistili už v minulosti, cesta od myšlienky k realizácii je dlhá a komplikovaná. Za posledné dva roky sme investovali do obnovy zanedbaných miestnych komunikácií viac ako dva milióny eur.

V znižovaní technologického dlhu sme intenzívne pokračovali aj tento rok, a to postupne vo všetkých mestských častiach. Popri bežnej stavebnej údržbe sa začalo aj s obnovou dlho zanedbávaných súvislých úsekov na Poľnej ulici či na Zvolenskej ceste.

Počas dvanástich mesiacov sme s hrdosťou niesli titul Banská Bystrica – Európske mesto športu 2017. Spolu s našimi ambasádormi sme usporiadali mnoho aktivít, ktoré ponúkli možnosť zdravého pohybu malým i veľkým Banskobystričanom. Postupne sme začali s revitalizáciou športovísk, ktoré vytvoria žiakom kvalitné podmienky a zároveň budú prístupné verejnosti, mládeži či rodinám s deťmi. Realitou sa stala aj dlho očakávaná korčuliarska dráha. Priamo v centre mesta tak vyrástla relaxačno-oddychová zóna, ktorá poslúži rekreačným korčuliarom, chodcom či cyklistom. Napriek tomu, že pred tromi rokmi nebola na mestskom úrade k dispozícii žiadna vypracovaná projektová dokumentácia k výstavbe cyklotrás, podarilo sa nám veci výrazne pohnúť dopredu. Teší ma, že sme vyriešili všetky majetkovo-právne problémy a verím, že obyvateľom budeme môcť čoskoro odovzdať plnohodnotnú cyklotrasu.

Aj počas ďalšieho roka počítame s investíciami do obnovy materských a základných škôl, miestnych komunikácií, športovej infraštruktúry i do budovania parkovísk. Budeme sa uchádzať aj o nenávratné finančné prostriedky v oblasti zelených projektov. V prípade úspešnosti ich investujeme do rekonštrukcie a revitalizácie mestského parku a vybraných vnútroblokov na sídliskách.

Ján Nosko, v. r.

O BANSKEJ BYSTRICI

Mesto Banská Bystrica (ďalej aj „Mesto“) sa rozprestiera v srdci stredného Slovenska, v údolí rieky Hron medzi Kremnickými vrchmi, Starohorskými vrchmi a Poľanou. Obyvatelia i návštevníci ho poznajú aj pod názvom „mesto pod Urpínom“. Ako samostatný samosprávny územný celok vzniklo 1. januára 1991 na základe Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Je právnickou osobou, ktorá hospodári samostatne, s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Plní samosprávnú funkciu, kde základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov mesta. Skladá sa zo 16 mestských častí, ktorými sú: Banská Bystrica, Iliaš, Fončorda, Jakub, Kostiviarska, Kráľová, Kremnička, Majer, Podlavice, Pršianska Terasa, Radvaň, Rakytovce, Rudlová, Sásová, Senica, Skubín, Šalková, Uhlisko a Uľanka.

GEOGRAFICKÉ A DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Poloha mesta (Mestský úrad) v súradniciach: 48° 44' 19" N (severnej šírky), 19° 09' 25" E (východnej dĺžky)

Poloha mesta (Námestie SNP) v súradniciach: 48° 44' 08" N (severnej šírky), 19° 08' 44" E (východnej dĺžky)

Rozloha: 103 373 274 m² = 103,373274 km²

Nadmorská výška: 362 m n. m.

Počet obyvateľov: 76 639 (k 31.12.2017)

Kraj: Banskobystrický

Okres: Banská Bystrica

PSČ: 974 01

Historické názvy mesta: Nova villa Bystriciensis, Neosolium, Neusohl, Beszterczebánya

HISTÓRIA

História mesta sa začala písať v 13. storočí, a to zásluhou niekoľkých rodín saských kolonistov, ktorí na území dnešného mesta prirodzene vytvorili hospodársko-správnú a remeselnícku základňu banskej výroby. Význam osady stúpol natoľko, že ju kráľ Belo IV. v roku 1255 povýšil na mesto. Banská Bystrica od udelenia mestských práv prešla viacerými etapami vývoja a trvale sa vpísala nielen do dejín Slovenska. Pôsobila tu Thurzovsko - fuggerovská spoločnosť. Tento banskobystrický mediarsky podnik so svojím obrovským komplexom spracovateľských závodov, dobre premyslenou organizáciou výroby, hustou sieťou skladov a podvojným účtovníctvom patril k najväčším a najmodernejším ranokapitalistickým podnikom svojho druhu v európskom baníctve a hutníctve. Mesto Banská Bystrica bolo, ako jedno z prvých miest na Slovensku, vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Do novodobých dejín Slovenska sa zapísalo 29. augusta 1944, keď tu bolo vyhlásené Slovenské národné povstanie - ozbrojený odpor proti fašistickej okupácii. Po oslobodení mesta v druhej svetovej vojne 26. marca 1945 sa Banská Bystrica stala jedným z troch hospodársko-správnych centier Slovenska. Historické jadro mesta bolo v roku 1955 vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Po zrušení krajov sa mesto rýchlo prispôbilo novým územno-administratívnym pomeroch a začalo stavať na bankovníctve, školstve a turistike. Založením Univerzity Mateja Bela 1. júla 1992 sa Banská Bystrica stala jedným z centier vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. V súčasnosti je Banská Bystrica hospodárskym, administratívnym a kultúrnym centrom stredného Slovenska a sídlom Banskobystrického samosprávneho kraja.

Pamiatky

Medzi najcennejšie pamätihodnosti patrí areál mestského hradu (Barbakanu), námestie s kostolmi Panny Márie a sv. Kríža, starou radnicou, Matejovým domom, Barbakanom a zvyškami mestského opevnenia. Srdcom mesta je veľké obdĺžnikové námestie Slovenského národného povstania s Mariánskym stĺpom a šikmou Hodinovou vežou. Námestie ohraničujú honosné meštianske domy, z ktorých sú najvýznamnejšie Beniczského a Thurzov dom. Pešia zóna z námestia pokračuje aj na Dolnej ulici, kde je kostol sv. Alžbety a Bethlenov dom, v ktorom vyhlásili sedmohradské knieža Bethlena za uhorského kráľa. Historické

meštianske domy možno obdivovať aj v Lazovnej a Hornej Striebornej ulici. V Tihányiovskom kaštieli v mestskej časti Radvaň sú expozície prírodovedného oddelenia Stredoslovenského múzea. Historické múzeá sú v Thurzovom dome na Námestí SNP. Vzácne výtvarné diela uchovávajú tri objekty Štátnej galérie: Pretórium, Bethlenov dom a dom maliara Dominika Skuteckého.

V okolí mesta si zaslúži pozornosť drevený kostol v obci Hronsek, kaštieľ v Dolnej Mičinej i hrad v Slovenskej Ľupči. Vzácne sakrálné pamiatky sú v obciach Čerín a Poniky. Banícku minulosť medenej Bystrice pripomína horská obec Špania dolina, klenot ľudovej architektúry.

1 - Barbakan, veža kostola Nanebovzatia Panny Márie a biela budova Pretória v pozadí

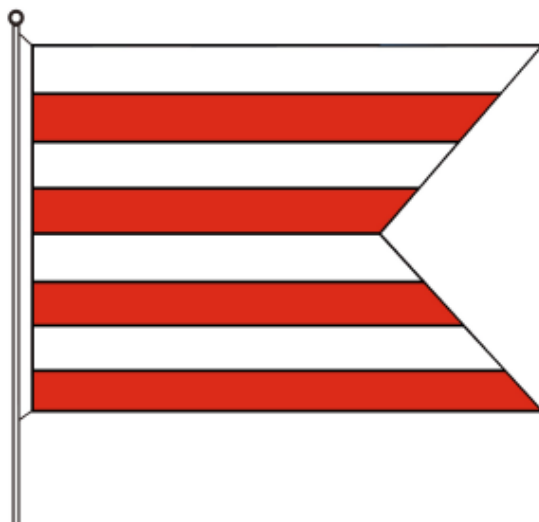
Symboly

Veľký **erb mesta** tvorí sedemkrát strieborno-červeno delený štít (štyri červené brvná v striebornom poli). Nosičom erbového štítu je anjel so zlatými krídlami, oblečený v bielej tunike prepásaný modrými pásmi so zlatými kruhovými ozdobami. Modrý plášť prevesený cez plecia je zopnutý kosoštvorcovou zlatou sponou s červeným stredom. Anjel má vo vlasoch červenú čelenku. Strážcami štítu sú dva od seba odvrátené zlaté jastraby so vztýčenou vzdialenejšou nohou a ich hlavy s otvorenými zobákmi sú otočené k anjelovi. Malý erb mesta je tvorený len erbovým štítom.

2 - Veľký erb Mesta Banská Bystrica

Vlajku Banskej Bystrice tvorí osem pruhov rovnakej šírky - striedavo biely a červený. Ich farba vychádza z farieb erbu mesta. Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená dvomi cípmi, čiže zástrihom siahajúcim do jednej tretiny jej dĺžky.

3 - Vlajka Mesta Banská Bystrica

Pečaťou sa rozumie pečatidlom zhotovený reliéfny obraz erbu mesta Banská Bystrica obkolesený kruhopisom s názvom mesta.

4 - Pečať Mesta Banská Bystrica – veľká

5 - Pečať Mesta Banská Bystrica – malá

POSLANIE, VÍZIA, CIELE

Komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja mesta Banská Bystrica definuje dokument nazývaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2015 - 2023 (skrátene PHSR). Tento strategický dokument hovorí o budúcom smerovaní mesta, o víziách a cieľoch, ktoré chce mesto naplniť v záujme dosiahnutia udržateľného rozvoja.

Banská Bystrica bude mestom, kde sa oplatí žiť, prísť a zostať.

Strategickým cieľom pre mesto Banská Bystrica do roku 2023 je zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov, investorov, podnikateľov a návštevníkov, pričom rozvoj mesta sa má realizovať v troch prioritných oblastiach:

1. **Prosperujúce mesto** – dosiahnuť vyšší ekonomický rast mobilizáciou vnútorného potenciálu
2. **Občianske mesto** - vytvoriť podmienky pre aktívne zapájanie sa občanov do života mesta
3. **Zdravé mesto** - zvýšiť kvalitu života pre všetkých občanov

Ambíciou mesta Banská Bystrica je byť vyhľadávanou turistickou destináciou s optimálnym využitím kultúrno-historického, ľudského a prírodného potenciálu, byť prosperujúcim a kreatívnym mestom, jedinečným miestom na podnikanie, mestom, v ktorom existuje dopyt, export a inovácie. Zámerom Mesta je tiež vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj vedy a výskumu s prepojením na prax, aby dosahované výsledky

boli akceptované odbornou verejnosťou na Slovensku i v zahraničí. Mesto chce poskytovať vzdelávanie podľa potrieb detí, mládeže a dospelých v atmosfére vzájomnej dôvery a spolupráce na všetkých inštitucionálnych úrovniach, a byť mestom, v ktorom majú občania dobré možnosti rozširovať si súčasnú kvalifikáciu či získavať novú. Mesto Banská Bystrica chce rozvíjať aj svoj kreatívny priemysel, byť mestom s funkčným priestorom na jeho rozvoj, aby sa tak mohlo stať kandidátom na titul Creative City UNESCO. Veľké ciele si Mesto kladie aj v oblasti dopravy a infraštruktúry. Bude napojené na nadradenú komunikačnú sieť vo všetkých smeroch a chce taktiež dobudovať miestnu komunikačnú sieť vrátane záchytných parkovísk, chodníkov pre cyklistov a chodcov. Súčasne si však kladie za cieľ preferovať ekologickú verejnú hromadnú dopravu a nemotorovú dopravu.

Byť Občianskym mestom znamená vytvoriť dostatok príležitostí pre občanov, aby sa mohli zapojiť do života v meste, využiť príležitosti, ktoré sa im ponúkajú, či ovplyvniť dianie v meste. Cieľom mesta je zvýšiť spokojnosť občanov so samosprávou, zachovať, prezentovať, rozvíjať a podporovať kultúrne bohatstvo mesta a jeho ľudí a zabezpečiť pre obyvateľov rozmanité kultúrne aktivity. Prostredníctvom športu chce Banská Bystrica vytvárať priestor pre sociálnu súdržnosť a zlepšenie zdravia a kvality života občanov. Ich spokojnosť chce zvýšiť vytvorením širokého spektra možností trávenia voľného času, spomedzi ktorých si každý občan vyberie podľa svojich záujmov.

Zvýšenie kvality života pre občanov mesta zahŕňa skvalitnenie a zvýšenie dostupnosti služieb v oblasti zdravotníctva, sociálnych služieb, bývania a občianskej vybavenosti, a zabezpečiť rozvoj zelenej infraštruktúry, aby bola Banská Bystrica na prvý pohľad čistým a „Zdravým mestom“ s množstvom zelene, ktorej prostredie budú občania radi využívať na oddych.

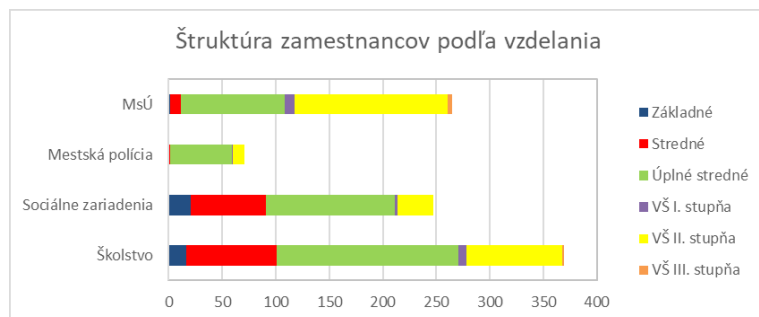

ĽUDSKÉ ZDROJE

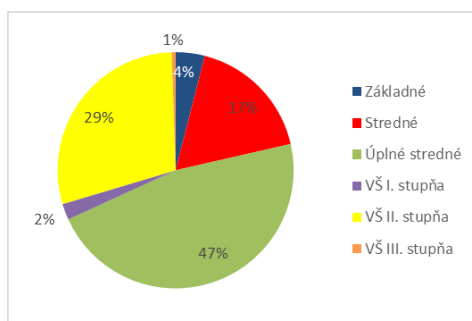
Mesto Banská Bystrica zamestnávalo ku dňu 31.12.2017 celkovo 952 zamestnancov, čo je oproti stavu počtu zamestnancov k poslednému dňu predchádzajúceho roka o 3 viac. Tento pohyb celkového počtu zamestnancov je tvorený nárastom počtu zamestnancov mestského úradu o 8 zamestnancov, v školských zariadeniach, ktoré sú v pôsobnosti Mesta, o 3 zamestnancov, poklesom počtu zamestnancov mestskej polície o 2 zamestnancov a poklesom o 6 zamestnancov v oblasti sociálnych služieb zabezpečovaných

Mestom. Nižšie uvedené grafy znázorňujú štruktúru pracovníkov Mesta Banská Bystrica v zložení podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania, veku a pohlavia ku dňu 31.12.2017.

Vzdelanostná štruktúra

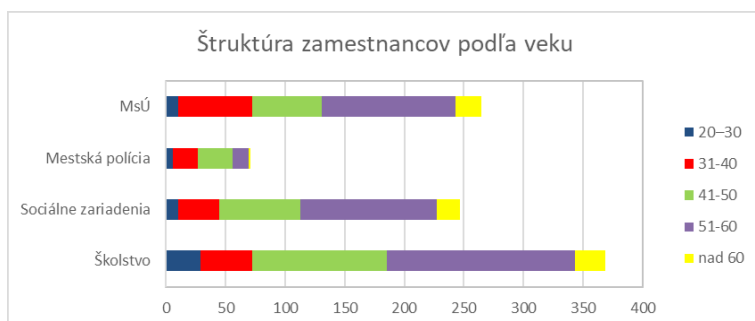
6 - Graf 1: Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

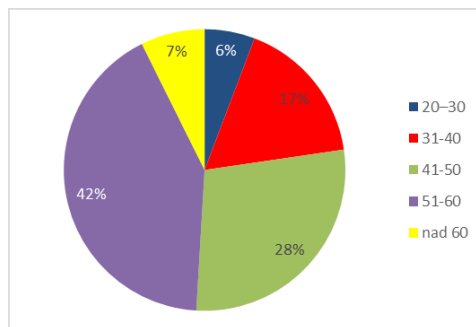
7 - Graf 2: Štruktúra vzdelanosti zamestnancov Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017 – percentuálne podiely

Z Grafu 1 a Grafu 2 vyplýva, že ku dňu 31.12.2017 najväčší podiel v zamestnaneckej štruktúre Mesta tvorili zamestnanci s úplným stredným vzdelaním, a to až 47%, pričom najviac z nich pracuje v oblasti školstva. Viac než štvrtina zamestnancov Mesta dosiahla II. stupeň vysokoškolského vzdelania. Tí sú zároveň najpočetnejšou skupinou zamestnancov v rámci Mestského úradu.

Veková štruktúra

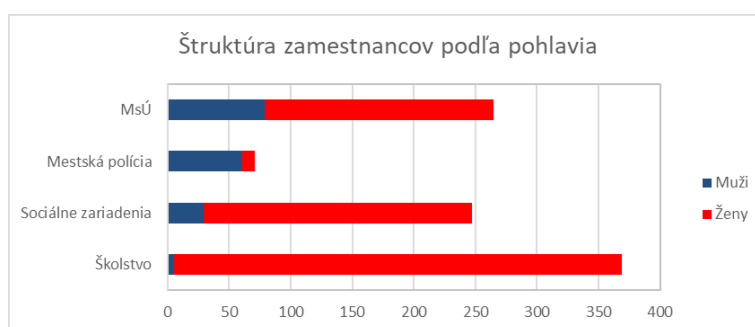
8 - Graf 3: Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017

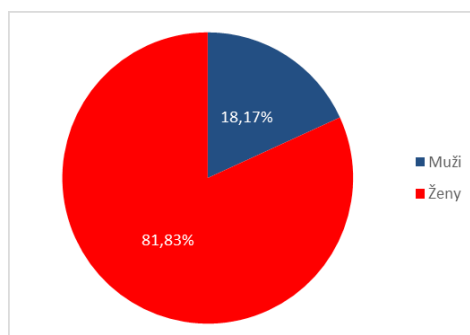
9 - Graf 4: Veková štruktúra zamestnancov Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017 - percentuálne podiely

Najpočetnejšia skupina zamestnancov je vo veku od 51 do 60 rokov. Spolu so zamestnancami vo veku nad 60 rokov tvoria tieto dve skupiny 49 % všetkých zamestnancov Mesta.

Štruktúra podľa pohlavia

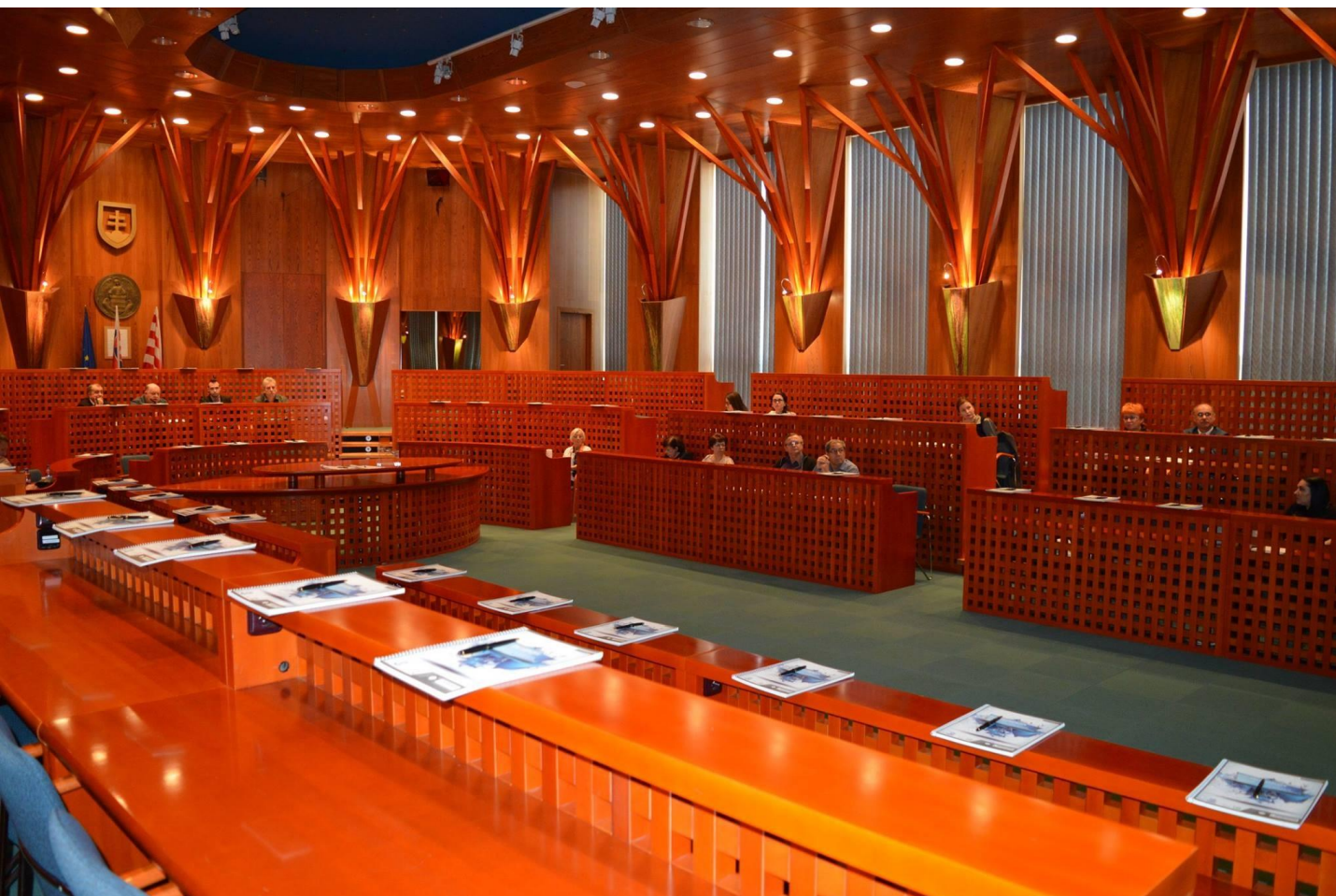

10 - Graf 5: Podiel mužov a žien zamestnaných v Meste Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017

11 - Graf 6: Percentuálny podiel mužov a žien zamestnaných Mestom Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017

Z celkového počtu novoprijatých zamestnancov v počte 17 naprieč organizáciami Mesta bolo až 11 žien. Nastúpili na pozície v rámci mestského úradu a školských zariadení, pričom súčasne rovnaký počet žien opustil pozície v oblasti sociálnych služieb a mestskej polície. Pomer mužov a žien sa tak zmenil v prospech mužov, keďže počet zamestnancov mestského úradu a mestskej polície klesol celkovo o 3 zamestnancov a súčasne vzrástol počet zamestnancov mužského pohlavia v školských a sociálnych zariadeniach celkovo o 6. Percentuálny podiel mužov tak vzrástol oproti minulému roku na hodnotu 18,17 % a podiel žien klesol na hodnotu 81,83 %. Napriek tomu však, ako vidieť v Grafe 5, v školských a sociálnych zariadeniach majú výraznú prevahu ženy, pričom v prvej spomenutej oblasti zastávajú až 98,64 % pracovných pozícií a v sociálnej oblasti 88,26 %. Naopak, Mestská polícia zamestnáva väčší podiel mužov, ktorí zastávajú viac než štyri pätiny pracovných pozícií v tejto oblasti. Uvedená štruktúra podľa pohlavia vyplýva aj z povahy samotnej práce v týchto inštitúciách. Na Mestskom úrade sa tento pomer vyrovnáva viac, no i tak ženy tvoria 70,19 % a muži 29,81 % z celkového počtu zamestnancov.

ORGÁNY SAMOSPRÁVY 2014 - 2018

Primátor mesta

Primátor je, podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predstaviteľ mesta, štatutárny orgán a najvyšší výkonný orgán mesta. Volia ho obyvatelia v priamych voľbách a jeho funkčné obdobie trvá štyri roky. Do 60 dní od zloženia sľubu spravidla na celé funkčné obdobie poverí zastupovaním zástupcu primátora. Ak tak neurobí, zástupcu primátora volí mestské zastupiteľstvo. Mesto Banská Bystrica má v súčasnosti dvoch viceprimátorov.

Mestské zastupiteľstvo

Mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MsZ“) je zastupiteľský zbor mesta zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta na obdobie štyroch rokov. Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva. Počet poslancov mestského zastupiteľstva na celé obdobie určí pred voľbami mestské zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov v rozmedzí od 19 do 31 poslancov. Vo volebnom období rokov 2014-2018 má mestské zastupiteľstvo najvyšší možný počet poslancov, t.j. 31. Mestské zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života mesta.

Mestská rada

Mestskú radu zriaďuje Mestské zastupiteľstvo. Mestská rada je iniciatívnym, výkonným a kontrolným orgánom mestského zastupiteľstva. Zároveň plní funkciu poradného orgánu primátora. Mestská rada je zložená z poslancov mestského zastupiteľstva, ktorých volí mestské zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Mestskú radu a jej členov môže mestské zastupiteľstvo kedykoľvek odvolať. Počet členov rady schvaľuje

MsZ. Pri jej zložení sa prihliada na zastúpenie politických strán, hnutí a nezávislých poslancov zastúpených v mestskom zastupiteľstve. Spôsob volieb upravuje Rokovací poriadok MsZ. V súčasnosti má mestská rada 9 členov a tvoria ju dvaja viceprimátori a ďalší siedmi poslanci mestského zastupiteľstva.

Komisie Mestského zastupiteľstva

Mestské zastupiteľstvo podľa potreby zriaďuje komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány z radov poslancov mestského zastupiteľstva a ďalších osôb. Členovia komisie a ich predsedovia sú volení a odvolávaní mestským zastupiteľstvom. V záujme posilnenia odbornej zdatnosti komisií môžu byť do nich prizvaní ďalší občania, či už ako stáli odborníci alebo len pre konkrétne prípady. Úlohy komisií vymedzuje mestské zastupiteľstvo pri zriadení komisie. V rámci poradnej funkcie dávajú stanoviská k materiálom, ktoré sú predmetom rokovaní MsZ. V rámci iniciatívnej funkcie na úsekoch, pre ktoré boli zriadené, vypracúvajú návrhy a podnety na riešenie otázok života mesta. V rámci kontrolnej funkcie participujú na kontrole realizácii uznesení MsZ.

Zriadené komisie Mestského zastupiteľstva Mesta Banská Bystrica (2014 - 2018):

1. Komisia MsZ pre financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta a podnikateľskú činnosť
2. Komisia MsZ pre územný rozvoj
3. Komisia MsZ pre rozvoj mestských častí
4. Komisia MsZ pre zdravie, sociálnu starostlivosť a bytovú politiku
5. Komisia MsZ pre školstvo a šport
6. Komisia MsZ pre dopravu, bezpečnosť, verejnoprospešné služby a verejný poriadok
7. Komisia MsZ pre regionálny rozvoj, medzinárodné vzťahy a cestovný ruch
8. Komisia MsZ pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ
9. Komisia MsZ pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie a prešetrovanie sťažností
10. Komisia MsZ pre životné prostredie a odpady

Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica

Mestský úrad (ďalej len „MsÚ“) je výkonným orgánom mestského zastupiteľstva a primátora mesta, ktorý tvoria zamestnanci Mesta Banská Bystrica. Podľa príslušnosti MsÚ zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie mestského zastupiteľstva a mestskej rady, vykonáva nariadenia, uznesenia mestského zastupiteľstva a rozhodnutia primátora. Koordinuje a riadi spoluprácu MsÚ s organizáciami a spoločnosťami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, sleduje výkon štátnej správy a samosprávy najmä z hľadiska dodržiavania zákonnosti a podľa potreby navrhuje opatrenia na zlepšenie ich výkonu a na základe analýzy ich stavu určuje koncepčné riešenia.

Prednosta mestského úradu

Na čele MsÚ je prednosta, ktorý riadi a zodpovedá za činnosť mestského úradu. Plní úlohy spojené s odborným, organizačným a technickým zabezpečením jeho činnosti. Prednostu vymenúva a odvoláva primátor mesta. Za svoju činnosť zodpovedá primátorovi mesta. Spolu s ním podpisuje zápisnice zo zasadnutí MsZ, na týchto zasadnutiach sa zúčastňuje, pričom môže mať poradnú funkciu. V dobe neprítomnosti primátora a zástupcov primátora je prednosta oprávnený vykonávať pracovné činnosti štatutárneho orgánu na základe písomného poverenia primátorom alebo zástupcom primátora. V rámci organizačnej štruktúry MsÚ sú priamo podriadenými zamestnancami prednostu MsÚ vedúci odborov a samostatných oddelení.

Útvary mestského úradu

Mestský úrad sa člení na odbory, oddelenia a referát. Odbor je odborný riadiaci organizačný útvar, ktorý zabezpečuje koordináciu a plnenie úloh primátora a prednostu MsÚ prostredníctvom oddelení. Hlavnou úlohou odboru je koordinovať prácu oddelení vo svojej pôsobnosti pri riešení spoločných úloh, na základe odborných činností patriacich pod dané oddelenie. Odbor riadi vedúci odboru, ktorý je priamo podriadený prednostovi MsÚ. Schéma znázorňujúca vnútornú organizačnú štruktúru mestského úradu Banskej Bystrice platná k 31.12.2017 je obsahom Prílohy č.2.

Hlavný kontrolór mesta

Hlavný kontrolór je pracovníkom mesta, ktorý vykonáva kontrolu úloh mesta, vyplývajúcich z pôsobnosti mesta. Hlavného kontrolóra volí mestské zastupiteľstvo. Za svoju činnosť sa zodpovedá mestskému zastupiteľstvu. Hlavný kontrolór kontroluje najmä príjmy, výdavky a finančné operácie mesta, nakladanie a hospodárenie s majetkom mesta, kontroluje plnenie úloh mesta jednotlivými útvarmi MsÚ, a to všetko v rámci rozsahu svojej právomoci. Kontroluje vybavovanie sťažností, petícií a podaní od občanov. Hlavný kontrolór vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu a záverečného účtu pred ich schválením v mestskom zastupiteľstve.

ČINNOSTI MESTA BANSKÁ BYSTRICA V PRIEBEHU ROKA 2017

Výchova a vzdelávanie

Činnosti preneseného výkonu štátnej správy a samosprávny výkon originálnych kompetencií na úseku výchovy a vzdelávania zabezpečoval Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže.

Mesto Banská Bystrica bolo v školskom roku 2016/2017 a 2017/2018 zriaďovateľom 11 právnych subjektov - základných škôl a ich súčastí (školský klub detí a školská jedáleň), 28 materských škôl a 27 školských jedální

pri materských školách bez právnej subjektivity, základnej umeleckej školy a centra voľného času s právnou subjektivitou.

Dôležitou úlohou samosprávy je zabezpečiť kvalitné poskytovanie výchovy a vzdelávania prostredníctvom svojich škôl a školských zariadení. Základným predpokladom optimálneho fungovania školského systému je materiálo-technické vybavenie a personálne obsadenie jednotlivých škôl a školských zariadení. Činnosti, ktoré boli na úseku výchovy a vzdelávania realizované, smerovali k systematickému vybaveniu škôl a školských zariadení modernými učebnými pomôckami a IKT. Opravami a rekonštrukciami financovanými z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, z eurofondov a taktiež aj z finančných prostriedkov mesta, sa naďalej pokračovalo v znižovaní energetickej náročnosti budov, čo bude mať za následok v budúcnosti úsporu na energiách a opätovné investovanie ušetrených financií do modernizácie škôl a školských zariadení. Atraktívnejšie prostredie vytvorené pre deti a žiakov bude mať pozitívny vplyv na ich celkový vývoj a vzbudí záujem o školu. Čo sa týka personálneho obsadenia škôl a školských zariadení, zriaďovateľ prihlídal vo veľkej miere na čo najväčšiu kvalifikovanosť a odbornosť výchovno-vzdelávacieho procesu. Významným faktorom, ktorý vplýva na služby súvisiace s poskytovaním vzdelávania je spokojnosť rodičov. Mesto podporovalo a naďalej bude podporovať aktívnu spoluprácu a komunikáciu so širokou verejnosťou. V rámci Školského úradu, oddelenia školstva a mládeže sa operatívne zapracovávali podporné návrhy a podnety, ktoré prispeli k skvalitneniu poskytovaných služieb. V ďalšej časti je uvedený prehľad významných činností, podujatí a projektov, ktoré boli v roku 2017 realizované v jednotlivých školách a školských zariadeniach.

Materská škola	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí	Počet detí	Počet tried	Počet PZ	Počet novoprijatých detí
	2016 - 2017	2016 - 2017	2016 - 2017	2016 - 2017	2017 - 2018	2017 - 2018	2017 - 2018	2017 - 2018
Bakosova 5	0	0	0	0	39	2	4	39
Buková 22	44	2	4	12	44	2	4	14
Cesta k nemoonci 37	87	4	8	29	83	4	8	26
Ul. 9. mája 26	58	3	6	22	58	3	6	21
Družby 3	139	7	14	68	133	7	14	43
Ul. 29. augusta 14	103	5	10	36	101	5	10	22
Horná 22	54	3	6	12	46	3	6	13
Hronská 18	18	1	2	6	17	1	2	6
Jakubská 77	37	2	4	9	36	2	4	9
Na Lúčkach 2	80	4	8	24	98	5	10	43
Jilemnického 8	78	4	8	24	76	4	8	27
Karpasík 3	107	5	10	24	107	5	10	31
Kremnička 22	32	1,5	3	12	30	1,5	3	4
Profesora Šáru 3	89	4	8	27	76	4	8	27
Lazovná 32	79	4	8	23	77	4	8	25
Maguská 14	85	4	8	31	87	4	8	26
Nová 2	113	6	12	34	120	6	12	41
Odbojárov 9	32	1,5	3	7	29	1,5	3	8
Radvanská 26	108	5	10	26	104	5	10	36
Radvanská 28	125	6	12	55	124	6	12	35
Sásovská cesta 21	88	4	8	34	78	4	8	16
Senická cesta 82	22	1	2	7	22	1	2	6
Na Starej tehelní 7	84	4	8	33	80	4	8	25
Strážovská 3	101	5	10	36	103	5	10	38
Šalgotárska 5	137	6	12	40	125	6	12	27
Tatranská 63	122	6	12	37	122	6	12	31
Trieda SNP 77	21	1	2	6	23	1	2	7
Tulská 25	104	5	10	40	100	5	10	36
SPOLU	2147	101	208	714	2138	104	214	682
Priemer detí na 1 triedu	20,64				20,11			

12 - Počet detí v MŠ v školských rokoch 2016/2017 a 2017/2018

Základná škola	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Celkový počet žiakov	Celkový počet tried	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Počet žiakov 1. ročníka	Počet tried 1. ročníka	Prepočítaný počet pedagogických zamestnancov	
	2016/2017	2016/2017	2017/2018	2017/2018	2016/2017	2016/2017	2017/2018	2017/2018	2016/ 2017	2017/ 2018
Jána Bakosová,										
Bakosova 5	269	13	305	14	47	2	50	2	22,73	19,38
Ľumbierska 17	519	29	537	29	65	3	75	3	37,73	37,9
Jozefa Gregora										
Tajovského, Gaštanová 12	293	15	302	16	37	2	48	3	24,04	21,5
Golianova 8	717	32	731	32	79	3	75	3	44,91	44,93
Moskovská 2	551	25	537	26	70	3	62	3	32,78	34,13
Pieninská 27	322	17	335	15	26	1	48	2	23,64	21,39
Radvanská 1	538	25	585	27	80	4	91	4	36,24	38,04
Sitnianska 32	396	19	428	19	62	3	62	3	25,62	26,74
Spojová 14	759	34	783	34	99	5	117	5	45,95	46,4
SSV, Skuteckého 8	484	20	469	19	50	2	50	2	32,48	30,59
Trieda SNP 20	431	21	413	22	44	2	39	2	28,93	29,15
Spolu	5279	250	5425	253	659	30	717	32	355,05	350,15
Priemer žiakov na 1 triedu	21,11		21,44		21,96		22,4			

13 - Počet žiakov ZŠ v školských rokoch 2016/2017 a 2017/2018

Školský rok	2016/2017	2017/2018
ZUŠ Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6	1 553	1 440
Centrum voľného času, Havranské 9	1 542	1 596

14 - Počet žiakov ZUŠ a CVČ v školských rokoch 2016/2017 a 2017/2018

Významné činnosti, podujatia a projekty materských škôl v roku 2017

V rámci zvýšenia zaškolenosti detí predškolského veku pred vstupom do základnej školy a uspokojenia čo najvyššieho počtu rodičov, Mesto Banská Bystrica od 1. 9. 2017 rozšírilo kapacitu Materskej školy, Na Lúčkach 2, Banská Bystrica o jednu triedu pre 22 detí a v priestoroch Základnej školy Jána Bakossa, Bakossova 5, Banská Bystrica vznikla nová Materská škola, Bakossova 5, Banská Bystrica s dvomi triedami s kapacitou pre 44 detí. V rámci projektu zvyšovania energetickej hospodárnosti budov sa začali v roku 2017 rekonštrukčné práce v Materskej škole, Na Lúčkach 2, Banská Bystrica, v Materskej škole, Tatranská 63, Banská Bystrica a v Materskej škole, Radvanská 28, Banská Bystrica.

Materské školy aktívne spolupracovali s viacerými organizáciami či už v meste alebo v rámci celého Slovenska. Na základe dlhoročnej spolupráce s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici, študenti pedagogickej fakulty vykonávali v materských školách počas zimného aj letného semestra pedagogickú prax.

Deti mali možnosť zúčastniť sa rôznych súťaží v rámci celého Slovenska v oblasti spevu, tanca, tvorivej dramatiky, prózy, výtvarných aktivít, environmentálnych aktivít alebo športu. V mesiaci marec sa uskutočnila regionálna súťaž „Predškoláčik“, ktorá bola zameraná na prednes poézie a prózy. V mesiaci apríl sa uskutočnil Festival pódiových skladieb detí predškolského veku „Pohybom pre zdravie a radosť“. V mesiaci máj sa deti zúčastnili prehliadky detských tanečných hier „Dupkajú nožičky, dupkajú“, kde prezentovali krásu nášho folklóru a regionálnych zvykov. Materské školy sa zapojili do environmentálnej súťaže „Ekopredškoláčik“. Deti z Banskobystrického regiónu si zmerali svoje sily na 22. ročníku Športovej olympiády detí materských škôl. V júni vyvrcholila celoslovenská súťažná prehliadka výtvarnej tvorivosti detí predškolského veku „Dúhový kolotoč“. V mesiaci jún sa deti zúčastnili olympijského behu aj futbalového turnaja Generali Cup 2017. V mesiaci september v rámci Európskeho týždňa športu sa deti zúčastnili súťaže „Získaj svoj prvý detský vodičák“, ktorá bola zameraná na dopravnú výchovu. V mesiaci október Spoločnosť pre predškolskú výchovu, región Banská Bystrica usporiadala Celoslovenskú odbornú konferenciu pre učiteľov materských škôl „Tanečným pohybom ku zdraviu učiteľa“. Hlavným cieľom konferencie bolo prezentovať vplyv pohybových aktivít – tanca na fyzické a psychické zdravie učiteľa, na podporu pozitívneho myslenia učiteľa. V mesiaci november sa uskutočnila regionálna súťaž v speve „Bystrický slávik“. Dňa 4. 11. 2017 sa stretli deti na Námestí SNP, aby oslávili spevom, tancom a hrami Deň materských škôl na Slovensku.

Významné činnosti, podujatia a projekty základných škôl v roku 2017

Základná škola Jána Bakossa, Bakossova 5, Banská Bystrica

Podujatia: Hviezdoslavov Kubín, Literárna súťaž o cenu Dominika Tatarku, ENGLISHSTAR 2017 – medzinárodná súťaž v anglickom jazyku, Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice, Kukučínova literárna Revúca, Európsky deň jazykov, Deň mlieka, Európa v škole (literárna tvorba), Týždeň s lektorom angličtiny, Predajná cudzojazyčná výstava kníh, Galéria talentov o cenu

Jána Bakossa, Literárny Kežmarok, Veľkonočné tvorivé dielne, Bakoškársky slávik, Literárny kvíz pre žiakov, Literárna exkurzia (Vrbica, Liptovský Mikuláš, Vlkolínec), Sásovský trojboj, Juniáles.

Exkurzie v rámci Dní otvorených dverí: UMB Banská Bystrica, SHMÚ.

Projekty: Rozvoj informatizácie regionálneho školstva (bývalý INFOVEK), WifiEdu, Modernizácia vyučovacieho procesu na ZŠ a SŠ, Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc, Škola podporujúca zdravie, Človek a les, Detský čin roka, Projekt CLIL, Projekt e -testovanie, Aktivizujúce metódy vo výchove, Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, Projekt PRINED, Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na základných školách, Digitálne učivo na dosah, Záložka do knihy spája školy, Viem čo zjem.

Základná škola, Ďumbierska 17, Banská Bystrica

Podujatia: Stretnutie seniorov s deťmi v rámci Mesiaca úcty k starším, Dajme veciam druhú šancu (finančná gramotnosť v praxi a ekologické myslenie), Tvorivé dielne, Vianočné pozdravy pre vojakov v mierových misiách, Vianočné zvyky a tradície (pečenie oblátok, pečenie a zdobenie medovníkov), Mikulášske športové podujatie troch generácií v spolupráci s MŠ Sásovská cesta, Fašiangový pochod dedinou, Veľkonočné zvyky a tradície, Deň Zeme, Sásovský trojboj, Tanečná súťaž v pódiových skladbách pre žiačky II. stupňa, Deň otvorených dverí (pre rodičov 1. a 2. roč. a rodičov budúcich prvákov), Prezentácia programu VIN, 3. školský ples ZŠ Ďumbierska 17, Záchrana som ja – odovzdanie AED a kurz prvej pomoci.

Exkurzie: Tropicarium Budapešť, Human body Bratislava, Po stopách Cyrila a Metoda (Nitra), Osvienčim, Predvianočná Viedeň.

Besedy: Kto postavil Pyramídy, Práca geológa, Včelárstvo. Projekty: Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecne vzdelávacie predmety, Digiškola, Digitálne učivo na dosah, IROP – rekonštrukcia dielní a prírodovednej učebne, Erasmus+: Vzdelaná mládež – lepšia budúcnosť, Mobilita učiacich sa zamestnancov, Projekt finančnej gramotnosti – Baťov systém.

Základná škola Jozefa Gregora Tajovského, Gaštanová 12, Banská Bystrica

Účasť na športových súťažiach a podujatiach: Cezpoľný beh, Horehronské hry detí a mládeže, Bavme deti športom – atletika, OFDM, Gymnastický štvorboj; Stolný tenis .

Vlastné podujatia: Bežia celé Podlavice; Čítanie u Tajovských (čitateľská gramotnosť); Prezentácia Centra techniky.

Účasť na ďalších podujatiach: i-Bobor (internetová celoslovenská súťaž), Ukáž svoj talent, Vševedko, Literárna súťaž Stromu života „Moja voľba“, jarné, jesenné a zimné aranžovanie;

Projekty: Zdravá škola, Infovek, Správaj sa normálne, Policajt, môj kamarát, Otvorená škola, Modernizácia vzdelávacieho procesu, Robolab, Milujem Slovensko a svoj región (projekt ŠKD), Projektové aktivity v spolupráci s partnerskou školou v Hradci Králové (napr. škola v prírode, elektronická prezentácia regiónu a prírodných, kultúrnych pamiatok Slovenska / Čiech), Viem čo zjem, Škola priateľská deťom, Živé knihy, Detský čin roka, Týždeň hlasného čítania: „Veľkí učia malých, malí učia veľkých“.

Národné projekty: Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a prácu s talentami, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Projekt PRINED (Projekt inkluzívnej edukácie).

Základná škola, Golianova 8, Banská Bystrica

Charitatívne akcie: Benefičný hokejový zápas na podporu chorým deťom.

Športové podujatia organizované školou: Olympijské festivaly detí a mládeže (I. a II. stupeň), Naučme deti športovať (ročníkový projekt ZŠ Golianova), Olympijský festival seniorov, Atletický trojboj (športový deň za účasti MŠ Na Uhlisku), Jarné kilometre za zdravím (športová akcia spojená s čistením Urpína), Jesenná bežecká liga, Mikulášsky beh a iné.

Súťaže: Matematická olympiáda, Pytagoriáda, Fyzikálna olympiáda, Pikomat, Pikofyz, Maks, Klokán, Čítame s Osmijankom, Policať môj kamarát, Hviezdoslavov Kubín, Dejepisná olympiáda, Olympiáda zo SLJ, Biologická olympiáda, Chemická olympiáda, Súťaž mladých záchranárov, Olympiáda AJ a iné.

Ďalšie aktivity: Vynášanie Moreny, Majáles, Šarkaniáda, Putujeme rozprávkami, Deň so zvieratkami, Z truhličky mojej babičky, Lucie (tradičné vymetanie tried živými Luciami), Vianočný stromček pre zvieratká, Deň otvorených dverí, jesenná, vianočná a veľkonočná ikebana, Deň Zeme (úprava okolia školy) Olympiáda zdravej výživy, Vedomostná súťaž o olympizme, Čítanie predškôľkom, Školy na námestí, Cukríky do Afriky, Moja aktovka, Pohľadnice pre občanov Uhliska, Hračky pre detské domovy.

Projekty: Škola podporujúca zdravie, Infovek, Primárna prevencia sociálno-patologických javov, Environmentálny projekt, Inovatívna forma a metódy vzdelávania na ZŠ, Olympiáda zdravej výživy, Viem čítať a čítam rád, Ekologická stopa, Projekt bez kriedy, Progres kompetenčných zručností žiakov inovatívnymi formami a metódami vzdelávania na nižšom sekundárnom stupni, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – DIGI škola, Projekt Druhý krok, Projekt Gymnastika bezpečne, Inovatívne formy a metódy v športovej príprave, Kniha priateľ detí, knižnica pre verejnosť; Naučme deti športovať a iné.

Základná škola, Moskovská 2, Banská Bystrica

Podujatia / I. stupeň: Európsky týždeň športu, Regionálna kultúra v iných kútoch sveta, Náučný chodník na jeseň – ročníkové aktivity („Spoznajme náučný chodník“, „Poďakovanie stromom“, „Bylinky v bylinkovom záhone“, „ Náučný chodník“), Pasovanie prvákov, Šarkaniáda, Deň strašidiel, Beseda na tému drogy, Mikulášsky turnaj o pohár riaditeľky školy vo vybíjaní.

Školské kolá súťaží / I. stupeň: Hovorme o jedle, Ochránarik, Vesmír očami detí, Maksík, Pytagoriáda, Čitateľský oriešok, Šaliarsky Maťko – prednes povestí, Prednes poézie a prózy, iBobor, Vševedko – vedomostná súťaž.

Projekty / I. stupeň: Moja prvá škola – Misia modrá planéta, English One.

Podujatia/ II. stupeň: Historická prehliadka mesta Banská Bystrica, Regionálna kultúra v iných kútoch sveta (Mexiko, Litva), Týždeň dobrovoľníctva, Náučný chodník, bylinková špirála , Výstava – Jesenné plody, Halloween, Pasovačka piatakov, Týždeň matematiky, Mikulášsky turnaj o pohár riaditeľky školy vo vybíjaní a florbale, Vianočná ikebana, Burza hračiek.

Iné aktivity / II. stupeň: Prezentácie ku Svetovému dňu boja proti AIDS, Hodiny SJL v knižnici (rozvíjanie čitateľskej gramotnosti), Biela Pastelka, Návraty – aktivity pri príležitosti 30. výročia školy zamerané na bývalých žiakov ZŠ.

Školské kolá súťaží / II. stupeň: Záchranarik, Záložka do knihy, Maks, Pytagoriáda, Olympiáda SJL, Šaliarsky Maťko – prednes povestí, Prednes poézie a prózy, Olympiáda ANJ, NEJ, RUJ – školské a okresné kolá, iBobor, Cezpoľný beh, Hádzaná (chlapci, dievčatá), Horehronské hry, Najkrajšia krabica na separáciu odpadu, Olympiáda z techniky (školské a okresné kolo), Olympiáda z geografie (školské kolo).

Projekty / II. stupeň: Tajný život mesta, Projekty e-twinning (zamerané na cudzie jazyky a spoluprácu so školami v zahraničí), Ekopolia a Ekoalarm (zamerané na separáciu odpadu), Trieda pod oblohou – Enviroprojekt 2017.

Podujatia ŠKD Slniečkovo: Európsky týždeň športu v ŠKD (Štafetový beh s maskotom oddelenia, Aerobic – dievčatá na chodbe, Športové hry (softenis, kolobežky, futbal, futbal a vybíjaná medzi oddeleniami, zábavné štafetové súťaže oddelení), Týždeň čistých tanierikov a zdravej výživy, Vítame Vás v Slniečkove (privítanie prvákov v ŠKD), Jesenný turnaj v pozemnom hokeji medzi oddeleniami, Šarkaniáda, Tekvicové hody, Jesenný turnaj vo vybíjaní, Program pre seniorov z Denného centra Pohoda a pre starých rodičov (k Mesiacu úcty k starším), Vianočný program v DD a DSS Senium (darčeky), Zimná olympiáda (súťaže na snehu), Tanečné programy (v MŠ Nová, MŠ Tulská, MŠ Jilemnického).

Základná škola, Pieninská 27, Banská Bystrica

Tradičné podujatia školy: Rozlúčka s absolventmi, Pasovanie prvákov do Cechu pieninského, Karneval – vyučovanie v maskách, Fašiangy v ŠKD, Deň boja proti stresu, Deň Zeme, Deň inakosti, Deň zdravého životného štýlu, Dni otvorených dverí, Volejbalové turnaje (Mikulášsky, Veľkonočný, O pohár SNP), Vianočná akadémia, Mikuláš pre škôlkarov, Mikuláš v škole a ŠKD, Veľká školská hra, Šport a pohyb rozvíja – prídte celá rodina, Týždeň športu, Historická noc v ŠKD, Raňajky s mamičkou, Olovrant s oteckom, Zahraj sa s rodičmi – športový deň, Čarovná školská aktovka, Detský čin.

Súťaže a olympiády: Technická súťaž AVAMET, Rozkvitnutá Európa (aranžovanie), Slávik Slovenska, Biathlon Mania, Hviezdoslavov Kubín, Talentárium, Kováčova Bystrica, Vesmír očami detí, Olympiády (matematická, zo SLJ, ANJ, RUJ, geografická), Astronomická súťaž, Komparo, MAX (matematika), KLOKAN (matematika), Pytagoriáda, iBOBOR (informatika), O najkrajšiu vianočnú ikebanu, Olympiáda zdravej výživy, O najkrajšiu vyrezávanú tekvicu, Súťaž v spelovaní v ANJ.

Projekty: Škola podporujúca zdravie – ochrana zdravia a podpora zdravého životného štýlu, DIGIŠKOLA digitálne učivo na dosah, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Primárna prevencia sociálno-patologických javov v živote detí a mládeže, Škola bez drog, Škola bez bariér, Kamaráti z MŠ, Klub rytierov 21. storočia – klub voľnočasových aktivít, Policajt – môj kamarát, Schránka detskej istoty, Deň európskych jazykov, Projektové dni, Abeceda športu (plavecká, lyžiarska, korčuliarska gramotnosť), Zober loptu, nie drogy, Tenis do škôl, CLIL metóda vo vyučovaní, Finančná gramotnosť – Týždeň experimentov, E-twinningová medzinárodná spolupráca, Aktivizujúce metódy v ŠKD, Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno – patologických javov v školskom prostredí, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecnovzdelávacie predmety (aktívna účasť), Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva (aktívna účasť), Moja prvá škola, Nové trendy vzdelávania učiteľov ANJ na ZŠ, Zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania, Kamil a Emil na cestách – dopravný program, Recyklo hry – recyklačný program pre školy, Ekologická stopa – projekt primárneho vzdelávania, Dental Alarm.

Základná škola, Radvanská 1, Banská Bystrica

Podujatia: Dni otvorených - Preži s nami deň školáka (interaktívne pokusy, spoločné hodiny 1. a 2. stupňa, otvorené hodiny pre deti - budúcich prvákov napr. z obcí: Malachov, Vlkanová, MŠ Jilemnického Družby, Radvanská 26 a 28), Vianočné trhy spojené s vianočnou besiedkou, (koledovanie, vianočný školský turnaj vo florbale, Vianočná pohľadnica – tvorivé aktivity v rámci projektu v spolupráci s nadáciou Úsmev ako dar).

Aktivity/ I. stupeň (v spolupráci s ŠKD): Pasovanie prvákov do cechu školákov (bohatý program spojený s nocou v škole), Spomienky na prázdniny (maľba na chodník), Deň jablka (výstava prác, ochutnávka jedál z jablák, receptár, kvízy, vystúpenia), Starí rodičia a vnúčatá pri počítači, Popoludnie so starkými / ich spomienky na školu, Tvoríme s plodmi jesene, Vianočná ikebana, Sviatky jari, Štoplíkovo – výstava farebných obrazov z plastových vrchnákov, Tvorivé dielne pri príležitosti Dňa rodiny (popoludnie s rodičmi), Stretnutie

so starými mamami (pečenie perníkov), Snehulienka hľadá talent, Čitateľský maratón, Čitateľská superstar, Kráľ čitateľov, Tekvicové strašidielka, športové aktivity : klubový päťboj, hula – hop, stolnotenisový turnaj, kráľ strelcov gólov, dopravná súťaž, šachový turnaj, švihadlový kráľ, detská olympiáda a iné.

Aktivity / II. stupeň: Programovanie v mojom živote – propagácia programovania laickej verejnosti v spolupráci so SAV v rámci Európskeho týždňa programovania, Halloween: „Nočné hry v škole“, Mestské a vidiecke korene, Prezentácie žiakov 2. stupňa z INF pre žiakov 1. stupňa (Deň zvierat, Deň zeme), jazykovo – vedomostné kvízy, interaktívne hodiny (ANJ, NEJ, FRJ, RUJ), anglické raňajky, príprava francúzskeho jedla (zážitkové učenie), týždeň aktivít: „ Bezpečne na internete“, Robotická ruka, jesenné, vianočné a veľkonočné aranžovania, aktivity k drogovej prevencii – Zober loptu, nie drogy, Prezentácia a výstava víťazných žiackych projektov, Deň otvorených dverí, športové súťaže, olympiády, turnaje (medzi triedami, žiakmi a učiteľmi).

Ďalšie aktivity školy: výstavy, besedy, výchovné koncerty, rozhlasové relácie; zamerané na regionálnu, protidrogovú, environmentálnu výchovu, výchovu k manželstvu a rodičovstvu, na výchovné pôsobenie s cieľom odstraňovania prejavov rasizmu a šikanovania. Výlety, exkurzie, škola v prírode, plavecké výcviky, lyžiarsky a korčuliarsky výcvik, súťaž v prednese poézie a prózy, súťaže a olympiády (matematická olympiáda, Pytagoriáda, Matematický náboj, Klokán, Matematický expres MatX, chemická a fyzikálna olympiáda, medzinárodná internetová súťaž: „ Purple Comet! Math! Meet!“ , Festival vedy a techniky BB, Technická olympiáda, GEO, Minifutbal, Medzinárodné chodecké preteky (Borský Mikuláš, Hlohovec), Žiacka chodecká liga, Bavme deti športom.

Projekty: Modernizácia – komunikácia - učenie – spoľahlivý základ všeobecného vzdelávania, Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov, Zvyšovanie vzdelávania na ZŠ a SŠ s využitím elektronického testovania, Moderné vzdelávania – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Škola podporujúca zdravie, Matematika trochu inak, Týždeň projektov: „Bezpečne na internete“, Digitálne zručnosti detí, učiteľov, rodičov a priateľov školy, Aktivizujúce metódy vo výchove, Programovanie v mojom živote, Implementácia školského programu metódou INPP / The Institute for Neuro - Physiological Psychology, Oddychové zóny, Stena slávy, opakovacie schody, Moja prvá škola.

Základná škola, Spojová 14, Banská Bystrica

Podujatia: Prvácka pasovačka, Maľovanie vajíčok, Čítame s rodičmi, Škola budúcnosti (výstava), Deň zvierat, beseda s veľvyslankyňou Slovenskej republiky Bernardou Gradišnik a detskou spisovateľkou: L. Papp, Posedenie s rodičmi, Deň s Petrom Modrovským a návšteva v NR SR (DFS Dupkáčik) , Európsky deň 112, beseda s p. Brnovou (Protidrogová výchova), Návšteva športového centra Fire Gym (ukážka bojových umení), Tvorivé dielne v Stredoslovenskom osvetovom stredisku, Starší žiaci mladším (chemické pokusy), „Viem, čo zjem“ (osvojovanie zásad zdravej a vyváženej stravy), DELESUN (štúdium žiakov na Detskej lesníckej univerzite ukončené slávnostnou promóciou), Exkurzia na Donovaly organizovaná Zväzom protifašistických bojovníkov, Pietne spomienky (Kladenie vencov v Kremničke a na Nám. SNP pri príležitosti oslobodenia Banskej Bystrice), návšteva Domova dôchodcov (dobrovoľnícka akcia), Tanec v školských laviciach, Výtvarná výchova netradične, Vianočný turnaj žiakov, Hlasné čítanie, OFDM BB, Deň športu, Jesenné rekordy, Výrobky pre Neonatologické oddelenie DFN, Tanečný maratón, Fašiangový karneval, Vynášanie Moreny, „Iný kraj, iný mrav“.

Besedy: Úroveň trestno-právneho vedomia žiakov (v spolupráci s Krajskou prokuratúrou); preventívny program: „Váž si svoje zdravie, váž si sám seba“ (v spol. s Mestskou políciou), preventívny program zameraný na drogovú prevenciu formou PEER skupiny, FALCK;

Besedy v knižnici Mikuláša Kováča (Ľudová slovesnosť, Dobrodružná literatúra, Maratón čítania, Kto bol kto v Banskej Bystrici, Čítame spolu: Starší žiaci čítajú mladším).

Celoškolské aktivity: Pasovanie prvákov (víťanie nových žiakov školy), „ Od zrnka k chlebu“ (akcia venovaná regionálnej výchove), Kvapka krvi pre Matúška (charitatívna akcia venovaná žiakovi školy), Rozsvietenie vianočného stromčeka, Rozprávkový zápis do školy, Školská športová olympiáda, Rozlúčka so žiakmi 9. ročníka, DFS Dupkáčik v Bratislave, Slovinské dni v Banskej Bystrici, „ Škola končí, zvonec zvoní“.

Projekty: Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, Národný projekt: „Digitálne učivo na dosah“, Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a prácu s talentami, Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, Profesionálny a kariérny rast pedagogických zamestnancov.

Ďalšie projekty: Krok za krokom, Škola podporujúca zdravie, Regionálna výchova, Malý les vo veľkom meste, Enviroprojekty (Elektro odpad, zber plastových vrchnákov, papiera), Zvyšovanie právneho povedomia žiakov (v spolupráci s Krajskou prokuratúrou Banská Bystrica), Cesta – projekt protidrogovej výchovy, Učíme sa navzájom, „ Za každú vrásku darujeme úsmev a lásku“ (spolupráca s Domovom dôchodcov Senium BB).

Základná škola Slobodného slovenského vysieláča, Skuteckého 8, Banská Bystrica

Podujatia: Seminár k Hupsovmu šlabikáru, Legiovlak (návšteva vlaku vo Zvolene), Matematický víkend, Literárno-historické exkurzie (Horná Lehota, Sereď, Dolný Kubín, Jasenová, Modra, Devín), Deň jazykov – aktivity v nemeckom jazyku, Štúdio Tanca - návšteva divadla, predstavenie: „Pastierka vlkov“; Divadlo J.G. Tajovského vo Zvolene – návšteva divadla, predstavenie: „Smelý zajko“; „English one „ – návšteva lektora ANJ – V. Haspera, Hovorme o jedle (týždeň aktivít na škole k Svetovému dňu potravín), prírodovedná exkurzia- letisko Sliač, Remeselné dielne, Jesenné slávnosti (vyrezávanie tekvic, jesenné aranžovanie), Hodina deťom (vystúpenie gymnastického krúžku pre rodičov), Klenoty Slovenska (vzdelávací program pre žiakov 1. stupňa), Návštevy u pána primátora, Human Forum 2017 (beseda o extrémizme, ľudských právach), návšteva Medzinárodnej školy pre štúdium holokaustu (Izrael), Vianoce s Grimmovcami (aktivity na škole v cudzom jazyku), Vianočná burza (výstava a predaj žiackych vianočných výrobkov), prírodovedná exkurzia Bratislava – Volkswagen, Testovanie CLIL v nemeckom jazyku, Anglické, nemecká a ruské divadielka – vystúpenia žiakov 2. stupňa v anglickom, nemeckom a ruskom jazyku pre žiakov 1. stupňa, „ Koledy nám zvestujú Vianoce“ - vianočné pásmo a rozlúčka so starým rokom (vystúpenie žiakov pre zamestnancov školy), lyžiarsko-jazykový kurz v Ždiari, beseda so zamestnancom britského veľvyslanectva.

Súťaže: Plavecká štafeta, Horehronské hry, Kvíz KIDS, Bavme deti športom, Tenisová škola, Olympiády (ANJ, NEJ, FRJ, RUJ), Debatiáda, súťaže : literárne, výtvarné, prírodovedné a iné.

Projekty: ERASMUS + (projekt zameraný na komunikáciu v ANJ), AIESEC (rozvíjanie gramotnosti v cudzích jazykoch za pomoci zahraničných lektorov), Elektronizácia vzdelávacích systémov regionálneho školstva, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť (zvyšovanie kvality vzdelávania na ZŠ s využitím elektronického testovania, preverenie kvality testov a získavanie skúseností s možnosťou testovania v reálnej školskej praxi), Európsky deň jazykov (aktivity zamerané na rozvíjanie cudzojazyčnej spôsobilosti), Detská lesnícka univerzita – DELESUN (popularizácia lesníctva vedecko-výskumnej činnosti v lesníctve formou zážitkového učenia a projektového vyučovania), Policajná akadémia, Didaktická efektívnosť metódy CLIL na 2. stupni ZŠ (NEJ), Zelená škola, Recyklohry „Hravo či zdravo“, „ Hovorme o jedle“ (súťažno-vzdelávacie aktivity, výtvarná a literárna súťaž), „ Učíme sa v múzeu“ (v spolupráci s Múzeom SNP), „ Zručný remeselník“ (v spolupráci s ÚĽUV-om), „ English one“ (rozvíjanie profesijných kompetencií učiteľov ZŠ v ANJ), Moja prvá škola.

Základná škola, Trieda SNP 20, Banská Bystrica

Podujatia: Tradície starých mám (tvorivá dielňa rôznych techník ručných prác prezentovaná starými rodičmi), Fašiangový karneval - tradície a zvyky, Marcová burza kníh, Tehlička pre Južný Sudán 2017 (oboznámenie detí a mládeže so životom ich rovesníkov v krajinách tretieho sveta), Dopoludnie s ľudovými remeselníkmi – Deň otvorených dverí (názorné ukážky ľudovej umeleckej výroby predstaviteľmi rozmanitých ľudových remesiel), Veľkonočné potešenie (výstava zvykov a tradícií spojená so súťažou o najoriginálnejšiu kraslicu), „Za krajšie mesto“ (úprava okolia školy organizovaná v spolupráci s Mestom B. Bystrica), „Zelinkovo“ (príprava zdravých nátierok a receptov, vydanie receptára), Deň Zeme 2017, Raňajky s mamičkami (pri príležitosti Dňa matiek), Týždeň modrého gombíka Vedomostná súťaž: „Putovanie medenou a povstaleckou Banskou Bystricou“, „Bridge the Cultures“ – Spojme kultúry, spojme sa so svetom (oboznámenie sa so životom, kultúrou a zvykmi v iných krajinách prostredníctvom stážistov z Indie a Hong-Kongu), Srdce na dlani (návšteva Detskej fakultnej nemocnice a odovzdanie darčiekov pre malých pacientov), Slnko v sieti (slávnostné vystúpenie žiakov školy s kultúrnym programom v DSS a DD Senium), Pasovanie prvákov do cechu prváckeho, Pietna spomienka a kladenie vencov obetiam 2. sv. vojny, Mikuláš deťom, Vianočné medovníky a iné.

Projekty: Comenius – školské partnerstvá (rozvíjanie medzinárodnej spolupráce so školami v Poľskej republike (Rydzyna, Kaczkowo), AISEC- „Bridge the cultures“ (Kultúrne mosty), Moja prvá škola, testovanie (zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania), KOMPARO (získovanie úrovne vedomostí žiakov), Správaj sa normálne (rozširovanie vedomostí z oblasti kriminality, drogovej závislosti a jej prevencie, prevencie šikanovania a iné), Európa v škole, Škola spolupracujúca s UNICEF Slovensko, Tehlička pre deti ulice, Škola dobrých skutkov, Detský čin roka, Srdce na dlani (v spolupráci s Centrom dobrovoľníctva a Katedrou soc. práce PF UMB BB), Škola podporujúca zdravie, Policajt môj kamarát, SOFI-a (úzký kontakt žiakov s umením, vyzdvihovanie pozitívnych ľudských hodnôt cez estetické vplyvy, možnosť rozvíjať umelecký potenciál dieťaťa), Enviroprojekty (EKO-KALENDÁR), „Váž si sám seba, váž si svoje zdravie“, Nebuď otrok drog, Odstránenie korčuliarskej a plaveckej negramotnosti, Prevencia kriminality, Týždeň hlasného čítania, Čítajme si 2017 – detský čitateľský maratón, Povedz mi, čo čítaš, Čítame spolu (akcia k Medzinárodnému dňu školských knižníc), Záložka do knihy spája školy, spolupráca so Stredoslovenskou galériou v Banskej Bystrici a ŠK FK Dukla Banská Bystrica.

Základná škola, Sitnianska 32, Banská Bystrica

Podujatia: Fašiangy u nás (fašiangy a ich tradície priblížené netradičnou formou, podujatie organizované v spolupráci s hercami z bábkového divadla Pod balkónom), Čítame a tvoríme (beseda so známym spisovateľom Jaroslavom Rezníkom), Deň otvorených dverí (Janko Hraško v akcii a DOD s Matejom Tóthom), Sásovská mozaika (aktivity zamerané na dokončenie renovácie stien átria školy s cieľom vybudovania netradičného kultúrno-umeleckého stánku pre potreby školy a obyvateľov sídliska, Slávnostná akadémia pri príležitosti 25. výročia založenia školy za účasti zástupcov Mesta a pozvaných hostí (jej vyvrcholením odhalenie nového loga školy: sovy s roztvoreným krídlom, pod ochranou ktorého sú tri farebné pierka, symbolizujúce systém vzdelávania formou troch laboratórií), „Máj, máj, máj, zelený“ (vystúpenie súboru Sitnianček v rámci akcie organizovanej občianskou radou a mestom Banská Bystrica), Škoda hrou (dopravné situácie, orientácia na cestách a v doprave pre žiakov 1. ročníkov organizované v spol. s firmou Škoda), „Deťom a pre deti“ (podujatie k MDD), „Prezentačné dni“ (celoročné úsilie, zručnosť, tvorivosť, nápaditosť a prepojenosť informácií z jednotlivých predmetov, prezentované žiakmi prostredníctvom svojich ročníkových prác), „Leto v háji „(sídlskový karneval), FUBABY (prezentácia školy folklórnymi choreografiami, doplnenými krásnymi slovenskými ľudovými piesňami), Zatváranie Bánoša, Jesenné slávnosti (podujatie organizované s niekoľkoročnou tradíciou, v spolupráci s OR Rudlová – Sásová), Večer tajomstiev a záhad (večer s tematikou Halloweenu), Sásovské Vianoce (živý betlehem, vianočné koledy a zvyky v podaní žiakov školy).

Dlhodobé projekty: Inicializácia aktívneho učenia sa v podmienkach špecializovaných laboratórií ako trvalej platformy vzdelávania, Digiškola – Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva, Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania.

Projekty financované z grantových prostriedkov a vlastných zdrojov: „Nádvorie umenia“ (projekt SPP a Nadácie SPP po názvom SPP spoločne), grantový program „Live Funding“ Nadácie Zdravé Mesto, „Škola otvorená po celý rok“ (projekt zameraný na ponuku voľno-časových činností dostupných pre žiakov školy v čase mimo vyučovania, počas prázdnin a víkendov).

Participácia a zapojenie sa do projektov realizovaných externými inštitúciami: Viem čo zjem, Hovorme o jedle, Sme v škole, Tanec v laviciach, KOZMIX, Hlavičky.

Interné projekty: Trieda roka, Štvrtáci učia prvákov, Separácia odpadu v škole (papier a plasty).

Základná umelecká škola Jána Cikkera, Štefánikovo nábrežie 6, Banská Bystrica

Podujatia: Výstava prác výtvarného oddelenia - výber prác na kalendár GAMO 2017 s témou: „Banská Bystrica mesto športu“, Vystúpenie žiakov tanečného odboru na plese mestskej časti Podlavice, Vystúpenie žiakov tanečného odboru v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou v Banskej Bystrici, Koncertné vystúpenie ku Dňu učiteľov, Výstava výtvarných prác pri príležitosti 75. výročia ZUŠ Jána Cikkera, Slávnostný koncert k 75. výročiu založenia ZUŠ Jána Cikkera, Koncert klavírneho oddelenia hudobného odboru „Čiernobiela fantázia“, Koncert Swingového orchestra ZUŠ Jána Cikkera na Spojenom európskom jazzovom festivale, Detský umelecký festival: „Maľovaná ZUŠ-ka“ a Detský hudobný festival Jána Cikkera, Koncert Dievčenského speváckeho zboru Dolce Canto pri príležitosti 10. výročia jeho založenia, Záverečný koncert tanečného odboru ZUŠ Jána Cikkera, Koncert orchestrov ZUŠ Jána Cikkera; triedne a školské koncerty, výstavy výtvarného odboru, workshopy, semináre, kurzy a iné.

Projekty: Projekt Nadácie HB Reavis – hudobno-vzdelávací program VIRTUOSO; participácia na celoslovenskom mládežníckom orchestri.

Centrum voľného času, Havranské 9, Banská Bystrica

V súlade s poverením Okresného úradu, odboru školstva v Banskej Bystrici zorganizovanie 16 okresných kôl predmetových olympiád a postupových súťaží s účasťou 751 žiakov, 23 okresných kôl školských športových súťaží s účasťou 2043 žiakov, školské majstrovstvá okresu v šachu s účasťou 74 žiakov a školské majstrovstvá kraja v šachu s účasťou 27 žiakov; okresné kolo dopravnej súťaže Na bicykli bezpečne 2017 s účasťou 12 žiakov z 3 základných škôl.

CVČ zorganizovalo v školskom roku 2016/2017 pre žiakov základných škôl prevenčné aktivity v oblasti drogových závislostí, pričom v rámci drogovej prevencie absolvovalo tieto prevenčné aktivity 1922 žiakov zo 102 tried v 7 základných školách. V rámci leta 2017 ponúklo vhodné a zaujímavé strávenie letných prázdnin pre 102 detí v 6 týždňových turnusoch s tematickým zameraním na históriu a tvorivosť, pohyb a šport, poznávanie a pohyb, výuku jazdy na koni a poníkovi, výtvarné aktivity, históriu súčasnosť.

Rozsiahla časť pravidelnej záujmovej činnosti CVČ bola činnosť v 36 záujmových útvaroch anglického jazyka „Happy Cookie“ pre deti z 13 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica.

V spolupráci so zriaďovateľom Mestom Banská Bystrica sa CVČ podieľalo aj na ďalších podujatiach mesta napr. Olympiáda seniorov, Plavecká 24-hodinovka, Olympijský festival detí mesta 2017. V spolupráci s Komunitným centrom Fončorda zabezpečovalo Športiádu seniorov 2017, stolnotenisový turnaj a podujatia pre všetkých obyvateľov mesta: Fončordácke zemiakové hody.

Ako veľmi prospešnú pre CVČ i zriaďovateľa mesto Banská Bystrica možno hodnotiť spoluprácu so športovými klubmi v meste Banská Bystrica, najmä: BK ŠKP, BK ŠKP 08, FK Dukla, HC 05, ŠVK Tatra, VŠC Dukla – mládež.

Projekty: „ Šach na kolesách“ - cieľom naučiť čo možno najviac detí hrať šach a využiť túto hru ako nástroj výučby na zlepšenie schopností detí učiť sa a rozmyšľať, „ Ostrov zdravia“ – projekt zdravej výživy a aktívneho pohybu pre deti materských škôl v meste Banská Bystrica.

Sociálne zabezpečenie

Odbor sociálnych vecí v zmysle platného organizačného poriadku tvorí koncepcie, riadi, koordinuje a kontroluje činnosť oddelení organizačne začlenených do odboru (oblasť sociálnych vecí). Odbor sociálnych vecí sa člení na:

- a) oddelenie sociálnej a krízovej intervencie (OSKI),
- b) oddelenie služieb dlhodobej starostlivosti (OSDS).

Riadi, koordinuje a kontroluje činnosť v zariadeniach sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane a o sociálnej kuratele.

V roku 2017 základnou a nosnou prioritou na **oddelení sociálnej a krízovej intervencie (OSKI)** bolo udržanie siete krízovej intervencie ako aj jej rozvoj v rámci možností. Aj v roku 2017 sa zaznamenal v rámci sociálnoprávnej ochrany (SPO) mierny nárast výkonu agendy preneseného výkonu štátnej správy - osobitný príjemca dávky v prípadoch, kedy dochádza k porušovaniu zákona, cca o 1 % oproti roku 2016, o 16 % oproti roku 2015. V roku 2017 narástol aj výkon poručníctva oproti roku 2016, čo predstavuje zákonné zastupovanie detí bez osobnej starostlivosti, ktoré nemajú rodičov, a to o 7% (v roku 2016 to bolo 8 %). V roku 2016 sme zaznamenali pozitívny klesajúci trend počtu detí z Banskej Bystrice umiestnených v ústavných zariadeniach (detský domov, krízové stredisko, reedukačné centrum, domov sociálnych služieb). Žiaľ, pre rok 2017 tento pozitívny trend v roku nemôžeme konštatovať, nakoľko v roku 2017 došlo oproti roku 2016 k nárastu počtu detí umiestnených v ústavných zariadeniach o 17 % (nárast z počtu 56 v roku 2016 na počet 65 v roku 2017). Mierny nárast, o 2 %, zaznamenávame v roku 2017 v počte intervencií v biologickej rodine dieťaťa umiestneného v náhradnej rodinnej starostlivosti.

K 31.12.2017 sa na OSKI evidovalo 162 žiadostí o nájomný byt (nárast oproti roku 2016 o 12 %), z čoho 44 % žiadateľov má záujem o dvojizbový byt. V roku 2017 nedošlo k nárastu v počte nájomných bytov a tak opäť možno konštatovať, že Mesto disponuje len 321 nájomnými bytmi, ktoré nepokrývajú dopyt po dostupnom nájomnom bývaní, hlavne pre mladé rodiny.

V rámci krízovej intervencie mesto prevádzkuje Zariadenie núdzového bývania KOTVA IV. - útulok pre rodiny s deťmi a Zariadenie dočasného ubytovania pre rodiny s deťmi KOTVA II., Mičinská cesta 19 v Banskej Bystrici, ktorého účelom je okrem poskytnutia núdzového alebo dočasného bývania pri strate bývania aj podpora zachovania rodinných väzieb. Priemerný počet klientov v zariadení núdzového bývania vzrástol oproti roku 2016 o 3 %. V zariadení dočasného bývania klesol počet ubytovaných v roku 2017 oproti roku 2016 o 18%.

Celkovo bolo z upraveného rozpočtu 195 886 Eur, ktorý bol oproti roku 2016 vyšší o 2%, čerpaných pre účely krízovej intervencie a SPO 154 651 Eur, čo predstavuje oproti roku 2016 čerpanie vyššie o 4%, a z upraveného rozpočtu predstavuje čerpanie 78,95 % z disponibilných zdrojov na uvedenú oblasť. Suma 28 028 Eur pochádzala z MPSVaR, ktoré Mestu poskytlo finančný príspevok na poskytovanie sociálnych služieb.

Na **oddelení služieb dlhodobej starostlivosti** došlo za rok 2017 k nárastu výkonu posudkovej činnosti pri odkázanosti na sociálnu pomoc o 12 % oproti roku 2016. Aj v počte uzatvorených zmlúv na poskytovanie sociálnych služieb došlo oproti roku 2016 k nárastu o 9 %. Možno konštatovať, že každým rokom narastá počet žiadostí o posúdenie ako aj počet uzatvorených zmlúv o viac ako 10%, čo zvyšuje nároky na sociálnych pracovníkov v oblasti kvantity požadovaných výkonov. Čo sa týka počtu zmlúv na poskytnutie pobytovej služby, došlo v roku 2017 k navýšeniu oproti roku 2016 o 20%, a počet uzatvorených zmlúv na **pobytové sociálne služby** predstavuje 49 % z celkového počtu uzatvorených zmlúv na poskytnutie sociálnej služby, čo nepovažujeme za pozitívny trend, vo vzťahu k čo najdlhšiemu udržaniu ľudí odkázaných na pomoc v domácom prostredí za podpory terénnych a ambulantných sociálnych služieb. Z celkového počtu podaných žiadostí o poskytnutie sociálnej služby v počte 464 bolo v roku 2017 uspokojených 44 %, čo je mierne navýšenie oproti roku 2016, a to o 3 %. V priebehu roku 2016 došlo k 7 % nárastu čakateľov oproti roku 2016, v poradovníkoch na umiestnenie v pobytových zariadeniach pre seniorov v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Banská Bystrica. Vzhľadom na narastajúci dopyt po pobytových sociálnych službách pre seniorov musíme žiaľ konštatovať, že v porovnaní s rokom 2015 aj 2016 nedošlo k zvýšeniu kapacít. Kapacita miest v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta je 213 miest a stagnuje, napriek starnutiu obyvateľstva a jeho zhoršujúcemu sa zdravotnému stavu.

Naopak, evidujeme len mierny nárast počtu klientov v **terénnych a ambulantných službách**, v opatrovateľskej službe došlo v roku 2017 k nárastu len o 1,33 % oproti roku 2016, v prepravnej službe k poklesu o 30 % v počte klientov využívajúcich prepravnú službu, v stravovaní pre dôchodcov nedošlo k nárastu počtu klientov odoberajúcich uvedený druh sociálnej služby, a o 25 % poklesol počet klientov služby monitorovania a signalizácie potreby pomoci. Čo sa týka opatrovateľskej služby z celkového počtu 228 klientov, ktorým bola v roku 2017 poskytovaná opatrovateľská služba, 152 klientom (67 %) bola poskytovaná prostredníctvom mesta Banská Bystrica a 76 klientom (33 %) bola poskytovaná prostredníctvom neverejného poskytovateľa sociálnej služby, u ktorých si mesto pre klientov, obyvateľov mesta, objednalo a financovalo túto sociálnu službu. Z celkového počtu 138 635 hodín poskytnutej opatrovateľskej služby bolo 31 % poskytnutých prostredníctvom neverejných poskytovateľov sociálnej služby. Mesto Banská Bystrica ako jedna z mála samospráv rešpektuje právo klientov na výber poskytovateľa sociálnej služby a uzatvára zmluvu s vybranými poskytovateľmi sociálnej služby, a tým financuje neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

Mesto prevádzkuje aj **detské jasle** s kapacitou 75 miest, ktorých využiteľnosť oproti roku 2016 vzrástla o 1,9 %.

V roku 2017 výdavky na **služby dlhodobej starostlivosti** činili 3 841 774 Eur, čo predstavuje nárast oproti výdavkom roku 2016 o 13 %. Z disponibilných zdrojov v upravenom rozpočte bolo vyčerpaných takmer 95,04% zdrojov. Suma 737 936 Eur pochádzala z finančného príspevku na poskytovanie sociálnych služieb od MPSVaR. Priemerné bežné výdavky na zariadenie pre seniorov vzrástli oproti roku 2016 o 1 %, pričom priemerné príjmy vzrástli o 12 %. V priebehu roku 2017 došlo k nárastu počtu zamestnancov v službách dlhodobej starostlivosti o 6 zamestnancov oproti roku 2016, čo súvisí aj s postupným plnením požiadaviek na personálne normatívy, vyplývajúce z podmienok pre kvalitu sociálnych služieb definovaných v zákone o sociálnych službách. Medziročný nárast zaznamenávame aj v čerpaní mzdových prostriedkov na služby dlhodobej starostlivosti o 10,3 % oproti roku 2016.

V priebehu roku 2017 došlo aj k čiastočnému **technickému zhodnoteniu objektov**, v ktorých sa sociálne služby poskytujú, čo dokumentuje nárast výdavkov do údržby oproti roku 2016 o 82 % (58 910 Eur). Jednalo sa napríklad o výmenu podlahovej krytiny, maľovanie spoločných priestorov, výmenu plastových okien a balkónových dverí, opravu oplotenia, rekonštrukciu výdajne stravy na ul. 9.mája, opravu kotlov.

Jednou z hlavných úloh OSV v roku 2017 bola činnosť na hodnotení aktivít naplánovaných v rámci akčných plánov **Komunitného plánu sociálnych služieb** (ďalej „KPSS“) na rok 2017 a príprava akčných plánov na rok 2018. V rámci monitorovania a hodnotenia aktivít KPSS sa zapájali aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb a mimovládne organizácie. Komisia pre sociálnu a bytovú politiku si do zásad prideľovania dotácií zapracovala súlad žiadostí s cieľmi, prioritami a opatreniami KPSS. Vzhľadom na to, že požiadavky, celkom 18 žiadostí, na podporu v sociálnej oblasti prostredníctvom dotácií boli v objeme 27 936 Eur a v rozpočte bolo schválených 13 000 Eur, značnú časť požiadaviek nebolo možné uspokojiť.

Mesto spolupracuje ako partner projektu **Rapid re-housing** s Mestom Brno v projekte sociálnej inovácie, ktorej cieľom je ukončenie bezdomovectva 50 rodín s deťmi z ubytovní a ďalších foriem bývania, a za pomoci sociálnej práce zabezpečiť stabilné a dôstojné bývanie.

Zástupca mesta Banská Bystrica bol zastúpený aj v **pracovných skupinách pri MPSVaR SR** k príprave metodiky implementácie a hodnoteniu štandardov kvality, ako aj k príprave novely zákona o sociálnych službách.

Mesto bolo zapojené aj do **Národného projektu Podpora opatrovateľskej služby**, v rámci ktorého sa financovala v priebehu roku 2017 mzda 20 opatrovateľkám.

Zástupcovia OSV sa zúčastňujú **odborných podujatí**, ktoré zvyšujú kvalitu činnosti odboru a zároveň prezentujú sociálnu politiku mesta Banská Bystrica na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni:

- 9.2.2017 – Bratislava - medzinárodná konferencia pod názvom **„Kompetentní v dobrovoľníctve, kompetentní v živote“** organizovaná Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií,
- 17.2.2017 – Bratislava - seminár **„Dostupnosť sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím“** – vedúca OSV prezentovala Komunitné plánovanie sociálnych služieb na úrovni miest a obcí, kde prostredníctvom dobrých a kvalitných sociálnych služieb pre túto cieľovú skupinu prezentovala sociálnu politiku mesta Banská Bystrica. Seminár sa konal pod záštitou europoslankyne Jany Žitňanskej.
- 15.3.2017 – Štrbské Pleso – ZMOS usporiadal konferenciu pre samosprávy s názvom **„Problematika bývania v podmienkach marginalizovaných komunít“**,
- 18. a 19.5.2017 - Bratislava - **V4 Regional Migration alliance Conference**, zaoberajúca sa témou migrácie,
- 24.5.2017 – Bratislava - zástupcovia odboru sociálnych vecí sa zúčastnili na odbornej konferencii usporiadanej Asociáciou poskytovateľov sociálnych služieb s názvom **„Povinnosti poskytovateľov sociálnych služieb“**,
- 25. a 26.10. 2017 - Banská Bystrica - medzinárodná konferencia **Bez hraníc a bez bariér**, ktorej spoluorganizátorom bolo aj Mesto Banská Bystrica,
- 21. júna 2017 – Bratislava - zástupcovia OSV sa zúčastnili odbornej konferencie s názvom **„Kam smeruje sociálne podnikanie“**,
- 5.10.2017 - Banská Bystrica - PDF UMB – **XXI. Medzinárodná vedecká konferencia SOCIALIA 2017** – „Participácia sociálnych pedagógov a iných pomáhajúcich profesií na prevencii a riešení sociálnopatologických javov u detí, mládeže a dospelých v krajinách V4 – súčasný stav, problémy a priority“,
- 12.10.2017 - Rimavská Sobota - **Reštart sociálneho podnikania**. Mesto Banská Bystrica – zástupcovia OSV a Podniku medzitru práce prezentovali výsledky z podpory a zamestnávania sociálne znevýhodnených obyvateľov Banskej Bystrice ako príklady dobrej praxe.

Aj v roku 2017 OSV vyvíjal veľké úsilie na podporu a udržateľnosť neziskovej organizácie **Podnik medzitru práce – Šanca pre všetkých**, získavaním zdrojov z ÚPSVaR ako aj z rôznych grantov. Mesto podporilo činnosť tejto neziskovej organizácie v roku 2017 sumou 6 000 Eur (vklad zakladateľa) a návratnou finančnou výpomocou v sume 7 000 Eur. Činnosť neziskovej organizácie je zameraná na dočasne podporované zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, poberateľov dávky v hmotnej núdzi.

Zdravotníctvo

V meste Banská Bystrica je pre občanov zabezpečená zdravotná starostlivosť prostredníctvom štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadení, vo forme ambulantnej, ústavnej a lekárenskej starostlivosti. Z nich uvádzame tie najvýznamnejšie, ktoré svojou kapacitou obslúžia najväčší počet pacientov:

- Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D. Roosevelta Banská Bystrica
- Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Banská Bystrica
- Poliklinika Banská Bystrica
- Poliklinika Sásová
- Poliklinika NOVAMED
- Medicínske centrum Zdravomed
- Medicínske centrum Mediklin
- Medical Park
- Stredoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica
- Ortotech - ortopedická klinika
- Mammacentrum sv. Agáty
- Lekárska služba prvej pomoci pre dospelých (v dôsledku legislatívnej zmeny s účinnosťou od 1.7.2018 bude LSPP nahradená Ambulantnou pohotovostnou službou v priestoroch FNŠP)
- Lekárska služba prvej pomoci pre deti a dorast – LSPP, v priestoroch Polikliniky na Hornej ulici (v dôsledku legislatívnej zmeny s účinnosťou od 1.7.2018 bude LSPP pre deti a dorast zabezpečená Detskou pohotovosťou – APS v priestoroch Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica)

Kultúra

Kultúra je jeden z najzásadnejších nástrojov kultivácie človeka. Rozvíja vkus, myslenie, formuje morálku a v neposlednom rade je predpokladom vzniku spoločenského názoru. Kultúra je náš obraz a v širšom zmysle je synonymom civilizácie. Mesto Banská Bystrica je prostredníctvom svojho **Oddelenia kultúry** realizátorom mestskej kultúry, ktorú v plnej miere podporuje. Svojimi aktivitami sa výrazne podieľa na spoločenskom živote Banskej Bystrice, ale aj na podujatiach presahujúcich rámec krajského mesta. Pri realizácii významných podujatí Oddelenie kultúry spolupracuje s mnohými odborníkmi, s banskobystrickými umeleckými školami (Akadémia umení, Konzervatórium J. L. Bellu, Univerzita Mateja Bela, Základná umelecká škola J. Cikker a ďalšie) a kultúrnymi a umeleckými inštitúciami v meste. Zároveň sa mesto snaží vytvoriť primerané zázemie pre fungovanie mestskej kultúry a uspokojovať kultúrne potreby obyvateľov.

Veľkým prínosom pre kultúru v meste bola **rekonštrukcia Robotníckeho domu** v rokoch 2015 až 2016. Od jeho spustenia na jar 2016 sa počet podujatí uskutočnených v Robotníckom dome v roku 2017 takmer zdvojnásobil na viac ako 80. Robotnícky dom sa stal priestorom na organizovanie širokého a rôznorodého spektra podujatí. Jeho rekonštrukcia a spustenie do prevádzky priniesla do mesta dlhodobu chýbajúci kultúrno-spoločenský priestor. Aj v roku 2017 sa Mesto sústredilo najmä na plnenie poslania a účelu, kvôli ktorému bol Robotnícky dom rekonštruovaný, a to z európskych zdrojov. Kultúrno-spoločenské podujatia boli zamerané výhradne na kultúrnu, výchovno-vzdelávaciu a osvetovú činnosť, ako aj na prácu so znevýhodnenými skupinami občanov a ich uplatnenie (výchovné koncerty, výchovné divadelné predstavenia, súťaže mladých talentov, súťaže v aranžovaní, prehliadky mladých umelcov). Priestor dostali mnohé občianske združenia z Banskej Bystrice a okolitého regiónu, ale aj celoslovenské neziskové organizácie, či združenia (Liga proti rakovine, PONS a ďalšie). Zároveň pokračovala spolupráca s banskobystrickými inštitúciami, či už s Akadémiou umení, Konzervatóriom J.L.Bellu, základnými a materskými školami, záujmovo-umeleckými krúžkami, ľudovými súbormi, amatérskymi zoskupeniami, rôznymi nadáciami, so ZUŠ Jána Cikker a ďalšími. Okrem Robotníckeho domu využíva Oddelenie kultúry aj priestory v Radnici na Námestí SNP, konkrétne Cikkerovu sieň. V meste však naďalej chýba vhodný priestor pre veľkokapacitné kultúrne podujatia. Podujatia, ktoré vytvárajú základnú štruktúru kultúry organizovanej

mestom sa aj naďalej odohrávali na centrálnom Námestí SNP (Dni mesta, Radvanský jarmok, Veľká noc, Vianočné podujatia a iné).

Mesto Banská Bystrica je v prvom rade partnerom a podporovateľom kultúrnych organizácií, a nie ich konkurentom. Mesto a jeho oddelenie kultúry by malo byť predovšetkým koordinátorom v oblasti kultúry na svojom území, to je však veľmi náročné, nakoľko v meste pôsobí veľké množstvo umeleckých škôl, folklórnych súborov, tanečných a divadelných zoskupení a kultúrnych inštitúcií zriaďovaných štátom alebo banskobystrickým samosprávnym krajom a mestom (Štátna opera, Múzeum SNP, Stredoslovenské múzeum, Stredoslovenská galéria, Stredoslovenské osvetové stredisko, Divadlo Štúdio tanca, Bábkové divadlo na Rázcestí, Divadlo z Pasáže). Okrem týchto inštitúcií v meste operuje veľké množstvo agentúr, nadácií, neziskových organizácií a občianskych združení.

Aktivity Oddelenia kultúry

Medzi **významné podujatia v roku 2017** zaraďujeme tie, ktoré sú zároveň aj tradičnými podujatiami, opakujúcimi sa každý rok a tvoria hlavnú kosť banskobystrickej kultúry v meste. Sú to najznámejšie a najnavštevovanejšie programy v meste Banská Bystrica. Medzi tieto patria:

- Novoročný ohňostroj
- Veľkonočné podujatia
- Banskobystrická hudobná jar
- Medzinárodný dixielandový festival
- Oslavy 1.mája
- Medzinárodný deň detí
- Dni mesta
- Kultúrne leto
- Radvanský jarmok
- Festival zborového spevu V. F. Bystrého
- Mikuláš
- Vianočné podujatia a Silvester

Osobitnou skupinou, na ktorú Oddelenie kultúry mesta nezabúda a pripravuje pre ňu **samostatné projekty**, podporované aj z grantov, sú **znevýhodnené skupiny**. A to konkrétne seniori, deti z onkologického oddelenia Detskej fakultnej nemocnice F. D. Roosevelta a hendikepované deti a dospelí. V rámci dvoch projektov – **Klauni rozdeľujú smiech** a **Kultúra bez hraníc**, získavame na podporu programov pre znevýhodnené skupiny financie z grantového programu Ministerstva sociálnych vecí a rodiny a aj z Banskobystrického samosprávneho kraja. To nám umožňuje sprostredkovať týmto skupinám naozaj kvalitný program častejšie. Cieľom je poskytnutie kultúrneho vyžitia a obohatenia pre tých, ktorí nemajú reálnu možnosť sami ísť za kultúrou (seniori v domovoch dôchodcov, zdravotne hendikepované skupiny). Táto naša snaha vychádza nielen z úcty k starším občanom, ale aj z našej povinnosti obohatiť a spríjemniť jednotvárný život našim seniorom, ktorí sú umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb. V prípade prinášania kultúry pre deti z onkologického oddelenia je v prvom rade snaha spríjemniť deťom trpiacim onkologickým ochorením ťažké chvíle choroby a priniesť do ich životov smiech, pravidelne s profesionálnymi zabávačmi - klaunami,

či inou formou zábavy. Veselé popoludnia pre dlhodobo hospitalizované deti sú nesmierne dôležité. Zvyšujú kvalitu ich životov v uzavretých priestoroch nemocnice a odpútavajú ich od trápení spojených s chorobou, optimisticky ich naladia, čo výrazne prispieva k ich psychickej pohode, a tým aj k úspešnej liečbe. V roku 2017 sa nám podarilo pripraviť spolu 36 podujatí v domovoch dôchodcov, na detskom onkologickom oddelení, v DDS Prameň a v spolupráci s PONS. Program bol rôznorodý, od divadiel pre deti, cez ľudovú hudbu, vážnu hudbu až po tvorivé dielne, či tanečné vystúpenia. V Robotníckom dome pravidelne pre seniorov prinášame nedeľné **Čaje o piatej**, tanečnú zábavu pri hudbe s posedením. Samostatným projektom je aj **Akadémia európskeho seniora**, ktorú organizuje Odbor sociálnych vecí mesta Banská Bystrica a oddelenie kultúry poskytuje pre tento účel priestory. Starostlivosť a ochrana kultúry znevýhodnených skupín obyvateľstva je znakom vysokej úrovne sociálnej politiky štátu, rozvinutej demokracie a je znakom vyspelej občianskej spoločnosti na všetkých jej úrovniach.

Oddelenie kultúry za rok 2017 zorganizovalo a uskutočnilo spolu 148 kultúrno – spoločenských podujatí z rozpočtu mesta. Pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva sme pripravili dokopy 52 podujatí.

Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti

Obec pri výkone samosprávy zabezpečuje a vykonáva správu verejných priestranstiev, kultúrnych a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, či zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok. **Kultúrne dedičstvo** predstavujú hmotné i nehmotné veci kultúrneho, umeleckého, historického a archeologického významu, ktoré našli na konkrétnom území svoje miesto a uplatnenie a ktoré sú z dôvodu spoločenskej hodnoty predmetom ochrany. Kultúrne dedičstvo je nenahraditeľným zdrojom poznania našej minulosti. A nielen tej „kultúrnej“, ale aj toho všetkého, čo sa na kultúru v minulosti naviazalo alebo ju nejakým spôsobom sprevádzalo. Predstavuje hodnoty, ktoré v prípade ich zničenia už nebude možné ničím a nikdy plnohodnotne nahradiť. Na území Slovenska je ochrana kultúrneho dedičstva ustanovená ako ústavná povinnosť každého jedinca.

V zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu obec utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie **pamiatkového fondu** na území obce. Dbá, aby vlastníci kultúrnych pamiatok konali v súlade s týmto zákonom, koordinuje budovanie technickej infraštruktúry sídel s pamiatkovým územím, spolupôsobí pri zabezpečovaní úprav uličného interiéru a uličného parteru, drobnej architektúry, historickej zelene, verejného osvetlenia a reklamných zariadení tak, aby boli v súlade so zámermi na zachovanie a uplatnenie hodnôt pamiatkového územia, podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamiatkového fondu, na základe výpisov z ústredného zoznamu vedie evidenciu pamiatkového fondu na území obce. Obec môže utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce. Môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce. Do evidencie pamätihodností obce možno zaradiť okrem hnuťelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

Obec v zmysle zákona o vojnových hroboch zabezpečuje **starostlivosť o vojnové hroby**, ktoré sa nachádzajú na jej území. Je povinná zabezpečiť, aby v bezprostrednom okolí vojnového hrobu nebola umiestnená vec alebo zariadenie, ktoré je nezlučiteľné s úctou k tomuto miestu, oznamovať na požiadanie orgánov štátnej správy na úseku vojnových hrobov údaje z evidencie vojnových hrobov, ktorú vedie, informovať krajský úrad do 30. apríla kalendárneho roka o počte vojnových hrobov a o ich technickom stave za predchádzajúci kalendárny rok. Na zabezpečovanie starostlivosti o vojnový hrob sa poskytne obci príspevok na kalendárny rok na každý vojnový hrob v sume päťnásobku minimálnej hodinovej mzdy ustanovenej osobitným predpisom.

Zdroje	Suma v Eur	Finančné plnenie v roku 2017
		Účel použitia
Vlastné zdroje	26 500	údržba a obnova pamiatok, pamätihodností, vojnových hrobov a iných pietnych symbolov, popis pamätihodností, príspevky na zachovávanie kultúrneho dedičstva
Iné zdroje (MV SR)	17 200	na rok 2017 nám poskytlo MV SR mimoriadny príspevok na založenie siete lúky a zozbieranie artefaktov v mieste vojnového cintorína z I. svetovej vojny v Majeri v sume 14 tis. Eur a príspevok na starostlivosť o vojnové hroby nachádzajúce sa na území mesta v sume 3,2 tis. Eur.

V roku 2017 pokračovali tiež práce na realizácii **obnovy poškodeného vojnového cintorína z 1. svetovej vojny v Majeri**, na ktoré mestu poskytlo mimoriadny príspevok Ministerstvo vnútra SR.

Zoznam pamätihodností mesta Banská Bystrica je otvorený materiál. Cieľom samosprávy je **vyhlásiť pamätihodnosti mesta** a schváliť ich evidenciu v záujme ich ochrany, zachovania a zlepšenie stavu pre budúce generácie. Od roku 2011 sú prehodnocované návrhy fyzických a právnických osôb ako i odbornej verejnosti na zápis do evidencie pamätihodností mesta z odborného a vecného hľadiska. Za rok 2017 boli návrhy na vyhlásenie pamätihodností odročené z dôvodu vyžiadania odborných posudkov od odborných inštitúcií. V priebehu roka 2017 boli zrealizované popisy pamätihodností vyhlásených Uznesením z 13.12.2016 č. 684/2016 MsZ v B. Bystrici:

- osobnosti - Andreja Očenáša, Júliusa Smida, Eugena Stollmana, Máriu Markovičovú, Ivana Palúcha, Petra Solana,
- udalosti – činnosť Vojenskej hudby pplk. 26 v Banskej Bystrici a 25. marca 1945 ako Deň oslobodenia mesta Banská Bystrica.

Webová stránka www.pamätihodnosti.sk je pravidelne dopĺňaná.

V roku 2017 bola zrealizovaná **obnova** dvoch výtvarných diel, pamätihodností mesta Banská Bystrica, autora Michala Kerna – Mobil a Univerzum, pamätníka obetiam 1. svetovej vojny na ul. Kpt. Jaroša, vojnových hrobov na Židovskom cintoríne (dva masové hroby obetí druhej svetovej vojny) a 46 jednotlivých hrobov obetí prvej a druhej svetovej vojny na Evanjelickom cintoríne na Lazovnej ulici. Bolo upravené okolie hrobu Jána Bottu. Mesto Banská Bystrica zadalo vypracovať statický posudok k určeniu stavu hrobu Terézie Vansovej. Nakoľko bol odborníkom konštatovaný havarijný stav tejto kultúrnej pamiatky, boli odňaté nápisné hrobové dosky. Finančné prostriedky na údržbu pamiatok boli ďalej použité na čistenie a impregnáciu pomníka vojakom prvej svetovej vojny na sásovskom cintoríne a obnovu písmen a schodov na Pamätníku obetiam fašizmu v Kremničke.

V priebehu roka 2017 bol spracovaný **odborný materiál** pojednávajúci o nakladaní s pomníkmi, pamätníkmi, pamätnými tabuľami a výtvarnými dielami a **znalecký posudok k súpisu výtvarných diel na území mesta**. Intenzívne prebiehali práce na príprave publikácie „**Tam, kde kvitnú divé maky**“ venovanej vojnovému cintorínu v Majeri. Publikácia bude vydaná k 100. výročiu ukončenia prvej svetovej vojny v roku 2018.

V súlade s § 14 ods. 3 zákona o ochrane pamiatkového fondu a VZN Mesta Banská Bystrica č. 4/2010 o evidencii pamätihodností Mesto môže **utvárať zdroje na príspevky vlastníkom na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok** nachádzajúcich sa na území mesta. Sú prideľované žiadateľom prostredníctvom Komisie pre pamätihodnosti mesta, následne Komisie MsZ pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ. V roku 2017 boli podporené 3 projekty s publikačným zámerom na zachovávanie kultúrneho dedičstva (obci Majer, knižka pre deti "Maľovaná Bystrica", grafické spracovanie histórie vojenskej nemocnice a vojnového cintorína až po súčasnosť).

Všetky činnosti Oddelenia kultúry v oblasti pamiatok a vojnových hrobov boli realizované **v súlade s aktivitami PHSR:**

- Aktivita 5.1.1.4 Opraviť a udržiavať vojnové hroby a iné pietne symboly

- Aktivita 5.1.1.5 Vypracovať projektovú dokumentáciu – Obnova zaniknutého vojnového cintorína v Majeri
- Aktivita 5.1.1.6 Spracovať pasport kultúrnych pamiatok, pamätihodností a umeleckých diel
- Aktivita 5.1.1.7 Podporovať z dotačných prostriedkov mesta rekonštrukcie a údržby pamiatok, pamätihodností a umeleckých diel
- Aktivita 5.1.2.2 Zrealizovať popísanie a vyhlasovanie pamätihodností mesta za účelom ich prezentácie, starostlivosti a zachovania
- Aktivita 5.1.2.3 Realizovať práce na vydanie monografie Banskej Bystrice
- Aktivita 5.1.2.4 Ochrániť diela významných osobností a zachovávať kultúrne dedičstvo

V roku 2017 sme realizovali aktivity k zdarnému otvoreniu poškodeného vojnového cintorína v Majeri v roku 2018 k 100. výročiu ukončenia I. svetovej vojny. Podali sme žiadosť o mimoriadny príspevok na MV SR na vybudovanie pietneho miesta v mestskej časti Podlavice, nakoľko v tejto lokalite bol v 60. rokoch zničený cintorín z I. svetovej vojny s počtom 480 pochovaných vojakov.

Hospodárstvo

Mesto Banská Bystrica sa nachádza v strede Slovenska, v centrálnej časti Európy. Kontakt s okolitými krajinami a metropolami je jednoduchý nielen pre jeho centrálnu polohu, ale najmä vďaka rozvinutej infraštruktúre, ktorej budovanie neustále napreduje. Svojím významom presahuje hranice regiónu a patrí medzi najväčšie centrá školstva, kultúry, športu, ale aj cestovného ruchu na Slovensku. Jeho poloha v samotnom srdci Slovenska mu dáva predpoklady na to stať sa aj dopravným a logistickým centrom. Industrial park Banská Bystrica, priemyselný park spravovaný mestskou obchodnou spoločnosťou MBB a .s., je ideálnym priestorom s komplexnou technickou infraštruktúrou pre to, aby do mesta a regiónu prilákal nových investorov, ktorí by zároveň priniesli nové pracovné príležitosti pre miestnych obyvateľov. Leží na dopravnom uzle cestných a železničných komunikácií a najbližšie letisko je vzdialené 15 km, čím sa medzinárodné dopravné trasy stávajú dostupnejšie. V súčasnosti tu sídlia slovenské i zahraničné spoločnosti, z oblasti stavebného, strojárkeho a farmaceutického priemyslu. Funkčnosť priemyselnej oblasti Banskej Bystrice dopĺňa tiež fakt, že tu sídlia všetky administratívne pobočky štátnych inštitúcií. A nechýbajú ani súkromné spoločnosti, ktoré sú nevyhnutné pre správny priebeh investície od jej samotného začiatku. Sídlia tu množstvo právnických, advokátskych, účtovných či poradenských kancelárií.

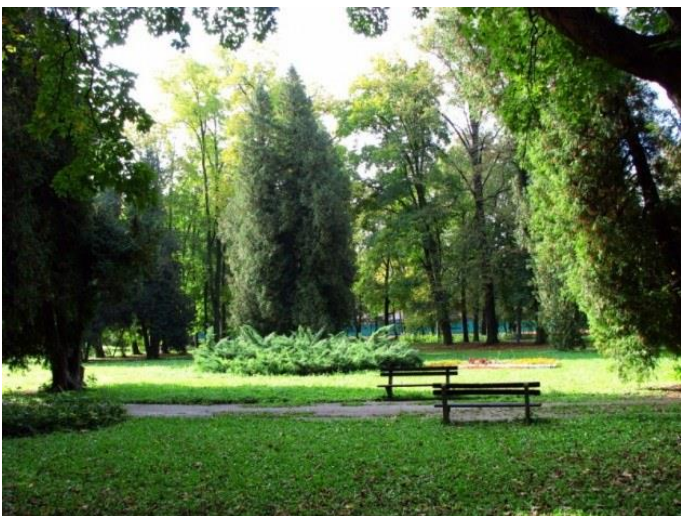

Z výrobných aktivít má v meste Banská Bystrica zastúpenie najmä strojársky priemysel, drevospracujúci priemysel, chemický a farmaceutický priemysel, stavebný priemysel a spoločnosti zaoberajúce sa informačnými technológiami.

Ekonomika mesta je vo veľkej miere v súčasnosti postavená aj na odvetviach služieb. V meste prekvitá obchod, a nielen obyvatelia mesta, ale aj jeho návštevníci môžu využiť príležitosti, ktoré im ponúkajú nákupné centrá, ako Europa Shopping Center a novovybudované nákupné centrum spojené s autobusovou stanicou Terminal Shopping Center, či množstvo menších prevádzok v centre mesta. Na jeseň roku 2018 je naplánované otvorenie ďalšieho nového nákupného centra SC Point. Z ďalších majú zastúpenie spoločnosti poskytujúce telekomunikačné, bankové, poštové, či poisťovacie služby.

Životné prostredie

Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev zabezpečuje plnenie úlohy obce v oblasti zabezpečenia údržby a správy verejných priestranstiev, zabezpečenia verejnoprospešných služieb, najmä nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavania čistoty v obci, správy a údržby verejnej zelene.

Mesto Banská Bystrica vykonáva činnosť nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi (ďalej DSO), ktoré vznikli na jeho území v zmysle príslušných ustanovení zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle zákona je povinné najmä zabezpečiť systém zberu komunálnych odpadov a to pre všetky jeho zložky ako je zmesový komunálny odpad, objemný odpad, triedený zber odpadov pre papier, plasty, sklo a kovy, triedený zber biologicky rozložiteľných odpadov, zber nebezpečných odpadov a taktiež i prevádzku zberného dvora. V r. 2017 prešiel zákon štyrmi novelizáciami, z ktorých sa niektoré dotkli i mesta. Najvýraznejšie sa mesta dotkla povinnosť zaviesť triedený zber pre viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky, tzv. tetrapaky a taktiež posilnenie

zberu biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad. V kompetencii mesta je tiež povinnosť odstraňovať komunálny odpad a DSO umiestnený na pozemku v rozpore so zákonom o odpadoch, tzv. čierne skládky.

V rámci zavedeného **systému zberu komunálnych odpadov a DSO** sa na území mesta v r. 2017 vyzbieralo spolu 28 220 ton komunálnych odpadov a DSO. Z uvedeného množstva tvorilo 17 650 ton zmesový komunálny odpad, z ktorého obyvatelia vyprodukovali 13 604,98 ton, a prevádzky podnikateľských a právnických subjektov vyprodukovali 4045,02 ton. V rámci triedeného zberu skla, plastov, papiera, kovov, dreva, textilu a odevov bolo vyzbieraných 2649,12 ton vytriedených komunálnych odpadov. K tomuto množstvu triedených odpadov môžeme prirátať 4289,34 ton biologicky rozložiteľných odpadov vyzbieraných od obyvateľov mesta a z údržby mestskej verejnej zelene organizáciou ZAaRES. Nebezpečných odpadov, elektroodpadov a pod. bolo od obyvateľov vyzbieraných necelých 96 ton.

Množstvo komunálnych odpadov a DSO v tonách vyzbieraných na území mesta Banská Bystrica 2013-2017 systémom zberu zabezpečeným Mestom Banská Bystrica (okrem množstiev odpadov vyzbieraných mobilnými výkupcami a v súkromných zberniach)						v r.
DRUH ODPADOV	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016	r. 2017	
objemný odpad	2 242,99	2 152,16	2 119,00	2 316,40	2 491,17	
zmesový komunálny odpad	17 685,63	17 628,81	17 682,10	17 688,12	17 650,00	
drobný stavebný odpad	1 477,87	1 104,77	1 080,42	812,00	927,57	
odpad z čistenia ulíc-inertný	0,00	0,00	97,26	65,04	117,13	
papier	389,14	508,20	575,47	758,27	750,95	
sklo	830,50	829,72	899,32	894,67	991,47	
plasty	217,81	285,72	192,22	185,60	263,66	
kovy	50,58	57,36	83,06	112,03	128,67	
biologicky rozložiteľný odpad	3 471,07	4 247,09	3 691,09	4 298,01	4 289,34	
textil a odevy	144,94	115,88	125,42	122,24	152,26	
pneumatiky	29,67	22,69	20,23	0,00	0,00	
drevo	488,22	506,96	390,93	389,53	362,11	
nebezpečný odpad, elektro. a pod.	106,97	66,12	80,72	80,53	95,87	
SPOLU	27 135,39	27 525,48	270 37,23	27 722,44	28 220,20	
Kg. na 1 obyv./ rok (bez zberní a výkupcov)	348,84	355,74	351,19	360,85	368,22	
Počet obyv.	77 787,00	77 375,00	76 988,00	76 826,00	76 639,00	

15 - Množstvo komunálnych odpadov v tonách

Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov je medziročne stabilné, napriek tomu, že počet evidovaných obyvateľov mesta medziročne mierne klesá, čo zvyšuje priemerné množstvo odpadov vzniknuté na obyvateľa.

Prostredníctvom zberní a výkupní triedených komunálnych odpadov súkromných subjektov bolo vyzbieraných ďalších takmer 8145 ton odpadov, z toho najmä kovov o množstve 4501 ton a papiera 2592 ton. Tieto údaje zatiaľ nie sú hodnotené keďže s ich zberom sa začalo až od r. 2016.

Mesto Banská Bystrica zabezpečilo v zmysle legislatívy **odstraňovanie nelegálnych skládok** komunálnych odpadov a DSO a znečistenia verejného priestranstva komunálnym odpadom, a to zmluvnými spoločnosťami a verejnoprospešnými pracovníkmi. Odstránených bolo 13 väčších skládok odpadov, skládka na Cementárskej ul. Zároveň v priebehu roka sú priebežne odstraňované malé uloženia odpadov prostredníctvom verejnoprospešných pracovníkov. Ročne zaplnia niekoľko tisíc 110 l vriec.

V jarných mesiacoch prebehla tradičná celomestská akcia čistenia verejných priestranstiev mesta obyvateľmi **"Za krajšie mesto"**, v rámci ktorej bolo vyvezených 353 ks veľkokapacitných kontajnerov odpadov o hmotnosti 270 ton. Pri akcii poskytla výraznú súčinnosť príspevková organizácia mesta ZAaRES, ktorá odstránila až 110 ton biologicky rozložiteľných odpadov. Do akcie sa zároveň zapojili žiaci, študenti a učitelia 10 škôl. Takisto sa zapojili i dve organizácie, ktoré pomohli pri čistení verejných priestranstiev mesta, ako OZ New Faces a OZ Antira a v spolupráci so spoločnosťou DETOX bola odstránená skládka pri mestskom lesoparku Laskomer - Podlavické výmole.

V roku 2017 sa v rámci **Projektu sanácie miesta** s nezákonne umiestneným odpadom v meste Banská Bystrica finančne podporeného Environmentálnym fondom SR podarilo odstrániť ďalšiu z najrozsiahlejších nelegálnych skládok odpadov v meste, a to skládku pri rómskej osade na Cementárskej ceste, čím sa nadviazalo na aktivitu v roku 2016, kedy sa sanovala skládka na druhej strane Selčianskeho potoka v lokalite Na Hrbe. Objem odstráneného odpadu pri rómskej osade na Cementárskej ceste bol 528,42 ton.

V roku 2017 sa ukončila **inventarizácia stojísk kontajnerov** na území mesta so záznamom mnohých parametrov, fotodokumentácie a GPS. Údaje slúžili pre vytvorenie mapy umiestnenia kontajnerov na zber komunálnych odpadov v geograficko-informačnom portáli mesta prístupného verejnosti. Výsledky majú zároveň slúžiť na ďalšie analýzy odpadového hospodárstva mesta a stanovenie cieľov na nasledujúce roky.

V nasledujúcich rokoch sa plánuje riešiť najmä obnova a budovanie stojísk kontajnerov a zavedenie nových systémov zberu komunálnych odpadov, napr. formou polopodzemných kontajnerov. Taktiež Mesto zvažuje vybudovanie nového zberného dvora v severnej polovici mesta, ktorý by svojim umiestnením pokryl najmä mestské časti Sásová a Rudlová.

Prenesený výkon štátnej správy – ochrana ovzdušia, ochrana prírody a krajiny, ochrana pred povodňami a úsek štátnej vodnej správy (malé vodné stavby) vykonáva v rámci Mesta Banská Bystrica **Oddelenie životného prostredia**. Spolu so Stavebným úradom tvorí Spoločný stavebný úrad aj pre nasledovných 11 obcí: Dúbravica, Harmanec, Kynceľová, Malachov, Špania Dolina, Hrochoť, Horná Mičiná, Kordíky, Motyčky, Môlča, Tajov.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach **ochrany ovzdušia**, podľa § 27, ods.1, písm. c), zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov povoľuje **stavbu a prevádzku tzv. malých zdrojov znečisťovania ovzdušia** (ďalej len „MZZ“). V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, je takýmto zdrojom spravidla spaľovacie zariadenie s celkovým inštalovaným príkonom do 300 kW, resp. každé iné zariadenie, ktoré je v zmysle tohto predpisu kategorizované ako zdroj znečisťovania ovzdušia a svojimi parametrami nedosahuje atribúty stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.

Najviac súhlasov na povolenie stavby a prevádzky MZZ býva vydaných v súvislosti s výstavbou, alebo rekonštrukciou rodinných domov. Najväčšia početnosť sa tak viaže k lokalitám Pršianska terasa, Suchý vrch, Rakytovce, IBV Moskovská, Slnečné stráne a Podlavice. Každoročne rastie počet žiadostí individuálnych žiadateľov, ako majiteľov bytov v bytových domoch o doplnkové vykurovanie krbom, alebo individuálne vykurovanie bytu plynovým kotlom. Okrem novostavieb je tento trend najmä v starších bytových domoch

s inštalovanými pôvodnými komínmi. V panelových bytových domoch sa takéto žiadosti takmer nevyskytujú. Celkovo bolo v roku 2017 vydaných 108 povolení na prevádzku MZZ a 111 povolení na ich stavbu.

Mesto Banská Bystrica ako príslušný orgán ochrany ovzdušia v zmysle zákona č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia určuje každoročne v súlade so Všeobecne záväzným nariadením mesta Banská Bystrica, prevádzkovateľom tzv. **poplatok za znečisťovanie ovzdušia**. Prevádzkovateľ MZZ (právnická osoba, FO oprávnená na podnikanie) je povinný v zmysle citovaných predpisov vždy do 15. februára príslušného roku nahlásiť na mesto Banská Bystrica údaje o spotrebe palív a surovín, ktoré boli použité na prevádzku MZZ v roku predchádzajúcom. Na základe predložených údajov mesto určí poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Poplatky aj uložené pokuty za nedodržanie termínu nahlasovacej povinnosti sú príjmom mesta. V roku 2017 Mesto vydalo 191 rozhodnutí o poplatku za znečisťovanie ovzdušia. Celkový príjem na zaplatených poplatkoch bol vo výške 2 461 Eur.

Mesto ako príslušný orgán, z hľadiska ochrany prírody a krajiny, dohliada v spolupráci so správcom zelene ZAaRES na stav drevín v meste a udeľuje **povolenia (rozhodnutia) na výrub**. Najčastejšími dôvodmi pre udelenie povolenia na výrub drevín je ich zhoršený zdravotný stav, nevhodný rast v tesnej blízkosti fasád, tienenie, zabraňovanie prenikaniu svetla do okien budov (rodinných domov), ako aj s tým spojené zlé hygienické pomery v bytoch, domoch, triedach a pod. Častými dôvodmi podaných žiadostí býva tiež ohrozovanie prevádzkyschopnosti inžinierskych sietí, ohrozovanie bezpečnosti a zdravia občanov, ako aj nebezpečenstvo spôsobenia značnej škody na majetku. Vo veci výrubu drevín bolo v roku 2017 podaných 62 žiadostí, pričom súhlas v plnom rozsahu bol udelený v 56 prípadoch (90,32 %). Mesto v rozhodnutiach, v zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2000Z, nariaďuje aj náhradnú výsadbu za vyrúbané dreviny, ktorú aj náležite kontroluje. Ide o výsadbu vhodných kultivarov, ktorá má aj estetickú funkciu v mestskom prostredí.

Mesto Banská Bystrica tiež vypracováva stanoviská k predloženým zámerom činností v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o **posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zabezpečuje informovanosť verejnosti o predkladaných zámeroch činností v meste a sprístupnenie predložených zámerov činností verejnosti s možnosťou sa k nim vyjadriť. V roku 2017 sa mesto v oblasti vplyvov na životné prostredie vyjadrilo v 6 prípadoch.

Nad rámec preneseného výkonu štátnej správy sa mesto angažuje v procese **eliminácie inváznych rastlín**. Ohľadom výskytu inváznych rastlín na pozemkoch, ktoré nie sú v správe ZAaRES, sú subjektom zasielané výzvy a následne mesto kontroluje samotné zneškodnenie a spôsoby zneškodnenia inváznych rastlín. V probléme okolo inváznych rastlín vytvára pomocou Oddelenia životného prostredia značnú časť práce a tou je osвета. Upozornenia s priloženou fotodokumentáciou vyhlásených inváznych rastlín sú zverejnené na všetkých úradných tabuliach, tak v samotnom meste, ak aj v prímestských častiach. Je nadviazaná spolupráca monitoringu inváznych rastlín prostredníctvom Oddelenia ŽP a UMB. V dobrej veci sa angažujú študenti, ktorí nám pomáhajú monitorovať invázne rastliny pomocou GPS. Trvale oboznamujeme verejnosť aj príspevkami v médiách a v Radničných novinách. Podnety od občanov sa riešia priamo na mieste výskytu inváznych rastlín. Oboznamujeme občanov o postupoch a druhoch (mechanické a chemické) zneškodnenia rôznych druhov spomenutých rastlín na území mesta Banská Bystrica.

Revitalizácia mestského parku prebieha od roku 2016. V zmysle vypracovanej štúdie z Technickej univerzity vo Zvolene o navrhovaných poškodených a zdravotne znehodnotených nestabilných drevinách sa v uvedenom období vyrúbalo 97 ks drevín a stanovila sa adekvátna náhradná výsadba. V revitalizácii sa naďalej pokračuje. Náhradná výsadba bude uskutočnená po celkovej revitalizácii parku.

Na **úseku štátnej vodnej správy**, vydáva mesto Banská Bystrica rozhodnutia o povolení malej vodnej stavby (studne). V roku 2017 boli v katastri mesta Banská Bystrica vydané 2 takéto povolenia, v prenesenom výkone štátnej správy bolo vydané 5 povolení (rozhodnutí) a vypracovalo sa 33 stanovísk k projektovej dokumentácii k stavbám a zariadeniam z hľadiska zdravotníctva.

Banská Bystrica bola spolu s Bratislavou po roku 2000 zaradená do štátneho programu **protipovodňovej ochrany** na Slovensku. V realizácii je projekt s názvom „**Banská Bystrica, ochrana intravilánu pred povodňami**“, ktorého predmetom je vybudovanie protipovodňových ochranných línii v kombinácii s mobilným hradením na Hrone tak, aby bola zabezpečená ochrana mesta pred veľkými vodami s bezpečnostným prevýšením. V rámci stavby sú navrhované aj opatrenia na prítokoch Hrona pretekajúcich územím mesta a zabezpečenie existujúcich prítokov proti spätnému vzdutiu vody z Hrona. Realizácia stavby protipovodňovej ochrany je zabezpečená prostredníctvom žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Kvalita životného prostredia na roky 2016 – 2020, Prioritná os 2. Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami. Pre úplnú ochranu mesta pred povodňovými prietokmi Hrona je v súčasnosti navrhnutý investičný projekt s názvom „**Banská Bystrica - Ochrana intravilánu pred povodňami**“, ktorý spočíva vo vybudovaní objektov protipovodňovej ochrany mesta Banská Bystrica v rozsahu riečnych kilometrov (ďalej len „rkm“) Hrona 173,990 - 179,050. Projekt zastrešuje Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. Banská Bystrica.

Detské ihriská a mestský mobiliár

Úlohou obce je utvárať a chrániť zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, čomu napomáha aj **budovanie voľnočasových zariadení, ako sú detské ihriská, pieskoviská a mobiliár** tak, aby boli dostupné čo najširšej verejnosti.

Mestské detské ihriská plnia v dnešnej dobe nezastupiteľnú úlohu pri výchove detí. Pre deti všetkých vekových kategórií predstavujú možnosť zmysluplne tráviť svoj voľný čas, rozvíjať telesné aktivity a plnia aj významnú výchovnú funkciu. Údržba, rekonštrukcia a starostlivosť o existujúce mestské detské ihriská, ako aj budovanie nových detských ihrísk je jednou z významných priorít mesta.

	Rok 2017
Vymenené časti mobiliáru	549 ks
Nové lavičky	41 ks
Vymenené herné prvky na DI resp. ich súčasti	87 ks
Objem vymeneného piesku	45 m3

V každom zariadení MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v priebehu rokov 2017-2018 bol alebo bude do konca roka 2018 osadený minimálne jeden herný prvok. Priority, ktorými sa Oddelenie riadi, sú :

- dostupnosť a bezpečnosť zariadení (aj bezpečnosť užívateľov),
- princípy a zámery budovania detských ihrísk na území mesta do konca roka 2018 schválené MsZ,
- dodržovanie platnej legislatívy pri budovaní a údržbe voľnočasových zariadení,
- odstraňovanie nevyhovujúcich prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu.
- dostupnosť a bezpečnosť zariadení (aj bezpečnosť užívateľov),
- princípy a zámery budovania detských ihrísk na území mesta do konca roka 2018 schválené MsZ,
- dodržovanie platnej legislatívy pri budovaní a údržbe voľnočasových zariadení,
- odstraňovanie nevyhovujúcich prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu.

Údržba verejných priestranstiev

V zmysle zákona č. 369/1992 Zb. o obecnom zriadení Mesto Banská Bystrica zabezpečuje na udržanie zdravých životných podmienok **údržbu verejných priestranstiev**. Oddelenie odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev na tomto úseku vykonáva cez svoju príspevkovú organizáciu Záhradnícke a

rekreačné služby Banská Bystrica údržbu verejnej zelene, ktorá spočíva hlavne v kosení trávnikov, náhradnej výsadbe a ošetrovaní drevín.

Trávnaté plochy na území mesta sú vo výmere 220 ha, ktoré podľa stupňa dôležitosti sú kosené 2 až 8 krát v priebehu sezóny. V roku 2017 boli trávnaté plochy pokosené priemerne 2,4 krát, čo znamená, že spolu bolo kosených 5 855 295 m². V rámci údržby zelených plôch bola vykonávaná likvidácia inváznych rastlín. Táto činnosť vyplýva mestu zo zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Náročnosť údržby trávnatých plôch zvyšuje profil terénu, keď veľká časť je na svahoch, kde nie je možné využiť veľké kosačky. Tento problém je hlavne v Sásovej, na Fončorde a čiastočne aj v Radvani. V rámci údržby trávnatých plôch sa vykonáva kosenie výbehov pre psov v Sásovej a v Podlaviciach, oddychovo-rekreačných zón v Sásovskej doline a pri Medokýši na Štiavničkách.

V mestskom parku sa v rámci **revitalizácie porastov** pokračovalo s výrubom už starých a poškodených stromov, pri ktorých dochádzalo k odlamovaniu konárov alebo hrozilo ich vyvrátenie. K údržbe drevín radíme tiež orezávanie živých plotov, ktoré boli upravené v celkovej výmere 25 168 m². Okrem toho boli upravované rezom kroviny najmä tie, ktoré obmedzovali priechodnosť ciest a chodníkov, alebo v obytných zónach poškodzovali opláštenie bytových domov. Súčasťou je úprava korún stromov, ktoré lemujú chodníky na sídliskách, dotvárajú vzhľad námestia a takisto zelené plochy v meste.

Významnú časť tvorí **kvetinová výzdoba**, ktorá skrášľuje námestia, križovatky, kruhové objazdy a parky. Na kvetinovú výzdobu bolo použitých 119 986 sadeníc rôzneho druhu kvetín. Najnáročnejšie na údržbu sú záhony na námestí SNP, v Národnej ulici a na križovatke Sládkovičovej s Poľnou ulicou.

Za účelom skvalitňovania služieb správca mestskej zelene správca pokračoval v **modernizovaní strojového parku**, na čo mu bol poskytnutý kapitálový príspevok z rozpočtu mesta v roku 2017, a rámci rozpočtu sú pre tento účel vyčlenené prostriedky aj z rozpočtu na rok 2018.

Mesto, tak ako každoročne, aj v roku 2017 zabezpečovalo **deratizáciu verejných priestranstiev**. Bolo ošetrovaných 95 miest s výskytom hlodavcov, väčšinou išlo o stredný a začínajúci výskyt, ale boli miesta aj s veľkým výskytom hlodavcov. V roku 2017 boli zaslané výzvy na zabezpečenie deratizácie dvom právnickým osobám, kde bol pozorovaný pohyb hlodavcov, ktoré vybiehali na verejné priestranstvá.

V roku 2018 sa bude pokračovať v **revitalizácii zelene mestského parku**, čo je súčasťou obnovy celého parku. Ďalej sa pokračuje v budovaní oddychových a rekreačných zón, a to aj v rámci projektov financovaných z participatívneho rozpočtu mesta.

Karanténna stanica

Úlohou obce v danej oblasti zdravia ľudí je ochrana obyvateľstva ako aj ochrana spoločenských zvierat. Zariadenie v správe mesta Banská Bystrica - **Karanténna stanica** je zariadenie, ktoré slúži na držbu odchytených túlavých zvierat s neznámym zdravotným stavom najmenej do vykonania nutného ošetrovania a potrebných vyšetrení, testov a preventívnych opatrení potrebných na vylúčenie a predchádzanie choroby prenosnej na iné zviera alebo na človeka. Karanténna stanica je zriadená na území mesta Zvolen na adrese Unionka 17 Zvolen od roku 2003. Zriaďovateľom je mesto Banská Bystrica. Toto zariadenie slúži na vyššie uvedený účel a má kapacitu cca 60 voliér. Prioritou je znižovanie počtu voľne sa pohybujúcich spoločenských zvierat v meste Banská Bystrica a zvyšovanie počtu adopcií zvierat z nášho zariadenia. V roku 2017 bol počet odchytených psov 88, adoptovaných 98 (medzi adoptovanými psami v roku 2017 boli aj psy umiestnené do zariadenia pred týmto rokom). V roku 2017 v zariadení prebehlo sprístupnenie výbehu pre psov zo sekcie „C“ prostredníctvom vybudovania vstupu z tohto priestoru a realizovala sa oprava oplatenia okolo výbehu. V rok 2018 a v nasledujúcom období sa bude pokračovať v nastavenom trende zvyšovať podiel adopcií v zariadení a znižovania počtu voľne sa pohybujúcich zvierat na území mesta.

Plánujeme uskutočniť opravu oporného múru na voliérach v sekcii B, prehĺbiť studňu, vymeniť oporný stĺp na prístrešku budovy zariadenia, osadiť podhľad na strechu budovy.

Zabezpečenie čistoty verejných priestranstiev formou **menších obecných služieb**, ktoré Mesto vykonáva **prostredníctvom aktívnych pracovníkov** a odsúdených v rámci trestu povinnej práce. Činnosti sa vykonávajú na základe dohôd a zmlúv uzatvorených medzi Mestom BB a UPSVaR v BB resp. Okresným súdom v Banskej Bystrici. Počty aktívnych pracovníkov sa počas kalendárneho roka neustále menia. Ich pracoviskom sú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta, MsÚ v BB a časť pracovníkov je umiestnená v teréne a zabezpečuje hlavne poriadok a odstraňovanie malých „čiernych skládok“ na verejných priestranstvách.

Plánované aktivity na rok 2018

V roku 2018 sú naplánované nasledujúce aktivity:

- podpora udržiavania pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie formou menších obecných služieb najmä v rómskych osadách na Cementárskej ulici a v Podlaviciach,
- zlepšenie tvorby a ochrany, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce,
- pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov,
- hrabanie, drobné stavebné práce na majetku mesta, zber drobného komunálneho odpadu, udržiavanie poriadku na smetných stojiskách, príprava nadrozmerného odpadu na odvoz.

Významné projekty a investície realizované v roku 2017:

- Rekonštrukcia detských ihrísk na verejných priestranstvách 2017 :Šalgotárjanska, Radvanská 8-10, Trieda SNP 2 x, Javorová, Hviezdoslavova, Pieninská 21
- dopadové štrkové plochy na DI 2017 :Švermova 23, Tulsá 20, Tulsá 51, Mládežnícka 43, Družby pri potoku, THK 10-12, Kalinčiakova 21, Bernolákova 11, Bernolákova 30, THK 40, Šalgotárjanska
- dopadové plochy gumené na DI 2017 :Slnečná – parčík, Švermova 22, Nešporova 8, Wolkerova, Javorova 2-6, Tulsá 97, Ďumbierska, Tr. SNP kanál, THK 40, Družby pri MŠ

Plán 2018 a nasledujúce roky:

Rekonštrukcie a starostlivosť o existujúce detské ihriská na verejných priestranstvách a v materských školách, odstránenie nevyhovujúcich herných prvkov a ich výmena za nové, spĺňajúce platnú legislatívu na DI na verejných priestranstvách

- Karpatská
- Podlavice vnútroblok
- Mičínska cesta
- Rakytovce
- Pršianska terasa
- Materské školy

Investičná a rozvojová činnosť mesta

Oddelenie investičnej výstavby a riadenia projektov implementuje projekty schválené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta (PHSR) a investičné aktivity akčného plánu financované z rozpočtu mesta ako aj mimorozpočtových zdrojov. Činnosť oddelenia zahŕňa zabezpečenie tvorby, vyhodnotenia plnenia a aktualizáciu PHSR, tvorbu iných rozvojových dokumentov a koncepcií, projektovú prípravu investičných a neinvestičných projektov, prípravu a spracovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP), žiadosti o dotácie, projektový a finančný manažment, technický dozor na príprave a realizácii stavieb a nákladovú kontrolu rozpočtov s nimi súvisiacich projektových dokumentácií.

S **opravami a údržbou dlhodobo zanedbaných materských škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa pokračovalo aj v tomto roku. V mnohých sa po rokoch odstránili statické poruchy, obnovili sa pavilóny, podlahy i vykurovacie systémy. Samospráva investovala do údržby, rekonštrukcie a rozšírenia kapacít materských škôl v roku 2017 takmer 1 000 000 Eur. Počas roku boli vo vybraných škôlkach vymenené staré pôvodné okná a dvere za nové. Na MŠ Družby sa vymenili okná a obnovila sa fasáda vďaka financiám z mestského rozpočtu vo výške 200 000 Eur. Komplexná výmena okien a komplexné zateplenie budovy sa

tiež uskutočnilo na jediných mestských detských jaslách s 55-ročnou históriou. Rekonštrukcia bola financovaná z dotácie Environmentálneho fondu Ministerstva životného prostredia vo výške 136 000 Eur a spolufinancovanie mesta predstavovalo ďalších 100 000 Eur. Pre 11 základných škôl sme na skvalitnenie technického vybavenia odborných učební podali žiadosti o NFP v hodnote viac ako 1 800 000 Eur.

V závere roka 2016 mesto uspelo v troch projektoch v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia zameraného na zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov za 2 760 000 Eur, vďaka čomu sa rekonštruujú v tomto roku materské školy Tatranská, Na Lúčkach a Radvanská 28. Zrekonštruované škôlky sa zaradia medzi nízkoenergetické budovy a dosiahnu sa tak významné úspory na energiách. Do obnovy ich vnútorných priestorov bolo investovaných z rozpočtu mesta ďalších 300 000 Eur. Boli tiež schválené projekty na rozšírenie kapacít škôlok v hodnote 1 460 000 Eur pre materské škôlky Jána

Bakossa, Radvanská 1, Strážovská a Karpatská, z ktorých do užívania bola odovzdaná MŠ Jána Bakossa.

Pozitívnu správou v roku 2017 bolo aj schválenie žiadosti o NFP vo výške cca 800 000 Eur na vytvorenie strategického dokumentu **Plán udržateľnej mobility**. Riešiť bude alternatívne ekologické formy dopravy na presun obyvateľov do práce, za kultúrou či športom, s minimálnym využitím individuálnej prepravy. V rámci plánovania a budovania statickej dopravy bolo vybudované **parkovisko na Rudohorskej ulici** financované z vládnej dotácie 100 000 Eur a mestského rozpočtu vo výške 200 000 Eur. Súčasne sa pripravujú ďalšie projekty parkovacích miest na Povstaleckej ulici, Tulskej ulici a Tatranskej ulici.

V rámci Európskeho mesta športu sa obnovovala a budovala **športová infraštruktúra**. Do užívania bola odovzdaná verejnosti novo vybudovaná korčuliarska dráha v parku pod Pamätníkom SNP financovaná z rozpočtu mesta vo výške 175 000 Eur a dotácie vlády 100 000 Eur. V základných školách sa začali rekonštruovať športové areály pri ZŠ Ďumbierska a ZŠ Sitnianska. Vybudovalo sa multifunkčné ihrisko ZŠ Radvanská 1. Rekonštruujú sa ihriská pri ZŠ SSV a ZŠ Trieda SNP a pripravuje sa výstavba multifunkčného ihriska pri ZŠ Spojová. Investície predstavujú z mestského rozpočtu výšku 250 000 Eur.

Doplnenie kamerového systému vo vybraných mestských častiach (dotácia vlády 10 000 Eur) a odstránenie stoviek ton odpadu v posledných dvoch rokoch (dotácie v sume 110 000 Eur) boli ďalšie projekty, ktoré boli zrealizované v rámci investičných akcií mesta v roku 2017.

Šport

Obec utvára podmienky na rozvoj telesnej kultúry, najmä na rozvoj športu pre všetkých a podporuje organizovanie verejných športových podujatí, vykonáva výstavbu, údržbu a správu športových obecných zariadení. Kompetencie mesta v oblasti športu sú:

1. podieľanie sa na výbere a príprave športových talentov,
2. podpora organizovania športových podujatí miestneho významu,
3. utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,
4. podpora športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,
5. podpora iniciatívy v rámci telesnej kultúry zameranej na ochranu prírody,
6. kontrola účelnosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
7. spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Mesto Banská Bystrica po viac ako 1,5-ročnej prípravnej fáze a kandidatúre získalo titul **Európske mesto športu pre rok 2017**, ktorý udeľuje ACES Europe so sídlom v Bruseli. Banská Bystrica ako mesto mala v roku 2015 viac ako 124 športových klubov, 9330 registrovaných športovcov a viac ako 32500 aktívnych obyvateľov, ktorí sa športu venujú, čo celkovo predstavovalo 54 % zo všetkých obyvateľov. Rok 2017 a športové aktivity, ktoré sme v Banskej Bystrici vykonávali, nám tento pozitívny prístup ľudí k športu navýšil o počty, aké sa samospráve nikdy v minulosti nepodarilo dosiahnuť.

Mesto vykonáva všetky potrebné aktivity, aby tento pozitívny trend športujúcej verejnosti udržalo a navýšilo. Formou ambasádorov EMŠ mesto každý mesiac pritiahlo k športu tisíce Banskobystričanov. Podporou našich športových klubov prilákalo do mesta viac ako 360 športových podujatí v roku 2017.

Spustenými investíciami do komplexných rekonštrukcií areálov našich škôl mesto rozbehlo projekt, na ktorého konci chce mať zrekonštruované všetky športoviská v meste a ktoré budú verejne dostupné pre

všetkých obyvateľov. Mesto získalo dobrým marketingom aj sponzorov, ktorí pomohli zabezpečiť pre rok 2017 či už financie, alebo priamo práce na rekonštrukciách ihrísk, alebo služby ako pitný režim a zdravotnú záchrannú službu. Mesto Banská Bystrica disponuje v areáloch materských škôl 40 malými telocvičňami a telovýchovnými učebňami, 20 telocvičňami v areáloch základných škôl a 22 telocvičňami a posilňovňami na stredných školách.

Postupnými krokmi revitalizuje za ostatné roky zimný štadión, ktorý slúži ako základňa hokejového klubu, ktorý sa práve počas roku 2017 stal Majstrom Slovenska. Dotáciou podporuje modernú plaváreň s 50 m plaveckým bazénom, ktorá slúži širokej športovej verejnosti. Prenajíma Štadión SNP a Športovú halu na Štiavničkách, pre rozvoj telesnej kultúry v meste, tréningový proces a zápasy športovým klubom, ktoré hrajú najvyššie ligové súťaže.

V roku 2017 medzi **najvýznamnejšie športové podujatia** v meste Banská Bystrica určite patrili – Otvorenie EMŠ 2017 spojené s Trojkraľovým večerným behom, Oceňovanie najlepších športovcov mesta za uplynulý rok, športové olympiády detí materských škôl, žiakov základných škôl ako aj športová olympiáda seniorov, Banskobystrické gymnastické dni, Višegrad cup – psie záprahy, Banskobystrická latka, Judo grand prix, IBU Cup 2017 v biatlone a Svetový šampionát juniorov a kadetov v biatlone, Finále univerzitnej ligy v hokeji, Handicap – OZ Pons, Olympijský deň v spolupráci s SOV, Majstrovstvá SR v pilotovaní padákov, Handi open 2017, O2 Banskobystrický maratón, Farbám neujdeš, Majstrovstvá Európy v orientačnom behu dorastencov, BB cup – plavecké preteky s medzinárodnou účasťou, medzinárodné cyklistické preteky Okolo Slovenska, Futbalový turnaj mládeže o pohár primátora, Majstrovstvá Slovenska v latinsko-amerických tancoch, Plavecká 24 hodinovka a pokus o rekord v plávaní. Kalendár športových podujatí je zverejnený na stránke mesta, na adrese: <http://obcan.banskabystrica.sk/sport.phtml?id3=29054>

Medzi **najvýznamnejšie investičné akcie** v roku 2017 patrila nákup gymnastických pomôcok pre všetky základné školy, nákup plaveckých pomôcok pre deti, nákup korčuliarskych pomôcok pre deti, realizácia korčuliarskej dráhy pod Múzeom SNP, rozšírenie vonkajších hracích plôch o jedno ihrisko v rámci ZŠ Sitnianska, dokončenie vonkajšieho športového areálu a prístupu k ihriskám v rámci ZŠ Ďumbierska, polozenie nového koberca na multifunkčné ihrisko v rámci ZŠ Golianova, oprava povrchu multifunkčného ihriska ZŠ Trieda SNP, komplexná rekonštrukcia športového areálu ZŠ Slobodného vysielateľa, komplexná rekonštrukcia telocvične na Magurskej ulici, nové multifunkčné ihrisko ZŠ Spojová (fyzická realizácia v roku 2018), zriadenie zimného areálu na plážovom kúpalisku, finančná podpora projektu Singletrailov v Laskomerskej doline, podpora realizácie Šport zóny v Sásovej, vybudovanie FIT parku na Fončorde v spolupráci so Stredoslovenskými vodárňami. Taktiež sme podporili výučbu základov džuda pre materské a základné školy v Banskej Bystrici v Europa Shopping Center dostali priestor na prezentáciu športovej kluby z BB na akcií Bio Caramel. Na pôde Banskej Bystrice prebehla taktiež výučba tanca pre pani učiteľky z celého Slovenska a v Robotníckom dome prebieha bezplatný kurz jogy aj v tomto roku. V spolupráci s profesorkou z Číny sme zabezpečili bezplatné cvičenia Tai Chi v parku.

Mesto podporilo formou účelových **dotácií pre oblasť športu v roku 2017** celkom 84 športových subjektov. Zoznam prijímateľov dotácií je zverejnený na stránke mesta, na adrese: <http://www.banskabystrica.sk/dotacie.phtml?id5=24515>.

Pre možnosti uchádzať sa o sponzoring a nadväzovať partnerstvá mesto založilo **neziskovú organizáciu SPOLU SME BYSTRICA**, ktorá v roku 2017 získala pre podporu EMŠ partnerov:

- FALCK – zabezpečenie bezplatnej zdravotníckej služby pre organizáciu podujatí v hodnote 14.000 eur
- RTVS – generálny mediálny partner projektu,
- PETIT PRESS – mediálny partner projektu
- Asociácia výrobcov nealkoholických nápojov a minerálnych vôd – zabezpečenie pitného režimu pre kluby, športovcov a podujatia 10.000 eur
- ČSOB – poskytnutie finančného daru pre podporu športu v Banskej Bystrici 10.000 eur
- ADLO – poskytnutie zabezpečovacích prvkov pre telocvične našich ZŠ v hodnote 12.000 eur.
- EUROMOTOR – poskytnutie 3 vozidiel ŠKODA s polepom EMŠ na zabezpečenie podujatí s PHM v hodnote 5.000 eur.
- Hotel LUX – poskytnutie zľavneného ubytovania pre organizátorov športových podujatí 5.000 eur
- Hotel Národný dom – poskytnutie zľavneného ubytovania pre organizátorov športových podujatí 5.000 eur.
- BEKWOODCOTE – rekonštrukcia športového areálu ZŠ Spojová 3.000 eur.

Medzi aktivity, ktoré sa uskutočnili počas roku 2017 patrilo aj **zmonitorovanie všetkých športových klubov na území Banskej Bystrice**, pracovné stretnutia so športovými klubmi a monitoring ich činností a výsledkov, stretnutia so zástupcami všetkých klubov a ich zástupcami. Zavedenie interných smerníc pre komisie, navýšenie rozpočtu pre podporu športu a klubov, zabezpečenie propagácie športových klubov, športovcov a aktivít v Banskej Bystrici, propagácia ambasádorov EMŠ a ich dosiahnutých športových výsledkov, odborné konferencie v Banskej Bystrici a podpis memoránd, vznik ŠK Dukla o.z. (VŠC Dukla a Mesto Banská Bystrica) za účelom kumulácie klubov pod jednu značku a transparentné financovanie, zapojenie dobrovoľníkov pri realizácii športových aktivít, prevádzku fanpage na Facebooku Banská Bystrica – Európske mesto športu 2017 s viac ako 2870 fanúšikmi, sieťovanie športových klubov a vysokých škôl v Banskej Bystrici, prezentácia Banskej Bystrice ako EMŠ na medzinárodných veľtrhoch na Slovensku a v zahraničí, prezentácia Banskej Bystrice ako EMŠ na zasadnutí ZMOS, vydanie tlačového listu s personalizovaným kupónom k EMŠ s Matejom Tóthom, označenie vstupov do Banskej Bystrice – Mesto olympijských víťazov, osadenie pamätnej tabule olympijských víťazov.

Mesto podporilo aktivity **Ra2ň Ski – bezplatný lyžiarsky vlek v centre sídliska**, začali sa práce na projekte vodného slalomu na rieke Hron v spolupráci s VŠC Dukla. Nákupné centrum Europa SC podporilo športové talenty z Banskej Bystrice finančným darom. V spolupráci so SZU prebiehali odborné prednášky s certifikátom pre športovcov a trénerov. S Richardom Gondom, ambasádorom EMŠ, bola zabezpečená výučba detí o dopravnej bezpečnosti. Juraj Tužinský, ambasádor EMŠ, uskutočnil tréning športovej streľby pre žiakov základných škôl. Ľuboš Križko pre žiakov ZŠ zabezpečil plavecký tréning a Anastasia Kuzminová osadila informačné tabule o športovaní pre mamičky s deťmi v Parku pod Pamätníkom SNP.

Mesto tiež zorganizovalo akciu Kvapka krvi s ambasádormi EMŠ a v spolupráci s Matejom Tóthom zorganizovalo zimný beh parkom pre širokú verejnosť. Rozšírilo verejné korčuľovanie na štadióne pre verejnosť. V spolupráci s UMB a UMB hockey tímom organizovalo podujatia „Zo školy na zimák“ pre žiakov VŠ, SŠ a ZŠ. Zabezpečilo polep autobusu MHD, ktorý propaguje Banskú Bystricu ako EMŠ 2017. Informovalo športové kluby o možnostiach získania finančných prostriedkov z rôznych dotačných zdrojov v SR a grantových schém a zabezpečilo školenie pre zástupcov klubov k platnému zákonu o športe. V spolupráci s OOCR urobilo 360 stupňové panorámy vybraných športovísk v BB a ponúklo Robotnícky dom zástupcom športových klubov na ich činnosť. Zriadilo sieň slávnych športovcov v Robotníckom dome a uskutočnilo Medzinárodnú konferenciu Dieťa, rodič, šport pre širokú odbornú verejnosť.

Mesto je jedným zo signatárov **Deklarácie – Vráťme šport do rodín**, adresovanej ústredným orgánom štátnej správy. Začalo odbornú spoluprácu s UMB EF k monitoringu dopadov titulu na Mesto Banská Bystrica za roky 2016, 2017 a 2018. Rok 2017 začalo Charitatívnym plesom Mesta Banská Bystrica venovaný športovým osobnostiam.

Za snahu a vykonané aktivity dostalo plaketu SOV za rozvoj športu v Banskej Bystrici a v hodnotení „Best city“ všetkých Európskych miest v roku 2017 získalo 5. miesto. Hodnotenie vykonáva každý rok zahraničná univerzita, ktorá sleduje plnenie záväzkov, ku ktorým sa zaviazali všetky mestá počas svojej kandidatúry. Taktiež bolo úspešné na poli public relations, kde Asociácia PR agentúr udeľuje každoročne „PROKOP“ ocenenia najlepších PR projektov na Slovensku. V našej kategórii získalo „shortlist“ – bolo zaradené medzi šesť najlepších PR projektov Slovenska.

Celkový účet samosprávy počas roku 2017 na podporu a realizáciu zámerov a záväzkov, ku ktorým sa zaviazalo počas kandidatúry, je vo finančnom vyjadrení 2 580 000 Eur, financovaných z vlastných zdrojov. Pre kontinuitu naštartovaných procesov a zachovanie kontinuity v rozvoji športu a v investíciách do revitalizácie všetkých zvyšných športovísk a celkového zázemia, sa uchádza o všetky dostupné formy grantov, fondov a plánuje v nastolenom trende pokračovať.

Zámery mesta pokračujú aj v roku 2018, kedy rozbieha budovanie cyklotrás a aj v ďalšom roku chce rekonštruovať dva veľké a významné športové areály v našich základných školách, v celkovom objeme výdavkov 700 000 Eur. Taktiež začalo projekčné práce na vybudovaní športovej multifunkčnej haly, ktorú Banská Bystrica nikdy nemala a v tejto dobe je nevyhnutná pre rozvoj športu v našom meste. Úspešne rozbehnutý projekt budovania singletrailov, čo sú cyklocesty cez lesy a prírodný terén, pokračuje s výraznou finančnou podporou mesta aj počas tohto roku. Začali taktiež práce na projektovaní prístaviska a vodného slalomu pre vodácku verejnosť a športovcov VŠC Dukla Banská Bystrica, nakoľko naše mesto nikdy nemalo zabezpečený priamy dotyk s riekou Hron, ktorá priamo preteká centrom mesta. Veľká výzva, ktorá je pred Banskou Bystricou a mestom Sliač je dobudovanie rodinnej cestičky medzi našimi mestami.

Získaným titulom sa v Banskej Bystrici značne podporil rozvoj cestovného ruchu, zvýšil sa športový štandard mesta, s tým súvisiaca sociálna súdržnosť a zapojenie znevýhodnených skupín do športu. Vytvorili sa partnerstvá na lokálnej a medzinárodnej úrovni v záujme získania dotácií do športu. Zvýšila sa motivácia podnikateľských subjektov finančne podporovať športové kluby a podujatia, pre dobudovanie a vylepšenie športovej a rekreačnej infraštruktúry mesta. Podpora športu v spoločnosti znamená v Banskej Bystrici investíciu do budúcej generácie.

Monitoringom celoročného športového diania v Banskej Bystrici v roku 2017 sa preukázalo, že až 22 174 registrovaných športovcov sa v priebehu roka aktívne zapojilo do športových súťaží na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni. Pri rekreačnom športe sa dostávame k ešte vyšším číslam. Až 37 276 Banskobystričanov zaevidovaných v podujatiach rekreačného športu a športu pre znevýhodnené skupiny obyvateľov. Celkový počet zaznamenatej športujúcej verejnosti v Banskej Bystrici predstavuje číslo 59 450 čo znamená 77,2 percentný podiel v populácii mesta. Tieto čísla poukazujú na veľký význam ako i životaschopnosť celoeurópskeho projektu Európske mestá športu a Banská Bystrica je toho dôkazom. Podiel športujúcej verejnosti sa v roku 2017 zvýšil práve vďaka podpore samosprávy a partnerov. Rok s titulom EMŠ sa skončil úspešne. Napriek tomu samospráva deklaruje záujem pokračovať v podobnej filozofii a podieľať sa na udržateľnosti projektu aj v ďalšom období. V nasledujúcom roku plánu pokračovať v rozbehnutom štandarde a úzko spolupracovať a podporovať športové kluby v meste formou dotačného systému.

Ako ocenenie snahy o propagáciu športu, zdravého životného štýlu, ktorý podporovalo na všetkých úrovniach a investovalo nemalé finančné prostriedky z rozpočtových zdrojov mesto bolo úspešné taktiež v žiadosti, ktorú smerovalo na vládu SR, v ktorej žiadalo o finančnú podporu mestských investičných aktivít do rozvoja športovej infraštruktúry.

Rokovanie zo zastúpcami vlády bolo úspešné a Vláda SR na svojom zasadnutí schválila finančnú dotáciu pre Banskú Bystricu – Európske mesto športu 2017 v celkovej výške 3 milióny EUR, ktorá bude poskytnutá v roku 2018. Túto dotáciu využije na modernizáciu tréningového centra Mestského mládežníckeho futbalového štadióna v mestskej časti Radvaň, komplexnú rekonštrukciu športového areálu v ZŠ Radvanská, revitalizáciu a prestavbu mestského zimného štadióna a dobudovanie infraštruktúry v Národnom biatlonovom centre v Osrblí.

Cestovný ruch

Informačné centrum mesta Banská Bystrica (ďalej len „ICBB“) plní funkciu prvého kontaktu návštevníkov mesta, či už z rôznych oblastí Slovenska alebo zo zahraničia. Keďže je situované v centre mesta, na Námestí SNP 1 v Historickej budove Radnice, je ľahké ho nájsť a využiť služby pracovníčok ICBB. Personálne je vybavené pracovníčkami ovládajúcimi anglický a nemecký jazyk a počas mesiacov júl a august aj osobou ovládajúcou francúzsky jazyk. Pracovníci okrem poskytovania informácií o atrakciách v meste a okolí, predávajú lístky na kultúrne podujatia, suvenírové predmety, pohľadnice, známky, magnetky a mapy. Pred Informačným centrom je umiestnený nápojový automat s pitnou vodou pre turistov.

Informačné centrum mesta Banská Bystrica bolo počas hlavnej turistickej sezóny 2017, v mesiacoch júl a august, otvorené 7 dní v týždni: Po-Pia: 08.00 – 17.00 hod., SO-NE: 10.00 – 15.00 hod. Mimo sezóny bolo otvorené 6 dní v týždni: Po-Pia: 08.00 – 17.00 hod., SO: 10.00 – 15.00 hod., NE: zatvorené. Denná návštevnosť Informačného centra Banská Bystrica bola v roku 2017 približne 80 ľudí.

V Informačnom centre a pred ním boli pre turistov bezplatne k dispozícii **propagačné materiály** v slovenskom, anglickom, nemeckom, maďarskom, poľskom, francúzskom a ruskom jazyku. Brožúrky Vitajte v Banskej Bystrici, ďalej letáky Stopy v histórii, Leto v Banskej Bystrici a Zima v Banskej Bystrici. K dispozícii boli aj orientačné mapy mesta, mapy okolia a propagačné materiály rôznych kultúrnych či vzdelávacích inštitúcií sídlacích v meste či okolí, a brožúrky z rôznych stredísk cestovného ruchu v okolí Banskej Bystrice.

V bezplatnej ponuke ICBB pribudli orientačné mapy mesta s prehliadkovými okruhmi (farebne rozlíšené tematické prechádzky po meste so stručným popisom) a aktualizované DL letáky. Obohatil sa sortiment suvenírových predmetov, pohľadníc a turistických máp. Redizajnované a aktualizované materiály boli v ICBB bezplatne ponúkané návštevníkom mesta vo viacerých jazykových mutáciách. Ponuka materiálov bola obohatená o mapy so špecializovanými okruhmi: sakrálny okruh, historický okruh, židovský okruh, po stopách Ladislava Hudeca. Novým materiálom boli skladacie mapy do vrečka, DL leták o Ladislavovi Hudecovi, Sprievodca banskobystrickým geoparkom a Banská Beerstrica- pivná mapa nadväzujúca na pivovarnícku tradíciu v meste. Ponuka služieb ICBB bola obohatená o možnosť zakúpenú pohľadnicu aj so známkou dať do schránky priamo v IC. Nadviazala sa spolupráca s **mesačníkom Kam do mesta** pre spropagovanie prehľadu podujatí.

Interiérové vybavenie Informačného centra bolo doplnené o nové vitríny, pre zabezpečenie lepšieho umiestnenia tovaru na predaj. Pre zlepšenie viditeľnosti Informačného centra boli zakúpené dve zástavy, ktoré visia z fasády Radnice. Zakúpená bola **prenosná pokladňa** pre zabezpečenie predaja suvenírov na podujatiach mimo kamennej prevádzky IC.

Pracovníci informačného centra pravidelne aktualizujú aj **internetovú stránku**: www.icbb.sk a v prípade záujmu poskytujú informácie čerpané z internetových portálov mesta Banská Bystrica, www.podujatiabb.sk, www.visitbanskabystrica.sk, www.banskabystrica.sk.

Hodinová veža patrí k dominantám a atrakciám Námestia SNP. Je to vďaka možnosti vystúpiť po 101 drevených schodoch na ochodzu hodinovej veže a vychutnať si krásny výhľad na mesto, ale aj na okolité vrchy, ale aj vďaka tomu, že je od zvislej osi odklonená o 68 cm, a preto sa nazýva šikmá. Turisti si z jej ochodze robia atraktívne zábery Banskej Bystrice a okolia. V priestoroch Hodinovej veže je tiež možnosť zakúpenia si suvenírov (magnetiek, pohľadníc, kľúčeniek...) a turista tu tiež získa informácie nielen o Hodinovej veži, ale aj o meste v podobe propagačného materiálu v rôznych jazykových mutáciách. Otváracia doba do 19.00 hod. tiež umožňuje návštevníkom mesta získať informácie mimo otváracích hodín Informačného centra a tiež počas víkendov. Pracovníci v Hodinovej veži sa dorozumejú s turistami aj anglickým jazykom či nemeckým jazykom. Hodinová veža bola počas hlavnej turistickej sezóny 2017, v mesiacoch júl a august, otvorená 7 dní v týždni, Po-Ne: 10.00 – 19.00 hod. Mimo hlavnej turistickej sezóny, v mesiacoch máj, jún a september, bola otvorená 6 dní v týždni. Ut-Ne: 13.00 – 19.00 hod., Po: zatvorené. Denná návštevnosť Hodinovej veže počas sezóny 2017 je približne 70-80 ľudí. Hodinová veža v roku 2017 za svoju atraktivitu získala od najväčšieho cestovateľského portálu na svete Tripadvisor certifikát výnimočnosti za dlhodobé získavanie vysokých hodnotení od cestovateľov a bola označená ako najatraktívnejšie miesto na návštevu v Banskej Bystrici. V roku 2017 bol zakúpený a na zábradlie Hodinovej veže nainštalovaný vysokokvalitný vyhlídkový ďalekohľad, vďaka ktorému môžu turisti obdivovať panorámu okolitých hôr.

Štatistika návštevnosti Informačného centra Banská Bystrica za rok 2017					
	Počas pracovných dní		Počas víkendu		Počet volajúcich klientov
	domáci	zahraniční	domáci	zahraniční	
január	1 679	56	27	7	453
február	1 012	12	46	5	375
marec	1 300	154	44	15	1 922
apríl	940	68	76	96	546
máj	1 254	268	48	43	552
jún	1 318	344	50	104	420
júl	1 237	980	157	240	434
august	1 454	496	154	185	292
september	1 925	803	185	140	378
október	940	68	23	18	352
november	1 191	25	57	20	297
december	814	89	62	15	361
Spolu	15 064	3 363	929	888	6 382
Spolu			26 626		

Štatistika návštevnosti Hodinovej veže v mesiacoch: máj - september 2017				
Mesiac	Dospelí	Deti, študenti dôchodcovia	Deti do 6 rokov, ZŤP, zdarma	Počet osôb SPOLU
Máj	438	664	39	1141
Jún	560	478	129	1167
Júl	1369	1153	292	2814
August	1538	979	327	2844
September	540	631	317	1488
Spolu				10722

Najväčšia návštevnosť Informačného centra bola v mesiaci september, čo je značne ovplyvnené konaním tradičného Radvanského jarmoku. Návštevnosť v roku 2017 vzrástla o 21,6 % oproti roku 2016. Najnavštevovanejšou atraktivitou bola Hodinová veža na Námestí SNP, ktorú v roku 2017 navštívilo 10 722 osôb, čo je v absolútnom vyjadrení o 268 a v percentuálnom vyjadrení o 2,56 % viac ako v roku 2016.

Počas celého roka prichádzali do Informačného centra nie len slovenskí, ale aj zahraniční turisti z rôznych krajín Európy či ostatných častí sveta. Zastúpenie bolo nasledovné: Česká republika, Nemecko, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Holandsko, Francúzsko, Fínsko, Ukrajina, Veľká Británia, Spojené štáty americké, Kanada, Austrália, krajiny Ázie a Rusko. Počas tejto turistickej sezóny sme zaznamenali veľkú prevahu turistov z Izraela, nakoľko začala premávať pravidelná letecká linka z Tel Avivu do Popradu a Košíc. Turisti sa najviac zaujímali o historické pamiatky a múzeá v meste Banská Bystrica a blízkom okolí, ďalej o turistické trasy a možnosti splavovania rieky Hron. Turisti z Izraela sa najviac zaujímali o židovské pamiatky a hľadali svojich predkov a príbuzných, ktorí tu kedysi žili, či boli úzko spätí s 2. svetovou vojnou.

Desať vlastivedných sprievodcov robilo počas celého roka **prehliadky mesta** s odborným výkladom v jazykoch: slovenský, anglický, nemecký, ruský, maďarský a francúzsky. V roku 2017 bolo spolu zrealizovaných 71 prehliadok. Z toho bolo 33 prehliadok v slovenskom jazyku, 28 v anglickom jazyku, 4 v nemeckom jazyku, 1 vo francúzskom jazyku a 3 v maďarskom jazyku. Spolu využilo služby sprievodcu za toto obdobie celkovo 2 323 osôb. Prehliadka v slovenskom jazyku bola spoplatnená sumou 20 Eur. Prehliadka v cudzom jazyku bola spoplatnená sumou 30 Eur.

Pracovníčkou ICBB boli uskutočnené 2 **prehliadky Radnice**. Spolu využilo prehliadku Radnice 43 osôb. Prehliadka bola spoplatnená sumou 0,50 Eur za osobu.

Pravidelne, raz do mesiaca, sa konali **Potulky mestom**, každý mesiac so zameraním na inú tému:

- 01/2017 na tému: Jedinečné tunely v okolí Banskej Bystrice
- 02/2017 na tému: Svetový deň sprievodcov CR,
- 03/2017 na tému: Oslobodenie mesta Banská Bystrica,
- 04/2017 na tému: Veľká noc v Banskej Bystrici,
- 05/2017 na tému: Parky v Banskej Bystrici,
- 06/2017 na tému: V Mestskom hrade – prvá časť,
- 07/2017 na tému: V Mestskom hrade – druhá časť,
- 08/2017 na tému: Mestské brány a vyberanie mýta v Banskej Bystrici,
- 09/2017 na tému: 50 rokov VŠC Dukla Banská Bystrica,
- 10/2017 na tému: Reformácia – 500 rokov od jej začiatku,
- 11/2017 na tému: Banskobystrická autobusová stanica,
- 12/2017 na tému: Banská Bystrica s príchutou vanilky a škorice.

Pre zvýšenie návštevnosti na Potulkách sa pokračovalo v ich propagácii v Radničných novinách a v spolupráci s Dopravným podnikom mesta Banská Bystrica boli propagované aj prostredníctvom plagátov v trolejbusoch premávajúcich po Banskej Bystrici. Cena za účasť na Potulkách mestom bola 2 Eur na osobu.

Jednou z pracovných činností Informačného centra je **zaistenie predpredaja vstupeniek** poskytnutých objednávateľom na podujatia organizované objednávateľom, kedy sa každoročne uzatvára zmluva. Objednávateľ sa zaväzuje vyplatiť sprostredkovateľovi manipulačný poplatok z každej predanej vstupenky vo výške 5% z ceny vstupného, za každú predanú vstupenku. V roku 2017 sa uzatvorilo 36 zmlúv a konalo sa 66 podujatí, čo je v porovnaní s rokom 2015 nárast o 8 zmlúv a 13 podujatí.

Aj **pre rok 2018** má Informačné centrum vytýčených niekoľko cieľov a plánovaných aktivít:

- Predĺženie otváracích hodín Hodinovej veže o pondelok, aby bola otvorená 7 dní v týždni.
- Zakúpenie nového vyhliadkového ďalekohľadu na Hodinovú vežu pre výhľad na druhú stranu mesta.
- Participácia na podujatiach organizovaných v meste Banská Bystrica.
- Snaha o zvýšenie návštevnosti Informačného centra a Hodinovej veže, ako aj na pravidelných potulkách mestom.

Oddelenie cestovného ruchu (OPM-CR) má ako svoju hlavnú činnosť definované riadenie rozvoja cestovného ruchu mesta Banská Bystrica. Jeho hlavné úlohy sú:

- príprava, koordinácia a manažment projektov v oblasti cestovného ruchu (ďalej „CR“),
- príprava a manažment tvorby propagačných a prezentačných produktov CR (printové, elektronické),
- príprava a realizácia účasti mesta na výstavách CR (tuzemské a zahraničné výstavy),
- realizácia ponuky produktov CR mesta a okolia,
- poradenská a konzultačná činnosť pre subjekty poskytujúce služby CR v meste a okolí,
- participácia na príprave koncepčných materiálov a štúdií v rámci CR mesta a okolia,
- zastupovanie mesta a práca v odborných komisiách a združeniach CR.

Cestovný ruch patrí v súčasnosti k najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetviám v Banskej Bystrici a okolí. Správnou marketingovou podporou a strategickým plánovaním má mesto potenciál byť v rámci Banskobystrického kraja lídrom, teda zaujať strategické postavenie s cieľným programom, ktorý umožní prezentáciu prírodného potenciálu územia, využívanie dostupných zariadení a poskytovanie služieb.

Záujem o stredné Slovensko a mesto Banská Bystrica rastie aj vďaka dobrej **propagácii v zahraničí**. Mesto sa aktívne zúčastňuje na medzinárodných veľtrhoch a výstavách. Marketingové aktivity sú zamerané na zvýšenie povedomia potenciálnych domácich i zahraničných návštevníkov o regióne Stredné Slovensko a o ponuke cestovného ruchu v ňom. V roku 2017 sa téma propagácie niesla hlavne v športovom duchu, hlavne z dôvodu, že Banská Bystrica sa stala nositeľom titulu „Európske mesto športu 2017“.

Nárast v počte návštevníkov bol na úrovni +10,8 %, pozitívny vývoj zaznamenal aj počet prenocovaní (+4,87%). Tržby za ubytovanie vzrástli z 29 597 750 Eur na 29 672 036 Eur na (+0,25%). Priemerná dĺžka pobytu klesla na 3,0 dňa oproti 3,2 dňa v predchádzajúcom roku. Nárast v počte zahraničných návštevníkov v BBSK v roku 2016 je vyše 10,2%, počet prenocovaní zahraničných návštevníkov vzrástol o 3,17%.

Top zdrojové trhy regiónu sú identické so skutočnosťou na národnej úrovni a radíme k nim návštevníkov z Česka, Poľska, Nemecka a Maďarska.

Na území členských samosprávnych subjektov oblastnej organizácie sme zaznamenali významný nárast vo vybranej **dani za ubytovanie**. Oproti roku 2016 (291 861,44 Eur) vzrástla výška vybratej dane za ubytovanie v roku 2017 o takmer 4,8% na 305 859,46 Eur.

Všeobecne konštatujeme, že rok 2017 je charakteristický miernym nárastom návštevnosti aj počtu prenocovaní, čo môžeme pripísať aj zlepšeniu koordinácie aktivít v cestovnom ruchu pôsobením **oblastnej organizácie cestovného ruchu** a zintenzívnením spolupráce jednotlivých subjektov. Významné sú aj marketingové aktivity zamerané na zvýšenie povedomia potenciálnych domácich i zahraničných návštevníkov o regióne Stredné Slovensko a o ponuke cestovného ruchu v ňom. Kontinuálne zvyšovanie sledovaných ukazovateľov a pokračovanie v podpore daných aktivít je cieľom OOCR aj pre rok 2018 so zameraním najmä na domáci trh a top zdrojové zahraničné trhy.

K významným faktorom nárastu návštevnosti opäť radíme najmä kúpeľný a wellness cestovný ruch, pobytovej ponuky ubytovacích zariadení prepájajúcu viacero poskytovateľov služieb (cykloturistika, splav, turistika, zážitkové formy trávenia voľného času ap.), kultúrny mestský cestovný ruch, pútnický a tematický (geomontánny) produkt ap. Významný vplyv na priaznivé štatistiky majú aj organizované podujatia regionálneho a nadregionálneho významu v destinácii (Medzinárodné letecké dni SIAF, The Legits Blast – Outbreak Europe, Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek ap.), ako aj športové podujatia (Banskobystrická latka, Banskobystrická 24hodinovka, Maratón, Visegrad cup a pod.).

Dostupné štatistiky návštevnosti vybraných kultúrnych inštitúcií a organizovaných podujatí v regióne Stredné Slovensko potvrdzujú pozitívny trend vo vývoji cestovného ruchu v tejto oblasti. Uvádzame dostupné údaje, porovnávajúc prioritne návštevnosť v roku 2017 oproti roku 2016:

- *Múzeum slovenského národného povstania* s viacerými stálymi expozíciami (vrátane zahraničných expozícií) zaznamenalo v roku 2017 celkový nárast návštevnosti na 378 445 návštevníkov, čo predstavuje nárast +8,6% oproti roku 2016.
- *Stredoslovenské múzeum v Banskej Bystrici* navštívilo v roku 2017 48 233 návštevníkov, čo je o 7,18% viac ako v roku 2016

Návštevnosť **organizovaných podujatí**, kde nie je objektívne merateľné kritérium (predaj vstupeniek, ap.), je v niektorých prípadoch orientačný údaj, vychádzame však z informácií poskytnutých od organizátorov jednotlivých podujatí, ktorí disponujú relevantnými podkladmi. Konštatujeme, že väčšina podujatí, na ktorých sa mesto Banská Bystrica spoluorganizátorsky podieľa, zaznamenáva každoročne nárast návštevnosti:

- Na medzinárodnom hip-hopovom festivale „The Legits Blast“ – Outbreak Europe (28.-30.7.2017) opäť vzrástol počet účastníkov (1 700 zo 75 krajín sveta), ako aj divácka návštevnosť, ktorá vzrástla o 30%.
- Medzinárodné letecké dni „SIAF“ 2017 (26.-27.8.2017) dosiahli návštevnosť 150 tisíc ľudí v roku 2017, čo predstavuje rekord podujatia a nárast o 40 tisíc návštevníkov oproti predchádzajúcemu roku.
- Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek v obci Turecká (14.-15.7.2017) stabilne dosahujú účasť minimálne 3 000 návštevníkov (v závislosti od počasia).

Pre rok 2018 sú plánované aj niektoré nové podujatia, ako napríklad Streetfood festival v Banskej Bystrici /gastronomické podujatie/ a BB CON /festival sci – fi, hororu a fantasy/.

V spolupráci s **OOCR Stredné Slovensko** boli v roku 2017 vyvíjané aktivity, ktorých základným zámerom bolo „Predĺženie pobytu návštevníkov v regióne Stredné Slovensko a zvýšenie kooperácie subjektov tvoriacich produkt“. Išlo o podporu rastu návštevnosti a počtu prenocovaní obyvateľov samotného regiónu Stredné Slovensko, návštevníkov z celého Slovenska a z perspektívnych regiónov v zahraničí. Základné ciele projektu:

1. Marketingové aktivity zamerané na domáci trh a top zdrojové zahraničné trhy
2. Zvýšenie kooperácie subjektov v regióne pri tvorbe produktu
3. Podpora produktov (zadefinované produktové línie regiónu) s dôrazom na podporu podujatí
4. Rast kvality infraštruktúry CR a služieb CR

Kľúčovými cieľmi vedúcimi k dosiahnutiu zámeru projektu boli aktívna marketingová komunikácia orientovaná na cieľové skupiny, kontinuálna podpora definovaných produktových línií (cyklo, aktívny pohyb, wellness a kúpeľníctvo, kultúra a história, podujatia) a pôsobenie OOCR ako prepojavacieho článku medzi subjektmi CR v regióne, podnecujúceho k vzájomnej spolupráci. OOCR sa v roku 2017 sústredila aj na zvyšovanie povedomia o značke „Stredné Slovensko“ medzi širokou i odbornou verejnosťou a zintenzívnenie brandingu organizácie. Mesto Banská Bystrica bolo aktívnou súčasťou tejto spolupráce.

Na základe aktivít realizovaných v roku 2017 v súlade s predloženým projektom je možné konštatovať, že sa organizácii stanovovaný zámer a ciele podarilo naplniť. Dôležité je pritom zohľadniť nielen kvantitatívne štatistické ukazovatele, ale aj kvalitatívny rozmer realizovaných aktivít a ich vplyv na ďalší rozvoj cestovného ruchu v destinácii a zlepšenie partnerskej spolupráce zainteresovaných subjektov.

Hlavné cieľové skupiny, na ktoré sa **marketingové aktivity** orientujú, prioritne na domácom trhu a na najdôležitejších zahraničných zdrojových trhoch (ČR, PL, HU, DE), sú miestne obyvateľstvo, rodiny s deťmi, aktívni ľudia (mladí a v produktívnom veku), seniori, školské zájazdy a výlety.

V rámci **edičnej tvorby** vzniklo v spolupráci s členmi viacero zaujímavých publikácií (kalendár podujatí v meste, brožúry k produktom a i.). Dôležitým nástrojom marketingovej komunikácie je aj naďalej tematický videoklip „Stredné Slovensko – Radosť spoznávať“. PR aktivity a komunikačné nástroje sa orientovali najmä na aktualizáciu obsahu web stránky organizácie, spravovanie konta na sociálnej sieti Facebook a Instagram, tlačové správy a informovanie členskej základne o aktivitách prostredníctvom rôznych médií. Aktivity sme realizovali v súlade s hlavnými produktovými líniami, s cieľom lepšieho pozicioningu produktov na trhu CR a s cieľom skvalitnenia ponuky CR. Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko pripravila v spolupráci s Mestom Banská Bystrica zľavové kupóny. Vybrané subjekty /Hotel Šachtička, plážové kúpalisko Aqualand, Hotel Tennis, Holidaypark Kováčová, zámok Grand Víglaš, Kaskády hotel & spa rezort a kúpele Sliač/ ponúkajú svoje služby v akcii 1 + 1, to znamená jedna osoba má platiaci vstup a druhá je grátis.

Výsledkom uvedených aktivít je rast povedomia a popularity destinácie (zvýšenie návštevnosti web stránky organizácie, rast popularity na sociálnej sieti facebook), ako aj organizovaných podujatí (zvýšenie návštevnosti jednotlivých podujatí oproti predchádzajúcim ročníkom, zvýšenie kvality podujatí – zdôraznenie ich prepojenia na región). Aj vďaka edičnej tvorbe rastie informovanosť o ponuke destinácie. Kvalitnejšia infraštruktúra CR, podpora významných atraktivít a zvyšovanie kvality poskytovaných služieb CR v regióne sa dejú aj vďaka vzdelávacím aktivitám organizácie. Nevyhnutná je pritom kontinuálna komunikácia s členmi OOCR o cieľoch, aktivitách a výsledkoch činnosti organizácie.

V roku 2017 boli pod vedením Oddelenia cestovného ruchu realizované nasledujúce aktivity:

1. mapy mesta Banská Bystrica
2. cyklomapy
3. mapy OOCR SS – región Stredné Slovensko
4. kalendárik EMŠ - top podujatia roka 2017
5. kalendárik TOP PODUJATIA 2017
6. veľtrhy a výstavy v zahraničí
7. redizajn Židovská BB a leto v BB
8. Nový materiál Banská Beerstrica
9. skladacia mapa do vrečka
10. nová ponuka fakultatívnych výletov v spolupráci s OOCR SS
11. vlajky na verejnom osvetlení – propagácia top podujatí
12. osadenie inteligentných lavičiek
13. nový produkt CR – Singletraily
14. nové výlepné plochy

Pre rok 2018 sú naplánované nasledujúce aktivity:

1. Aplikácia Po stopách Ladislava Hudeca s augmentovanou realitou a audio sprievodcom
2. Infokiosky s podujatiami ovládané prostredníctvom cloudových služieb z jedného miesta

3. Vybudovanie nových vylepených plôch a zjednotenie dizajnu
4. Vytvorenie dizajnu manuálu loga mesta a sprehľadnenie používaných propagačných materiálov a pútačov
5. Spolupráca s OOCR na regionálnej hre medený poklad
6. Spolupráca s OOCR na regionálnej zľavovej karte
7. Unifikovaný vlajkový systém v historickom centre mesta propagujúci najväčšie podujatia tu konane
8. Spustenie redizajnovanej webstránky visitbanskabystrica
9. Rekonštrukcia integrovaného audiosystému v historickom centre slúžiaca na rovnomerne nazvučenie námestia pri podujatiach využívaním novodobých bezdrôtových funkcií.
10. Plán vybudovania 37 m rozhľadne na vrchu Urpin
11. Podpora Laskomerských singletailov
12. Budovanie značky Banská Beerstrica a jej tradície vo varení piva podporov remeselných pivovarov a gurmánskych akcií ako je Streetfood festival, Beerfest a Oktoberfest

INFORMÁCIA O VÝVOJI PRÍJMOV A VÝDAVKOV ROZPOČTU MESTA

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce. Obec sa pri zostavovaní rozpočtu riadi zákonom 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rozpočet obce je vyjadrením samostatnosti hospodárenia obce a slúži ako riadiaci nástroj financovania úloh a funkcií, ktoré má obec vo svojej kompetencii.

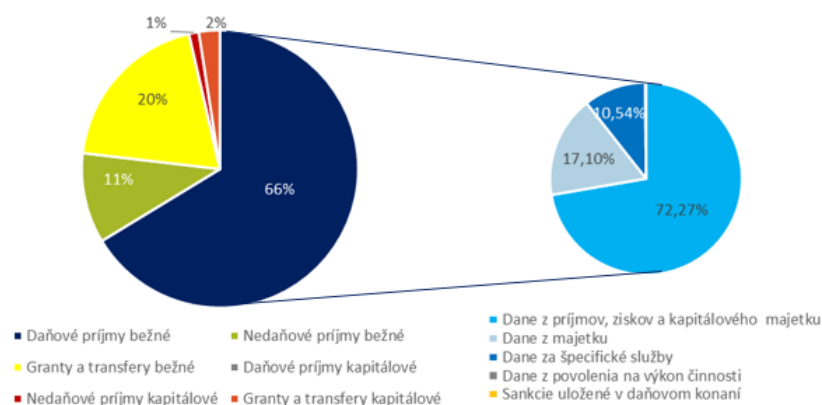
Rozpočet Mesta Banská Bystrica na rok 2017 bol schválený dňa 13.12.2016 uznesením Mestského zastupiteľstva č. 679/2016 a bol zostavený ako vyrovnaný. V priebehu roka 2017 bol upravený siedmimi zmenami programového rozpočtu, pričom z toho jedna zmena bola vykonaná primátorom. Okrem toho, predmetom ďalších šiestich zmien programového rozpočtu boli zmeny účelovo určených prostriedkov. Rozpočtovými opatreniami v priebehu roka 2017 bola príjmová časť rozpočtu znížená o 16 696 551 Eur na úroveň 60 002 448 Eur a výdavková časť rozpočtu o 17 094 217 Eur na úroveň 59 604 782 Eur, kde:

- upravený rozpočet bežných príjmov predstavuje 55 517 132 Eur,
- upravený rozpočet bežných výdavkov predstavuje 52 317 740 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových príjmov predstavuje 2 359 230 Eur,
- upravený rozpočet kapitálových výdavkov predstavuje 4 989 149 Eur.

Upravený rozpočet príjmových finančných operácií predstavoval v roku 2017 sumu 2 126 086 Eur a upravený rozpočet výdavkových finančných operácií predstavoval sumu 2 297 893 Eur. Celkový upravený rozpočet roku 2017 bol prebytkový.

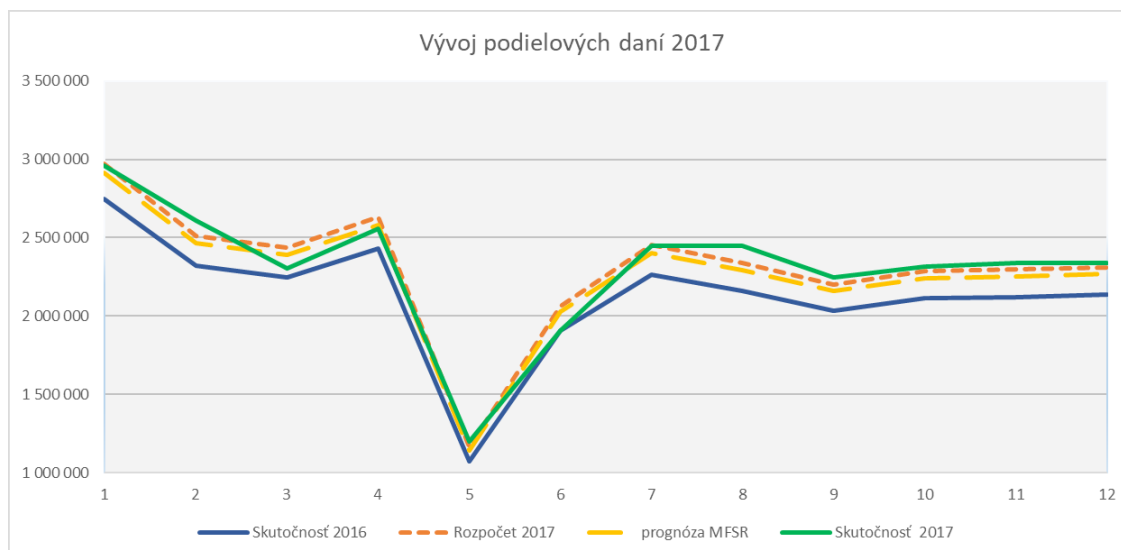
Príjmová časť rozpočtu

Rozpočet bežných a kapitálových príjmov v roku 2017 bol schválený na úrovni 60 233 104 Eur. V priebehu roka bol rozpočtovými opatreniami znížený na úroveň 57 876 362 Eur. Ku dňu 31.12.2017 predstavovalo plnenie rozpočtu bežných a kapitálových príjmov sumu 57 712 066 Eur, čo je 99,72 % očakávanej skutočnosti bežných a kapitálových príjmov. Po zapojení finančných operácií je upravený rozpočet príjmov na úrovni 60 002 448 Eur, pričom plnenie k 31.12.2017 je vo výške 59 185 641 Eur, čo predstavuje 98,64 % podiel očakávanej skutočnosti. Graf 7 zobrazuje skutočné plnenie príjmov bežného a kapitálového rozpočtu v roku 2017.

16 - Graf 7: Podiel skutočných príjmov v rozpočte Mesta Banská Bystrica za rok 2017

Najväčší podiel tvoria daňové príjmy bežného rozpočtu, a to až 66 %. Z nich 72,27 % tvoria tzv. podielové dane, t. j. výnos dane z príjmov fyzických osôb. Nasledujúci graf (Graf 8) zaznamenáva vývoj príjmu z podielových daní oproti rozpočtu a prognóze MF SR v priebehu roka 2017 a porovnanie s vývojom predchádzajúceho roka.

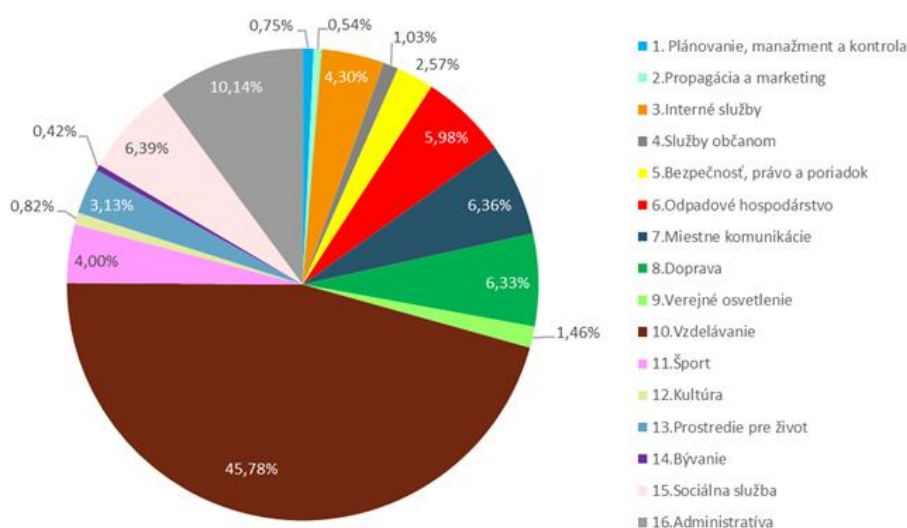

17 - Graf 8: Vývoj príjmov z podielových daní v priebehu roka 2017 a ich porovnanie s upraveným rozpočtom na rok 2017, prognózou MF SR, a skutočnosťou roka 2016 (v Eur)

Výdavková časť rozpočtu

Schválený rozpočet bežných a kapitálových výdavkov a výdavkových finančných operácií v roku 2017 bol zostavený na úrovni 76 698 999 Eur, pričom v priebehu roka bol úpravami znížený na sumu 59 604 782 Eur. V roku 2017 boli skutočne realizované bežné a kapitálové výdavky rozpočtu na úrovni 53 442 400 Eur. Po započítaní výdavkových finančných operácií plnenie výdavkovej časti rozpočtu dosiahlo ku dňu 31.12.2017 hodnotu 55 566 981 Eur. Celkové plnenie výdavkovej časti rozpočtu v roku 2017 bolo na úrovni 93,23 %.

Výdavková časť rozpočtu Mesta pozostáva zo šiestnástich programov, v rámci ktorých sú výdavky realizované. V Grafe 9 uvádzame skutočné plnenie výdavkov v jednotlivých programoch a ich podiely na celkovej sume výdavkov za rok 2017.

18 - Graf 9: Plnenie programového rozpočtu Mesta Banská Bystrica za rok 2017

Najnižšie výdavky boli v programe 14. Bývanie, a to v objeme 236 010 Eur, naopak najvyššie výdavky boli v programe 10. Vzdelávanie, a to vo výške 25 439 962 Eur.

Usporiadanie rozpočtového hospodárenia za rok 2017

Rozpočet Mesta na roky 2017 – 2019 bol schválený uznesením MsZ č. 679/2016 zo dňa 13.12.2016. Mesto hospodáril v roku 2017 s prebytkovým bežným rozpočtom v sume 5 769 671 Eur a so schodkovým kapitálovým rozpočtom v sume – 1 500 004 Eur. Pre účely odvádzania peňažných prostriedkov z prebytku rozpočtu do peňažných fondov bolo potrebné vylúčiť nedočerpané účelovo určené prostriedky zo štátneho rozpočtu, rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, ktoré boli poskytnuté v predchádzajúcich rokoch, a ktoré je Mesto oprávnené použiť počas dlhšieho časového obdobia, a v roku 2017 následne boli zapojené do rozpočtu na ďalší rok cez príjmové finančné operácie. Vplyvom výsledku hospodárenia finančných operácií vo výške – 651 007 Eur a po vylúčení účelovo určených prostriedkov finančných operácií vykázalo Mesto Banská Bystrica celkový výsledok rozpočtového hospodárenia vo výške 3 362 878 Eur, ktorý bol zdrojom tvorby peňažných fondov. Rozpočtové hospodárenie Mesta Banská Bystrica za rok 2017 prehľadne znázorňuje tabuľka nižšie.

	Príjmy	Výdavky	Prebytok (+) / Schodok (-)
BEŽNÝ ROZPOČET	55 624 047	49 854 375	5 769 671
Vylúčenie bežných účelovo určených prostriedkov:			200 184
PREBYTOK BR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			5 569 487
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2 088 020	3 588 024	-1 500 004
Vylúčenie kapitálových účelovo určených prostriedkov:			49 000
PREBYTOK KR po vylúčení účelovo určených prostriedkov			-1 549 004
BEŽNÝ + KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	57 712 066	53 442 400	4 269 667
PREBYTOK ROZPOČTU po vylúčení účelovo určených prostriedkov			4 020 483
FINANČNÉ OPERÁCIE	1 473 574	2 124 581	-651 007
Vylúčenie účelovo určených prostriedkov finančných operácií:			6 598
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA po vylúčení nedočerpaných účelovo určených prostriedkov			3 362 878

Rozpočtové ukazovatele

Základný pohľad na rozpočet Mesta možno doplniť o ukazovatele vychádzajúce z rozpočtových údajov, ktoré sú súčasťou finančnej analýzy. Takto uchopená finančná analýza, ktorá vychádza nielen z účtovníctva ale aj z rozpočtu, môže poskytnúť kompletnejšie informácie o finančnej situácii a celkovom finančnom zdraví hodnotenej samosprávy. V rámci pohľadu cez rozpočet sú hlavnými hodnotenými oblasťami bežné hospodárenie samosprávy, finančná kapacita a hospodárenie s majetkom.

Príjmy na jedného obyvateľa Mesta Banská Bystrica medziročne vzrástli o 3,60 %, t.j. absolútne o 26,87 Eur na obyvateľa, pričom nárast o 24,98 Eur nastal vďaka vyšším celkovým príjmom samosprávy a nárast o 1,89 Eur na obyvateľa vznikol v dôsledku medziročného poklesu počtu obyvateľov absolútne o 188 obyvateľov, na počet 76 638 ku dňu 31.12.2017. Vyššie príjmy umožňujú samospráve vyššie výdavky, a tak v prípade celkových **výdavkov pripadajúcich na jedného obyvateľa** za rok 2017 sledujeme taktiež nárast, dokonca vo vyššej miere ako v prípade príjmov (6,77 %). V dôsledku poklesu počtu obyvateľov výdavky na jedného obyvateľa vzrástli o 1,78 Eur na obyvateľa, nárastom celkovej sumy výdavkov sa táto však táto suma zvýšila ešte o 44,17 Eur. Na jedného obyvateľa tak pripadala suma 725,06 Eur sumy výdavkov obce. **Daňová sila obce** vzrástla medziročne o 6,03 %. Do daňových príjmov sú započítané podielové dane, miestne dane a miestne poplatky. Na jedného obyvateľa pripadala v roku 2017 suma 499,46 Eur daňových príjmov, zatiaľ čo v roku 2016 to bolo o 28,4 Eur menej. **Daňová sebestačnosť**, ktorá vyjadruje podiel daňových príjmov na celkových bežných príjmoch obce, vzrástla na úroveň 68,81 %, čo predstavuje oproti minulému roku nárast o 1,17 percentuálnych bodov.

V oblasti finančnej stability hodnotíme Mesto Banská Bystrica ako **finančne sebestačné** na pomerne vysokej úrovni. Ukazovateľ dávajúci do pomeru vlastné príjmy a celkové príjmy dosiahol úroveň 73,20 %, Znamená to, že takmer tri štvrtiny príjmov mesta pochádzajú z vlastných zdrojov, čo indikuje pomerne vysokú mieru samostatnosti a stability hospodárenia mesta, hoci v porovnaní s minulým rokom nepatrne poklesla, a to o 0,61 p.b. **Miera samofinancovania**, ktorá dáva do pomeru vlastné príjmy a bežné výdavky hrazené z týchto vlastných príjmov, na úrovni 115,74 %, hovorí o tom, že mesto môže použiť prebytočné vlastné prostriedky aj na rôzne projekty v rámci kapitálových investícií. V prípade hodnoty nižšej ako 1 by naopak potrebovalo ďalšie zdroje na krytie bežných výdavkov. Medziročne miera samofinancovania klesla o 1,82 percentuálnych bodov, a to v dôsledku výrazne väčšieho nárastu bežných výdavkov v porovnaní s nárastom

vlastných príjmov. Zatiaľ čo vlastné príjmy medziročne vzrástli o viac než 1 mil. Eur, bežné výdavky hrazené z vlastných zdrojov vzrástli o viac než 1,48 mil. Eur.

Majetok obce vytvára základy pre to, aby mesto ako samospráva mohlo vykonávať všetky svoje úlohy, funkcie a kompetencie, či už originálne alebo prenesené zo štátnej správy. Majetok je následne využívaný na výkon samosprávy, verejné účely, prípadne na podnikateľskú činnosť. Pohľadom cez pomerové majetkové ukazovatele môžeme zhodnotiť majetkovú pozíciu obce. **Hrubá majetková sila** je pomerom celkovej hodnoty majetku obce a počtu obyvateľov. Tá medziročne vzrástla na úroveň 3 350 Eur hodnoty majetku obce pripadajúceho na jedného obyvateľa. Po odpočítaní záväzkov od majetku obce a daním do pomeru s počtom obyvateľov dostaneme ukazovateľ **čistej majetkovej sily obce**, ktorá dosiahla úroveň 2 942 Eur na obyvateľa.

Mesto Banská Bystrica investuje každý rok svoje prostriedky do rôznych projektov s cieľom podporovať a zabezpečovať rozvoj mesta. **Rozvojový koeficient**, ktorý dáva do pomeru kapitálové výdavky a celkovú hodnotu majetku obce, je toho vyjadrením. Kapitálové výdavky boli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o niečo nižšie, a tak aj rozvojový koeficient klesol, a to na úroveň 0,76 %. Realizácia plánovaných investícií projektov z *Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)* sa často posúva kvôli dlhej dobe posudzovania projektov zo strany riadiacich orgánov. Pôvodne plánované opravy miestnych komunikácií *Zvolenská cesta a Poľná ulica*, na ktoré boli schválené finančné prostriedky v rámci roka 2017, boli nakoniec kvôli ohrozeniu realizácie kvôli nepriaznivému počasiu zapracované do rozpočtu na rok 2018. Podarilo sa dokončiť prvú časť stavebných prác na MŠ Tatranská 63 a MŠ Na Lúčkach 2, no dokončenie týchto dvoch projektov a realizácia projektu „ZEN MŠ Radvanská 28, BB“ sa posunula do roku 2018. Takisto bude pokračovať projekt obnovy cintorína z I. svetovej vojny v časti Majer. V roku 2018 je plánovaných hneď niekoľko veľkých investičných akcií, a tak vzniká potenciál pre opätovný pozitívny vývoj hodnoty rozvojového koeficientu v ďalšom roku.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2017	Rok 2016	Index 2017/2016
Hodnotenie bežného hospodárenia				
Príjmy na obyvateľa	EUR	772,28	745,41	1,0360
Výdavky na obyvateľa	EUR	725,06	679,11	1,0677
Daňová sila	EUR	499,46	471,06	1,0603
Daňová sebestačnosť	%	68,81%	67,64%	1,17%
Ukazovatele finančnej kapacity				
Miera samofinancovania	%	115,74%	117,56%	-1,82%
Finančná sebestačnosť	%	73,20%	73,81%	-0,61%
Majetkové ukazovatele				
Majetková sila hrubá	EUR	3 350	3 263	1,0267
Majetková sila čistá	EUR	2 942	2 858	1,0297
Rozvojový koeficient	%	0,76%	0,78%	-0,02%

Zadlženosť mesta

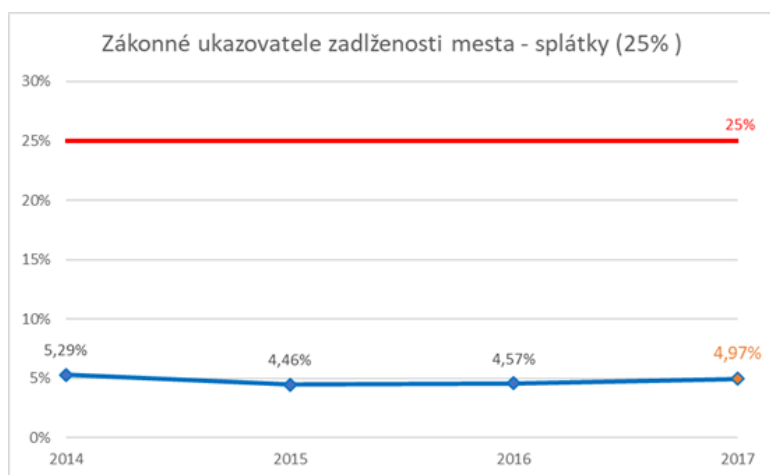
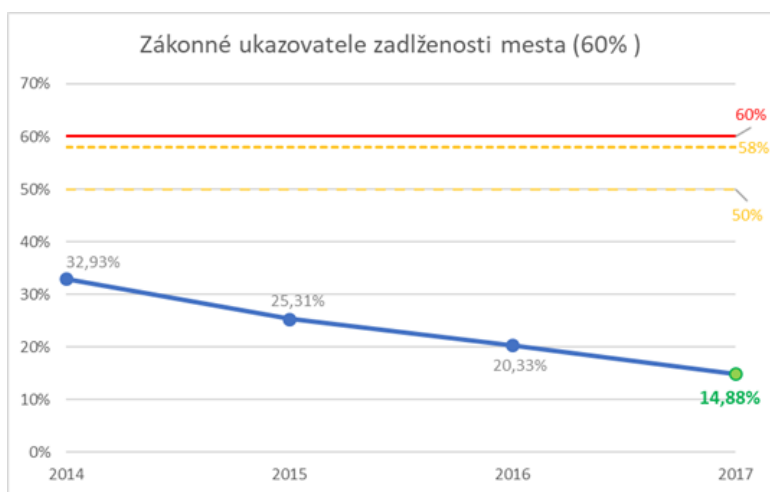
Cudzie zdroje financovania na jednej strane zvyšujú zadlženosť samosprávy, no na druhej strane môžu byť zdrojom pre rast finančnej sebestačnosti a miery samofinancovania v budúcnosti. Prioritným účelom ich použitia sú investičné zámery samosprávy, zároveň však umožňujú riešiť obnovu zastaraného technického zázemia či rozsiahlejšiu údržbu a rekonštrukcie v rôznych oblastiach. Zrealizovanie uskutočnených zámerov však následne môže byť zdrojom rastu vlastných príjmov obce.

Celková suma dlhu podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy poklesla v sledovanom období o 1 878 584 Eur oproti roku 2016, na úroveň 8 197 042 Eur.

Opatrenie MF SR k predkladaniu finančných výkazov pre rok 2015 ustanovuje metodiku týkajúcu sa vykazovania bankových úverov. V súlade s uvedenou metodikou Mesto vykazuje záväzky voči dodávateľom, ktorí odpredali svoju pohľadávku banke, ako bankové úvery. Konkrétne sa jedná o projekt údržby a výstavby miestnych komunikácií Eurovia a projekt obnovy povrchu asfaltu na Námestí SNP a miestnej komunikácii na Graniar. Postúpená pohľadávka z projektu „Most Priemyselný park“ bola splatená v októbri roka 2017. Podľa vyžiadaného stanoviska Ministerstva financií SR z roku 2015 považujeme za (investičný) dodávateľský

úver záväzok, ktorý spĺňa charakteristiky úveru, teda je uzavretá riadna úverová zmluva, je stanovený splátkový kalendár a úročenie. Záväzky voči spoločnosti Kolotoče, s.r.o. túto podmienku nespĺňajú a preto nespádajú do výpočtu percenta zadlženosti Mesta.

Výpočet percenta zadlženosti mesta je v súlade s § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov. Podľa tohto zákona môže mesto prijať návratné zdroje financovania, len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Právna úprava v tomto znení sa týkala roku 2016. Od 01.01.2017 platí nová právna úprava pojednávajúca o podiele splátok a bežných príjmov, a síce, pri výpočte podielu splátok a bežných príjmov sa bežné príjmy znižujú o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. V dôsledku tejto právnej úpravy sa vyššie uvedený podiel zvýši v porovnaní so spôsobom výpočtu za rok 2016. Podľa pôvodnej právnej úpravy by toto percento bolo vo výške 3,96 %. Vývoj zadlženosti uvádzame v grafoch nižšie.

INFORMÁCIA O VÝVOJI MESTA Z POHLADU ÚČTOVNÍCTVA

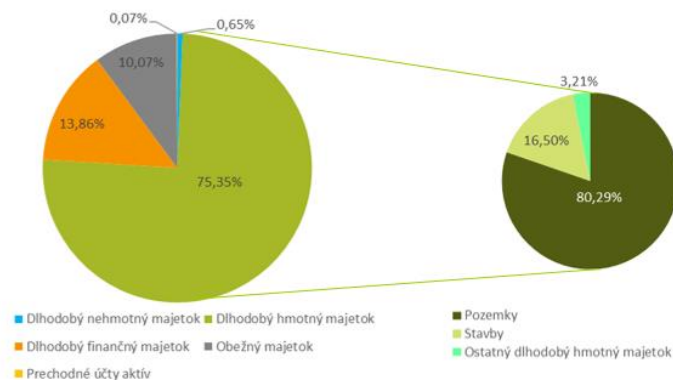
Individuálna účtovná závierka

Aktíva a pasíva

V zmysle zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje mesto individuálnu účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku. Obsahom účtovnej závierky je súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky k účtovnej závierke. Finančné výkazy Mesta Banská Bystrica uvádzame v Prílohe č.3.

AKTÍVA	Netto 31.12.2017		Netto 31.12.2016		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	256 758 479,96	100,00%	250 705 440,02	100,00%	0,0241
Neobežný majetok	230 720 492,42	89,86%	227 119 987,88	90,59%	0,0159
Dlhodobý nehmotný majetok	1 672 501,26	0,65%	1 785 750,80	0,71%	-0,0634
Dlhodobý hmotný majetok	193 466 198,91	75,35%	189 756 882,44	75,69%	0,0195
Dlhodobý finančný majetok	35 581 792,25	13,86%	35 577 354,64	14,19%	0,0001
Obežný majetok	25 867 093,03	10,07%	23 452 333,92	9,35%	0,1030
Zásoby	81 583,14	0,03%	70 456,25	0,03%	0,1579
Zúčtovacie vzťahy	10 766 948,87	4,19%	10 897 218,70	4,35%	-0,0120
Dlhodobé pohľadávky	452 249,32	0,18%	624 671,05	0,25%	-0,2760
Krátkodobé pohľadávky	2 004 433,25	0,78%	1 844 066,68	0,74%	0,0870
Finančný majetok	12 561 878,45	4,89%	10 015 921,24	4,00%	0,2542
Prechodné účty aktív	170 894,51	0,07%	133 118,22	0,05%	0,2838

19 - Bilancia aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017 a 31.12.2016 (v Eur)

20 - Graf 10: vertikálna analýza bilancie aktív ku dňu 31.12.2017

Majetok Mesta Banská Bystrica v roku 2017 vzrástol oproti predchádzajúcemu roku o 2,41 %. Ako vidieť v Grafe 10, tri štvrtiny majetku Mesta tvorí dlhodobý hmotný majetok, z toho viac než 80 % hodnoty je viazanej v pozemkoch.

Druhou najväčšou majetkovou položkou je dlhodobý finančný majetok, ktorý má 13,86 % podiel. Hodnota dlhodobého finančného majetku medziročne vzrástla o 4 437,61 Eur, čo je hodnota navýšeného základného imania spoločnosti MBB a.s. V roku 2017 Mesto Banská Bystrica vykonalo opravu v účtovníctve tak, aby zostatok na účte Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke predstavoval obstarávaciu cenu finančných investícií vrátane pôvodného vkladu do BPM, s.r.o., ktorého odpovedajúci majetok, záväzky a vlastné imanie sú po zlúčení vykazované v MBB a. s. Oprava bola urobená vo výške 4 418 896 Eur, a súčasne bola vytvorená opravná položka k dlhodobému finančnému majetku v celkovej výške pôvodného vkladu BPM, s.r.o. v sume 4 418 896 Eur. Dopad na hodnotu dlhodobého finančného majetku je tak nulový.

Hodnota dlhodobého nehmotného majetku poklesla o takmer 113 tis. Eur. Na základe zmluvy bol do majetku zaradený, v predchádzajúcom roku nadobudnutý, softvér, prostredníctvom ktorého bola zabezpečená elektronizácia služieb Mesta Banská Bystrica. Zároveň však došlo na základe rozhodnutia likvidačno-škodovej komisie k vyradeniu zastaralého nehmotného majetku v hodnote 72 770 Eur, pričom sa jednalo predovšetkým o informačné technológie. Na poklese hodnoty dlhodobého nehmotného majetku sa podieľal tiež pokles hodnoty oceneľných práv a ostatného dlhodobého nehmotného majetku.

V rámci obežného majetku došlo k významnému nárastu finančného majetku, čo sa prejavilo medziročne až 25,42 % nárastom, t. j. nárast o 2 545 957,21 Eur, pričom tento nárast sa týkal hlavne prostriedkov na bankových účtoch. Hodnota na bankových účtoch k 31.12.2017 vykazovala sumu 12 551 138,66 Eur. Dôvodom držania veľkého množstva prostriedkov na bankových účtoch je hromadenie prostriedkov, prebytkov a výsledkov hospodárenia obce do peňažných fondov mesta v súvislosti so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. V súvislosti s uvedeným zákonom účel a výšku použitia týchto prostriedkov schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Ku koncu roka 2017 suma nahromadených prostriedkov vo fondoch predstavovala viac než 8 mil. Eur.

Krátkodobé pohľadávky vzrástli v roku 2017 o 160 tis. Eur (8,70 %), pričom dlhodobé pohľadávky klesli o viac než 170 tis. Eur (- 27,60 %). K 31.12.2017 Mesto evidovalo pohľadávky po lehote splatnosti v sume 4 069 118,42 Eur, pričom medziročne vzrástli o 175 117,47 Eur (4,50 % nárast). Na zásobách evidujeme nárast v sume približne 11 tis. Eur, a to najmä na zásobách materiálu. Významnou položkou v rámci obežného majetku je zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy. Ide o zúčtovanie kapitálových transferov poskytnutých z rozpočtu obce rozpočtovým organizáciám, ktorými sú základné školy, a zúčtovanie kapitálových transferov, ktoré boli poskytnuté príspevkovej organizácii ZAaRES, napríklad na zakúpenie techniky a nové herné prvky v rámci obnovy detského ihriska v mestskej časti Radvaň.

PASÍVA	Netto 31.12.2017		Netto 31.12.2016		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	256 758 479,96	100,00%	250 705 440,02	100,00%	0,0241
Vlastné imanie	204 414 194,90	79,61%	201 988 522,96	80,57%	0,0120
Oceňovacie rozdiely	754 620,18	0,29%	750 182,57	0,30%	0,0059
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	201 627 706,02	78,53%	202 268 400,86	80,68%	-0,0032
Výsledok hospodárenia za ÚO	2 031 868,70	0,79%	-1 030 060,47	-0,41%	2,9726
Záväzky	31 267 283,43	12,18%	31 174 291,32	12,43%	0,0030
Rezervy	18 077 443,94	7,04%	17 216 507,99	6,87%	0,0500
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	202 029,44	0,08%	127 784,74	0,05%	0,5810
Dlhodobé záväzky	1 223 137,46	0,48%	1 398 602,15	0,56%	-0,1255
Krátkodobé záväzky	3 367 202,42	1,31%	2 355 770,77	0,94%	0,4293
Bankové úvery	8 397 470,17	3,27%	10 075 625,67	4,02%	-0,1666
Prechodné účty pasívne	21 077 001,63	8,21%	17 542 625,74	7,00%	0,2015

21 - Bilancia pasív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017 a 31.12.2016 (v Eur)

Vlastné imanie Mesta vzrástlo oproti predchádzajúcemu roku v dôsledku dosiahnutého kladného výsledku hospodárenia za rok 2017.

Hodnota rezerv vzrástla v roku 2017 o 5,00 %. Do dlhodobých rezerv Mesto zaúčtovalo sumu 853 512,27 Eur ako rezervu na opravy okien na deviatich základných školách, ktoré sa majú vykonať na základe koncesných zmlúv medzi Mestom, základnými školami a dodávateľom tepla. V zmluvách sa dodávateľ tepla zaväzuje finančne sa podieľať na výmene okien a kotolní v základných školách. Celková hodnota týchto rezerv poklesla z dôvodu postupného rozpúšťania rezerv. V rámci účtovných postupov Mesto taktiež vytvára dlhodobé rezervy na súdne spory. Minuloročná rezerva na súdne spory v sume 15 604 647 Eur bola rozpustená a vytvorená nová vo výške 16 667 809,76 Eur, čo je o viac než 1,063 mil. vyššia rezerva než v predchádzajúcom roku. Dlhodobé rezervy na odchodné boli zrušené v plnej výške.

Zo sumy 556 121,91 Eur krátkodobých rezerv 23,86 % tvorila rezerva na opravy okien na základných školách (suma 132 694,95 Eur). Krátkodobé rezervy boli vytvorené aj na výplatu odmien k životnému jubileu vo výške 15 tis. Eur a odchodné do dôchodku v celkovej výške 146 tis. Eur. V roku 2017 sa zvýšila aj tvorba rezervy na predpokladaný nedoplatok náhrady preukázanej straty pre SAD Zvolen, a.s. vo výške 137 tis. Eur, a celková vytvorená rezerva tak predstavuje sumu 214 tis. Eur. Rezerva na vykonanie auditu bola vytvorená vo výške takmer 18 tis. Eur.

Hodnota záväzkov vyplývajúcich zo zúčtovania so subjektami verejnej správy k 31.12.2017 bola na úrovni 202 029,44 Eur, čo znamená oproti roku 2016 nárast o 74 244,70 Eur, t. j. viac než 58 %, pričom 49 000 Eur z tejto sumy tvorí kapitálový transfer na riešenie havarijného stavu telocvične ZŠ Moskovská.

Dlhodobé záväzky klesli v dôsledku preúčtovania časti záväzkov splatných v lehote do jedného roka do krátkodobých záväzkov. Jedná sa o záväzky z úverov od Štátneho fondu rozvoja bývania, prijaté zábezpeky za byty od nájomníkov a záväzkov voči spoločnosti KOLOTOČE s. r. o., ktorá má v dlhodobom prenájme amfiteáter. Krátkodobé záväzky vzrástli o viac než 1 mil. Eur. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zdvojnásobili záväzky voči dodávateľom a dosiahli hodnotu takmer 1,6 mil. Eur. Krátkodobé záväzky sa znížili len o sumu zaplatenej dane z príjmu za rok 2016 a záväzky pochádzajúce z nevyfakturovaných dodávok, ktoré medzoročne klesli z hodnoty 43 tis. Eur na 5 tis. Eur. Súčasne však vzrástli záväzky voči zamestnancom a verejným inštitúciám, v súhrne o takmer 171 tis. Eur. a súčasne iné záväzky v sume o takmer 77 tis. Eur. Celkovo tak v roku 2017 evidujeme nárast krátkodobých záväzkov o 42,93 % oproti roku 2016 na úroveň 3 367 tis. Eur. K 31.12.2017 Mesto eviduje záväzky po lehote splatnosti v sume 16 876,34 Eur, čo predstavuje len 0,37 % celkovej sumy záväzkov, preto to hodnotíme ako pozitívny jav.

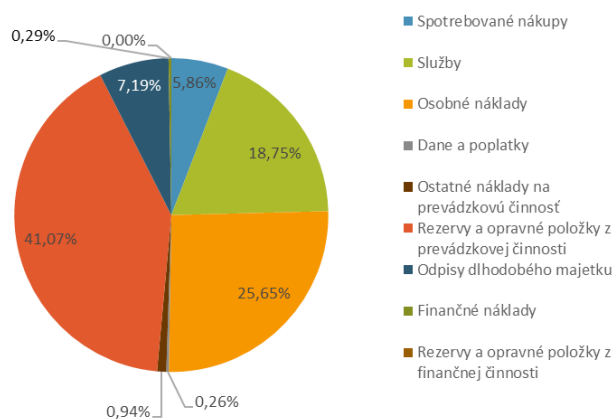
Náklady a výnosy

Mesto Banská Bystrica popri svojej hlavnej činnosti vykonáva aj podnikateľskú činnosť, a to v oblasti poskytovania závodného stravovania pre cudzie organizácie a zabezpečuje predaj drobného tovaru v rámci Informačného centra. Od roku 2016 v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytuje Mesto tiež kadernícke služby a prostredníctvom svojho informačného centra zabezpečuje predaj vstupeniek na kultúrne podujatia. Najväčšou nákladovou položkou boli osobné náklady, ktoré tvoria 46,83 % nákladov. Druhou najväčšou položkou s 39,69 % podielom sú spotrebované nákupy, a v rámci nich spotrebovaný materiál a náklady na predaný tovar. Tieto dve skupiny nákladov tvoria spolu viac než 86 % nákladov podnikateľskej činnosti. Podiel odpisov dlhodobého majetku a nákladov na služby je približne rovnaký ako v predchádzajúcom roku. Výnosy z podnikateľskej činnosti vznikajú Mestu v súvislosti s poskytnutými službami a predaným tovarom a v roku 2017 dosiahli výšku 102 530,36 Eur, čo znamená, že sa v porovnaní s rokom predtým takmer zdvojnásobili (nárast o 95,98 %). Mesto tak v rámci podnikateľskej činnosti vygenerovalo zisk po zdanení vo výške 47 959,30 Eur.

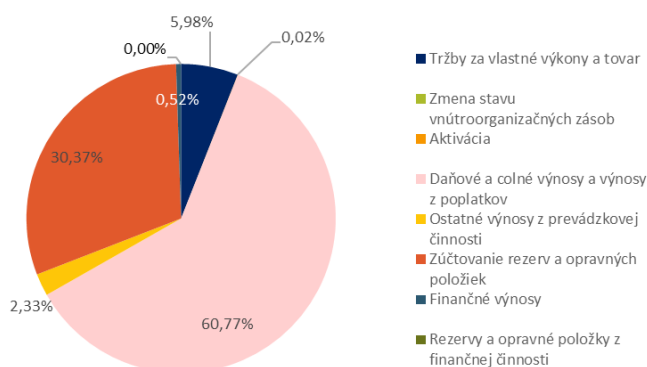
Celkové náklady hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2017 klesli oproti predchádzajúcemu účtovnému obdobiu o viac než štvrtinu, a to 26,76 %, v absolútnom vyjadrení o viac než 24 mil. Eur a spadli na úroveň 50,9 mil. Eur. Dôvod spočíva v tom, že v predchádzajúcom roku sa v rámci finančnej činnosti mesta účtovalo o cenných papieroch zrušenej spoločnosti BPM s.r.o., v hodnote viac než 28 mil. Eur, v roku

2017 podobný účtovný prípad už nenastal. V rámci prevádzkovej činnosti tvorili najväčší objem nákladov rezervy a opravné položky, z toho 16 667 809,76 Eur je vytvorená rezerva na prebiehajúce súdne spory (79,45 %).

Najväčšou výnosovou položkou Mesta v rámci hlavnej činnosti sú daňové výnosy samosprávy, ktorých objem medziročne vzrástol o 2 243 160,13 Eur. Výnosy z poplatkov však poklesli oproti minulému roku o 120 758,47 Eur. Druhou najväčšou položkou bolo zúčtovanie rezerv a opravných položiek, z toho sumu 15 604 647 Eur predstavujú rezervy na prebiehajúce súdne spory, ktorá bola vytvorená v predchádzajúcom roku. Mesto Banská Bystrica vykázalo v hlavnej činnosti za rok 2017 zisk na úrovni 1 983 909,40 Eur.

22 - Graf 12: Náklady hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2017 - prevádzková a finančná činnosť

23 - Graf 13: Výnosy z hlavnej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2017 - prevádzková a finančná činnosť

Rok	2017									2016									Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%				
NÁKLADY spolu	66 213 919,46	100,00%		54 744,31	100,00%		66 268 663,77	100,00%		90 411 136,31	100,00%		47 751,42	100,00%		90 458 887,73	100,00%		-0,2676	0,1464	-0,2674
Prevádzková činnosť	50 939 077,88	76,93%		53 632,87	97,97%		50 992 710,75	76,95%		48 382 920,55	53,51%		46 689,35	97,78%		48 429 609,90	53,54%		0,0528	0,1487	0,0529
Spotrebované nákupy	2 991 730,78	4,52%		21 726,44	39,69%		3 013 457,22	4,55%		3 014 434,86	3,33%		21 007,62	43,99%		3 035 442,48	3,36%		-0,0075	0,0342	-0,0072
Služby	9 579 667,89	14,47%		2 749,26	5,02%		9 582 417,15	14,46%		9 663 330,85	10,69%		2 336,90	4,89%		9 665 667,75	10,69%		-0,0087	0,1765	-0,0086
Osobné náklady	13 104 235,82	19,79%		25 639,10	46,83%		13 129 874,92	19,81%		12 174 761,86	13,47%		19 755,74	41,37%		12 194 517,60	13,48%		0,0763	0,2978	0,0767
Dane a poplatky	130 603,17	0,20%		0,00	0,00%		130 603,17	0,20%		128 731,46	0,14%		0,00	0,00%		128 731,46	0,14%		0,0145	-	0,0145
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	478 711,41	0,72%		71,97	0,13%		478 783,38	0,72%		436 132,80	0,48%		323,18	0,68%		436 455,98	0,48%		0,0976	-0,7773	0,0970
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	20 979 826,53	31,68%		0,00	0,00%		20 979 826,53	31,66%		19 580 899,37	21,66%		0,00	0,00%		19 580 899,37	21,65%		0,0714	-	0,0714
Odpisy dlhodobého majetku	3 674 302,28	5,55%		3 446,10	6,29%		3 677 748,38	5,55%		3 384 629,35	3,74%		3 265,91	6,84%		3 387 895,26	3,75%		0,0856	0,0552	0,0856
Finančná činnosť	145 724,37	0,22%		1 111,44	2,03%		146 835,81	0,22%		28 358 150,68	31,37%		1 062,07	2,22%		28 359 212,75	31,35%		-0,9949	0,0465	-0,9948
Finančné náklady	145 724,37	0,22%		1 111,44	2,03%		146 835,81	0,22%		28 358 150,68	31,37%		1 062,07	2,22%		28 359 212,75	31,35%		-0,9949	0,0465	-0,9948
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		-	-	-
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		-	-	-
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	15 129 117,21	22,85%		0,00	0,00%		15 129 117,21	22,83%		13 670 065,08	15,12%		0,00	0,00%		13 670 065,08	15,11%		0,1067	-	0,1067

Rok	2017									2016									Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%		EUR	%				
VÝNOSY spolu	68 197 828,86	100,00%		102 703,61	100,00%		68 300 532,47	100,00%		89 377 469,81	100,00%		52 407,94	100,00%		89 429 877,75	100,00%		-0,2370	0,9597	-0,2363
Prevádzková činnosť	64 164 815,13	94,09%		102 701,91	100,00%		64 267 517,04	94,10%		60 473 972,46	67,66%		52 404,72	99,99%		60 526 377,18	67,68%		0,0610	0,9598	0,0618
Tržby za vlastné výkony a tovar	3 856 246,23	5,65%		102 530,36	99,83%		3 958 776,59	5,80%		3 652 635,86	4,09%		52 222,12	99,65%		3 704 857,98	4,14%		0,0557	0,9634	0,0685
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		-	-	-
Aktivácia	15 794,74	0,02%		0,00	0,00%		15 794,74	0,02%		14 410,56	0,02%		0,00	0,00%		14 410,56	0,02%		0,0961	-	0,0961
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	39 197 453,31	57,48%		0,00	0,00%		39 197 453,31	57,39%		37 075 051,65	41,48%		0,00	0,00%		37 075 051,65	41,46%		0,0572	-	0,0572
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	1 505 453,95	2,21%		171,55	0,17%		1 505 625,50	2,20%		1 638 795,88	1,83%		182,60	0,35%		1 638 978,48	1,83%		-0,0814	-0,0605	-0,0814
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	19 589 866,90	28,73%		0,00	0,00%		19 589 866,90	28,68%		18 093 078,51	20,24%		0,00	0,00%		18 093 078,51	20,23%		0,0827	-	0,0827
Finančná činnosť	338 212,67	0,50%		1,70	0,00%		338 214,37	0,50%		25 150 336,03	28,14%		3,22	0,01%		25 150 339,25	28,12%		-0,9866	-0,4720	-0,9866
Finančné výnosy	338 212,67	0,50%		1,70	0,00%		338 214,37	0,50%		1 380 004,75	1,54%		3,22	0,01%		1 380 007,97	1,54%		-0,7549	-0,4720	-0,7549
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		23 770 331,28	26,60%		0,00	0,00%		23 770 331,28	26,58%		-1,0000	-	-1,0000
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		0,00	0,00%		-	-	-
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	3 694 801,06	5,42%		0,00	0,00%		3 694 801,06	5,41%		3 753 161,32	4,20%		0,00	0,00%		3 753 161,32	4,20%		-0,0155	-	-0,0155

Rok	2017									2016									Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť			Podnikateľská činnosť			SPOLU			Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR			EUR			EUR			EUR			EUR			EUR					
Výsledok hospodárenia pred zdanením	1 983 909,40			47 959,30			2 031 868,70			-1 033 666,50			4 656,52			-1 029 009,98			2,9193	9,2994	2,9746
Splatná daň z príjmov	0,00			0,00			0,00			0,00			1 050,49			1 050,49			-	-1,0000	-1,0000
Dodatocne platená daň z príjmov	0,00			0,00			0,00			0,00			0,00			0,00			-	-	-
Výsledok hospodárenia po zdanení	1 983 909,40			47 959,30			2 031 868,70			-1 033 666,50			3 606,03			-1 030 060,47			2,9193	12,2998	2,9726

24 - Horizontálna a vertikálna analýza nákladov a výnosov Mesta Banská Bystrica za rok 2017 a 2016

Finančné ukazovatele

Aby mohla byť samospráva riadená efektívne, je dôležité zhodnotiť jej finančnú situáciu. Tak ako v podnikateľskej sfére aj v oblasti verejnej správy sa pre tento účel využíva finančná analýza, ktorej základom sú finančné ukazovatele. Finančná analýza je rozborom dát získaných z účtovníctva, a v prípade samosprávy aj z rozpočtovníctva, s cieľom zistiť, aká je majetková a finančná situácia hodnotenej jednotky. Základom každej finančnej analýzy sú pomerové ukazovatele, ktoré podávajú rýchly obraz o finančnom stave organizácie a jej základných vlastnostiach. Pomerové a rozdielové ukazovatele hodnotia finančnú situáciu Mesta Banská Bystrica uvádzame v tabuľke nižšie.

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rok 2017	Rok 2016
Oblasť likvidity			
Celková likvidita (3.stupňa)	p.j.	4,419	4,948
Celková likvidita (3.stupňa) - upravená	p.j.	4,342	4,817
Bežná likvidita (2.stupňa)	p.j.	2,472	2,488
Pohotovú likviditu (1.stupňa)	p.j.	2,132	2,101
Čistý pracovný kapitál	EUR	20 533 213	19 024 723
Čisté pohotovú prostriedky	EUR	9 194 676	7 660 150
Oblasť zadlženosti			
Celková zadlženosť (dlhový pomer)	p.j.	0,2039	0,1943
Finančná nezávislosť	p.j.	3,905	4,146
Finančná nezávislosť - upravená	p.j.	5,965	6,412
Miera zadlženosti	p.j.	0,256	0,241
Ukazovateľ podielu KZ na CuZ	p.j.	0,113	0,098
Oblasť aktivity			
Krytie neobežného majetku	p.j.	0,886	0,889
Ukazovateľ neobežného majetku	p.j.	0,899	0,906
Ukazovateľ obežného majetku	p.j.	0,101	0,094
Oblasť rentability			
Rentabilita celkového kapitálu	p.j.	0,79%	-0,41%
Rentabilita vlastného kapitálu	p.j.	0,99%	-0,51%

25 - Finančné ukazovatele Mesta Banská Bystrica za rok 2017 a 2016

Platobná schopnosť je základným predpokladom úspešného fungovania nielen v podnikateľskom sektore, ale aj v samospráve. Tú možno hodnotiť prostredníctvom ukazovateľov likvidity, ktorá znamená schopnosť premeniť majetok na likvidné prostriedky a uhradiť tak záväzky. **Celková likvidita (likvidita 3.stupňa)** je

hlavným ukazovateľom finančnej likvidity a udáva celkový potenciál likvidity účtovnej jednotky. Vypočíta sa ako podiel celkových obežných aktív a krátkodobých cudzích zdrojov. V našom prípade sme k obežným aktívam pripočítali ešte prechodné aktíva, ktoré majú krátkodobý charakter. Hodnota tohto ukazovateľa dosiahla v roku 2017 úroveň **4,419**, a medziročne zaznamenala nárast. Vyššiu vypovedaciu schopnosť má tento ukazovateľ, pokiaľ od obežných aktív odpočítame hodnotu dlhodobých pohľadávok, nakoľko tie nemôžu z časového hľadiska slúžiť na úhradu krátkodobých záväzkov. Hodnota takto upraveného ukazovateľa celkovej likvidity dosiahla v roku 2017 úroveň **4,342**. **Bežná likvidita (likvidita 2.stupňa)** vyjadruje, aká časť krátkodobých záväzkov je krytá finančným majetkom a krátkodobými pohľadávkami. Tento ukazovateľ dosiahol v roku 2017 hodnotu **2,472**, čo je rovnako ako v minulom roku, vysoko nad hornou hranicou optima tohto ukazovateľa. **Likvidita 1.stupňa (okamžitá, pohotovú likvidita)** hovorí o okamžitej platobnej schopnosti hodnoteného subjektu. Predstavuje podiel hotovostných prostriedkov v pokladni a na bankových účtoch a krátkodobých záväzkov. Vzhľadom k tomu, že samospráva drží na bankovom účte pomerne veľké množstvo hotovostných prostriedkov z dôvodu hromadenia prostriedkov z peňažných fondov, hodnota tohto ukazovateľa významne prekračuje hornú hranicu optima, a v roku 2017 dosiahla úroveň **2,132**. Všetky štyri spomenuté ukazovatele likvidity za rok 2017, aj ich porovnanie s hodnotami dosiahnutými v predošlom roku, hovoria o trvalej platobnej schopnosti samosprávy, ktorá je pozitívnym znakom jej dobrého finančného zázemia. Iný pohľad na likviditu účtovnej jednotky je prostredníctvom absolútneho rozdielu obežných aktív a krátkodobých záväzkov, ktorý sa nazýva **čistý pracovný kapitál**. Jeho hodnota v roku 2017 na úrovni **20 533 213 Eur** hovorí o hodnote obežného majetku, ktorá je financovaná dlhodobým kapitálom. Predstavuje prebytok krátkodobých aktív nad krátkodobými dlhmi, čo je opäť signálom dobrého finančného zázemia samosprávy. **Čisté pohotovú prostriedky** predstavujú objem ihneď dostupných peňažných prostriedkov po splatení všetkých okamžite splatných krátkodobých záväzkov. K 31.12.2017 ich objem predstavoval sumu **9 194 676 Eur**.

Kapitálová štruktúra samosprávy má vplyv na jej prosperitu a finančnú stabilitu, a preto je z pohľadu jej riadenia dôležité vyhodnotiť aj ukazovatele zadlženosti. **Celková zadlženosť** hovorí o tom, aká časť majetku je financovaná cudzími zdrojmi. V prípade Mesta Banská Bystrica bola hodnota tohto ukazovateľa v roku 2017 **20,39 %**. V porovnaní s predošlým rokom vzrástla o 0,96 p.b., a to aj v dôsledku finančných prostriedkov prijatých na predfinancovanie projektov rekonštrukcie materských škôlok Tatranská 63 a Na Lúčkach 2, ktoré boli na konci roka preúčtované do výnosov budúcich období. Vyššie hodnoty ukazovateľa znamenajú väčšie riziko pre veriteľov, súčasne však využívaním cudzích zdrojov môže samospráva zvyšovať svoju finančnú nezávislosť, preto je dôležité hľadať optimálny pomer medzi vlastnými a cudzími zdrojmi. **Stupeň finančnej samostatnosti** je vyjadrený podielom vlastného a cudzieho kapitálu, a v prípade Mesta Banská Bystrica je jeho hodnota **3,905**. V trhovej ekonomike by sa mal tento ukazovateľ pohybovať na úrovni do 100 %, v samospráve sú však prijateľné aj vyššie hodnoty vzhľadom k skutočnosti, že subjekt má stabilné a pomerne isté príjmy v podobe daní a miestnych poplatkov. Na zhodnotenie zadlženosti má vplyv aj tvorba rezerv, ktoré predstavujú budúci záväzok, ktorý môže vzniknúť v bližšie neurčenom čase v neurčitej, len predpokladanej výške. V prípade, že od tohto druhu záväzku abstrahujeme, stupeň finančnej samostatnosti sa zvýši na úroveň **5,965**. Opačným pomerom získame ukazovateľ **miery zadlženosti**. Tá v prípade Mesta Banská Bystrica za rok 2017 hovorí, že na 1 eur vlastného kapitálu pripadá **0,256 Eur** z cudzích zdrojov. Krátkodobé záväzky tvoria z celkových cudzích zdrojov **11,3 %**. Medziročne tento podiel vzrástol v dôsledku väčšieho nárastu krátkodobých rezerv v porovnaní s nárastom celkových záväzkov.

Ukazovateľ krytia neobežného majetku je na úrovni **0,886** a vyjadruje, aký podiel dlhodobého majetku kryjú vlastné zdroje. Hodnoty blížiac sa k 1 znamenajú rast stability, avšak prekročenie už znamená aj nižšiu efektívnosť využitia zdrojov. Ukazovatele obežného a neobežného majetku sú vyjadrením štruktúry aktív. **Neobežný majetok tvorí 89,9 % a obežný majetok tvorí 10,1 % celkového majetku Mesta Banská Bystrica**. Medziročne podiel obežného majetku na celkovom majetku vzrástol o 0,7 p.b. na úkor dlhodobého majetku, a to najmä v dôsledku nárastu prostriedkov na bankových účtoch.

V závere prevedenej finančnej analýzy môžeme zhrnúť, že Mesto Banská Bystrica je vysoko likvidné a nemá problémy s platobnou schopnosťou. Celková zadlženosť je nízka, pričom v štruktúre prevažujú dlhodobé záväzky so splatnosťou dlhšou ako jeden rok, a vyznačuje sa vysokým stupňom finančnej nezávislosti. Výnosnosť prostriedkov investovaných do samosprávy medziročne stúpala a dostala sa opäť do kladných hodnôt, a to v dôsledku generovania kladného výsledku hospodárenia. Napriek tomu, že rentabilita vlastného kapitálu sa pohybuje len na úrovni 0,99 % a rentabilita celkového kapitálu na úrovni 0,79 %, v prípade mesta ako hodnoteného subjektu to nevnímame ako výrazne negatívnu skutočnosť, nakoľko prioritou samosprávy nie je dosahovanie zisku.

Konsolidovaná účtovná závierka

Mesto Banská Bystrica je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Mesto pri výkone samosprávy zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia.

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je Mesto Banská Bystrica povinné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, nakoľko malo v roku 2017 väčšinovú (viac ako 50 %) alebo významnú majetkovú účasť (nad 20 %) vo viacerých obchodných spoločnostiach. Zároveň malo Mesto v roku 2017 v zriaďovateľskej pôsobnosti 13 rozpočtových, 2 príspevkové organizácie a u 2 obchodných spoločností figuruje ako 100 % vlastníč. Prehľad majetkových podielov Mesta uvádzame nižšie v tabuľke.

Názov organizácie	Sídlo organizácie
Základná škola Jána Bakossu	Bakossova 5, Banská Bystrica
Základná škola	Golianova 8, Banská Bystrica
Základná škola SSV	Skuteckého 8, Banská Bystrica
Základná škola	Trieda SNP 20, Banská Bystrica
Základná škola	Moskovská 2, Banská Bystrica
Základná škola	Radvanská 1, Banská Bystrica
Základná škola	Spojová 14, Banská Bystrica
Základná škola	Ďumbierska 17, Banská Bystrica
Základná škola	Sitnianska 32, Banská Bystrica
Základná škola	Pieninská 27, Banská Bystrica
Základná škola Jozefa Gregora Tajovského	Gaštanová 12, Banská Bystrica
Základná umelecká škola Jána Cikkera	Štefánikovo nábrežie 6, Banská Bystrica
Centrum voľného času	Havranské 9, Banská Bystrica

26 - Rozpočtové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017

Názov organizácie	Sídlo organizácie
Záhradnícke a rekreačné služby	Švermova 45, Banská Bystrica
Investorský útvar mesta	Československej armády 26, Banská Bystrica (nevyvíja činnosť)

27 - Príspevkové organizácie Mesta Banská Bystrica ku dňu 31.12.2017

S účinnosťou od 1.1.2016 príspevková organizácia Záhradnícke a rekreačné služby zahŕňa v sebe aj predtým samostatnú príspevkovú organizáciu Správa športových a telovýchovných zariadení.

Názov organizácie	Sídlo organizácie
MBB a.s.	Československej armády 26, Banská Bystrica
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	Dolný Harmanec 51, Dolný Harmanec

28 - Obchodné spoločnosti Mesta Banská Bystrica (100% podiel) ku dňu 31.12.2017

S účinnosťou od 1.1.2016 bola zrušená spoločnosť BPM s. r. o. zahrnutá pod obchodnú spoločnosť MBB a. s.

Pri spracovaní konsolidovaného celku postupovalo Mesto Banská Bystrica metódou úplnej konsolidácie pri rozpočtových organizáciách, príspevkových organizáciách a pri obchodných spoločnostiach MBB a. s. a Mestské lesy Banská Bystrica s. r. o.

Metódou vlastného imania postupovalo Mesto v prípade obchodných spoločností: Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a. s., BB-BIOPOWER, a. s., STEFE Banská Bystrica, a. s., a HC '05 BANSKÁ BYSTRICA, a. s. Nakoľko spoločnosť Dom kultúry SKC s.r.o. je v konkurze, účtovná hodnota podielu Mesta v tejto

spoločnosti je nulová. Podiel, ktorý mala spoločnosť MBB a. s. v spoločnosti Bystrická elektrárnska spoločnosť, a. s., v roku 2017 spoločnosť predala.

Ostatné majetkové podiely sú nižšie ako 20 % a z tohto dôvodu boli zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote.

Spoločnosť	Základné imanie	Podiel na základnom imaní	Hodnota podielu na základnom imaní k 31.12.2017 bežného účtovného obdobia - netto
	EUR	%	EUR
Obchodné spoločnosti v zakladateľskej pôsobnosti a s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica			
MBB a.s.	16 400 000	100,00%	16 400 000
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	211 598	100,00%	211 598
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica v rámci konsolidácie			
Dopravný podnik mesta Banská Bystrica, a.s.	70 826	48,98%	34 692
Dom kultúry SKC s.r.o. " v konkurze"	16 365	40,77%	0
Bystrická elektrárnska spoločnosť, a.s.*	25 000	40,00%	10 000
BB-BIOPOWER, a. s.*	25 000	40,00%	10 000
STEFE Banská Bystrica, a.s.	8 968 400	34,00%	3 049 256
HC '05 BANSKÁ BYSTRICA, a.s.*	34 000	33,30%	11 322
Obchodné spoločnosti s majetkovou účasťou Mesta Banská Bystrica zahrnuté do konsolidovaných výkazov v účtovnej hodnote			
BIC Banská Bystrica, s.r.o.	24 167	14,42%	3 486
Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.	147 472 314	10,77%	15 882 760
Zolka Zvolen, s.r.o.**	9 960	10,00%	996
Aqualand Banská Bystrica spol. s r.o. *	9 958	10,00%	996

(*) majetkový podiel MBB a.s.

(**) majetkový podiel Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.

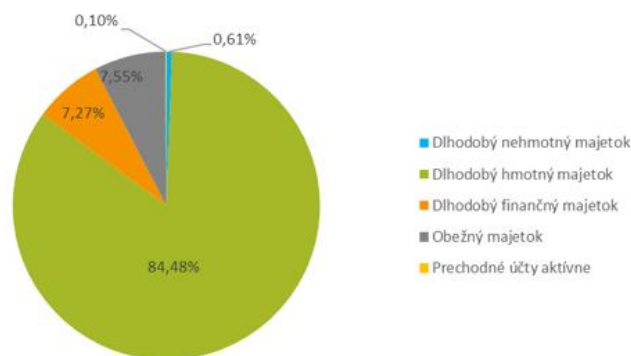
29 - Majetkové podiely Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

Aktíva a pasíva

Najväčší podiel na majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok, ktorý predstavuje 84,48 % z celkového majetku konsolidovaného celku. Medziročne dlhodobý hmotný majetok klesol o 1,61 %, v absolútnom vyjadrení o 3,868 mil. Eur. Hodnota dlhodobého nehmotného majetku taktiež klesla, a to o 6,69 %. V rámci krátkodobých aktív najvýraznejší pohyb sledujeme na účte zásob, kde hodnota vzrástla absolútne o 3,653 mil. Eur na úroveň 3,796 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2016 došlo k nárastu zásob v dôsledku zmeny metódy účtovania nehnuteľností na predaj v Priemyselnom parku Šalková v dcérskej spoločnosti MBB, a. s. V súlade s § 7 ods. 1 ako aj § 3 ods. 1 a 2 Zákona č. 431/2002 o účtovníctve a Postupmi účtovania zmenila spoločnosť MBB a. s. spôsob účtovania a vykazovania nehnuteľností určených na predaj. Jedná sa o pozemok v Priemyselnom parku, ktorý je určený na predaj budúcemu investorovi, vo výške 3 627 706 Eur. Uvedený nehnuteľný majetok spoločnosť MBB a. s. preúčtovala z účtu Pozemky na účet Nehnuteľnosť na predaj. Na finančných účtoch objem prostriedkov vzrástol o 19,72 % (o 2,401 mil. Eur). Pohľadávky po lehote splatnosti klesli na úroveň 1 678 756,38 Eur, čo znamená pokles približne o 326 tis. Eur

AKTÍVA	Netto 31.12.2017		Netto 31.12.2016		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu majetok	279 181 445,33	100,00%	277 217 230,55	100,00%	0,0071
Neobežný majetok	257 842 499,24	92,36%	261 819 228,31	94,45%	-0,0152
Dlhodobý nehmotný majetok	1 697 421,82	0,61%	1 819 077,12	0,66%	-0,0669
Dlhodobý hmotný majetok	235 841 173,44	84,48%	239 708 723,27	86,47%	-0,0161
Dlhodobý finančný majetok	20 303 903,98	7,27%	20 291 427,92	7,32%	0,0006
Obežný majetok	21 070 340,37	7,55%	15 173 401,69	5,47%	0,3886
Zásoby	3 795 785,74	1,36%	142 469,92	0,05%	25,6427
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00%	5 877,97	0,00%	-1,0000
Dlhodobé pohľadávky	18 763,56	0,01%	19 663,29	0,01%	-0,0458
Krátkodobé pohľadávky	2 676 088,49	0,96%	2 826 785,47	1,02%	-0,0533
Finančný majetok	14 579 702,58	5,22%	12 178 605,04	4,39%	0,1972
Prechodné účty aktívne	268 605,72	0,10%	224 600,55	0,08%	0,1959

30 - Konsolidované aktíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017 (v Eur)

31 - Graf 14 :Vertikálna analýza konsolidovaných aktív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

V dôsledku zmeny metódy účtovania v spoločnosti MBB a. s. v súvislosti s pozemkami na predaj, spomenutej vyššie, došlo tiež k preúčtovaniu hodnoty nákladov, ktoré sa týkali predajov v minulých účtovných obdobiach do neuhradenej straty minulých rokov. Zároveň bola na tomto účte rozpočítaná rezerva na dobudovanie inžinierskych sietí, ktorá ešte nebola vyfakturovaná, ale mala byť súčasťou kalkulácie už predaných pozemkov. Rozdiely z dôvodu zmeny účtovania sa tak prejavili v znížení nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov, a tým spôsobili pokles vlastného imania nielen spoločnosti samotnej, ale aj konsolidovaného celku. Nárast oceňovacích rozdielov medziročne o 6,78 % nedokázal tento pokles pokryť ani spolu s dosiahnutým konsolidovaným výsledkom hospodárenia za rok 2017. Jeho hodnota dosiahla úroveň 2 040 312,84 Eur, čo predstavuje nárast približne o 217 tis. Eur.

Hodnota rezerv vzrástla v roku 2017 o 8,25 %. Hlavným dôvodom bolo zrušenie rezerv na prebiehajúce súdne spory a ich vytvorenie vo vyššej sume. Hodnota záväzkov vyplývajúcich zo zúčtovania so subjektami verejnej správy k 31.12.2017 je totožná s údajom v individuálnej účtovnej závierke Mesta. Zároveň došlo k poklesu dlhodobých záväzkov (pokles o 32,39 %) i krátkodobých záväzkov (pokles 1,62 %).

PASÍVA	Netto 31.12.2017		Netto 31.12.2016		Index vývoja
	v EUR	%	v EUR	%	
Spolu vlastné imanie a záväzky	279 181 445,33	100,00%	277 217 230,55	100,00%	0,0071
Vlastné imanie	215 822 029,71	77,31%	216 207 877,24	77,99%	-0,0018
Oceňovacie rozdiely	991 616,10	0,36%	928 664,51	0,33%	0,0678
Kapitálové fondy	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-
Nevysporiadaný VH minulých rokov	212 790 100,77	76,22%	213 455 502,39	77,00%	-0,0031
Výsledok hospodárenia za ÚO	2 040 312,84	0,73%	1 823 710,34	0,66%	0,1188
Záväzky	38 657 693,12	13,85%	39 552 940,34	14,27%	-0,0226
Rezervy	19 288 484,19	6,91%	17 818 684,77	6,43%	0,0825
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	202 029,44	0,07%	127 784,74	0,05%	0,5810
Dlhodobé záväzky	1 758 172,84	0,63%	2 600 474,73	0,94%	-0,3239
Krátkodobé záväzky	6 212 998,70	2,23%	6 315 174,11	2,28%	-0,0162
Bankové úvery	11 196 007,95	4,01%	12 690 821,99	4,58%	-0,1178
Prechodné účty pasívne	24 701 722,50	8,85%	21 456 412,97	7,74%	0,1513

32 - Konsolidované pasíva Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017 a 31.12.2016 (v Eur)

33 - Graf 15: Vertikálna analýza konsolidovaných pasív Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

Náklady a výnosy

Konsolidovaný celok Mesta Banská Bystrica vykázal za rok 2017 v za svoju hlavnú činnosť zisk pred zdanením v sume 2 727 290,95 Eur. V rámci podnikateľskej činnosti však za rok 2017 vygeneroval stratu v sume -1 331 803,79 Eur, ktorá bola redukovaná splnením daňovej povinnosti z predošlých rokov, a to až na sumu -686 978,11 Eur.

V prípade hlavnej činnosti konsolidovaného celku evidujeme nárast nákladov aj výnosov, v prípade nákladov o 6,43 % a v prípade výnosov o 5,43 %. Najväčší podiel majú osobné náklady, ktoré medziročne vzrástli o 7,73 %. Druhá najväčšia položka, rezervy, vzrástla v dôsledku už spomínaného zrušenia rezervy z predošlého roka a tvorby novej rezervy vo vyššej sume na prebiehajúce súdne spory Mesta Banská Bystrica. Daňové výnosy a výnosy z poplatkov vzrástli o sumu 2 131 301,35 Eur, čo predstavuje nárast o 5,77 % oproti roku 2016. Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov do rozpočtu obce a ňou zriadených rozpočtových a príjmových organizácií vzrástli o 3,44 %, pričom najväčší podiel na tom mali bežné transfery zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy (podiel 89,94 %).

V prípade podnikateľskej činnosti konsolidovaného celku evidujeme pokles na strane výnosov aj nákladov, pričom zníženie výnosov bolo oveľa výraznejšie v porovnaní s nákladmi, a tak dosiahnutá strata bola o 33,34 % väčšia v porovnaní s rokom 2016. Spomedzi nákladov najväčší podiel, viac než 28 %, tvoria náklady na spotrebované služby, ktoré medziročne vzrástli približne o 144 tis. Eur. Ich podiel na celku nákladov vzrástol vďaka výraznému poklesu ostatných nákladov na prevádzkovú činnosť, kam patria napríklad zmluvné pokuty, penále, či úroky z omeškania, manká a škody, cca o poklesli o cca 1 431 tis. Eur. V prípade výnosov najväčší pokles evidujeme na položke ostatných výnosov z prevádzkovej činnosti, ktoré v roku 2017 klesli o 53,84 % hodnoty roku 2016. Predajom dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vznikli výnosy vo výške 658 044,44 Eur.

KONSOLIDOVANÉ ÚDAJE	2017						2016						Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
NÁKLADY spolu	75 865 093,21	100,00%	6 450 119,33	100,00%	82 315 212,54	100,00%	71 280 995,50	100,00%	6 717 569,78	100,00%	77 998 565,28	100,00%	0,0643	-0,0398	0,0553
Prevádzková činnosť	68 603 242,78	90,43%	6 262 120,00	97,09%	74 865 362,78	90,95%	64 992 633,14	91,18%	6 523 152,76	97,11%	71 515 785,90	91,69%	0,0556	-0,0400	0,0468
Spotrebované nákupy	5 611 692,26	7,40%	827 084,34	12,82%	6 438 776,60	7,82%	5 814 632,33	8,16%	416 083,75	6,19%	6 230 716,08	7,99%	-0,0349	0,9878	0,0334
Služby	11 017 475,60	14,52%	1 811 304,02	28,08%	12 828 779,62	15,58%	10 728 566,26	15,05%	1 667 287,61	24,82%	12 395 853,87	15,89%	0,0269	0,0864	0,0349
Osobné náklady	25 733 764,22	33,92%	1 390 531,78	21,56%	27 124 296,00	32,95%	23 886 538,38	33,51%	1 445 640,89	21,52%	25 332 179,27	32,48%	0,0773	-0,0381	0,0707
Dane a poplatky	131 002,79	0,17%	43 141,93	0,67%	174 144,72	0,21%	139 463,61	0,20%	8 309,55	0,12%	147 773,16	0,19%	-0,0607	4,1918	0,1785
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	669 830,37	0,88%	306 962,97	4,76%	976 793,34	1,19%	693 394,75	0,97%	1 737 974,43	25,87%	2 431 369,18	3,12%	-0,0340	-0,8234	-0,5983
Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti	20 985 426,53	27,66%	749 257,49	11,62%	21 734 684,02	26,40%	19 590 314,37	27,48%	52 708,88	0,78%	19 643 023,25	25,18%	0,0712	13,2150	0,1065
Odpisy dlhodobého majetku	4 454 051,01	5,87%	1 133 837,47	17,58%	5 587 888,48	6,79%	4 139 723,44	5,81%	1 195 147,65	17,79%	5 334 871,09	6,84%	0,0759	-0,0513	0,0474
Finančná činnosť	223 184,16	0,29%	182 379,93	2,83%	405 564,09	0,49%	384 131,19	0,54%	194 183,82	2,89%	578 315,01	0,74%	-0,4190	-0,0608	-0,2987
Finančné náklady	223 184,16	0,29%	170 329,89	2,64%	393 514,05	0,48%	384 131,19	0,54%	194 183,82	2,89%	578 315,01	0,74%	-0,4190	-0,1228	-0,3196
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	12 050,04	0,19%	12 050,04	0,01%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00%	5 438,00	0,08%	5 438,00	0,01%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	7 038 666,27	9,28%	181,40	0,00%	7 038 847,67	8,55%	5 904 231,17	8,28%	233,20	0,00%	5 904 464,37	7,57%	0,1921	-0,2221	0,1921

Rok	2017						2016						Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%	EUR	%			
VÝNOSY spolu	78 592 384,16	100,00%	5 118 315,54	100,00%	83 710 699,70	100,00%	74 545 236,43	100,00%	5 718 793,95	100,00%	80 264 030,38	100,00%	0,0543	-0,1050	0,0429
Prevádzková činnosť	65 831 840,21	83,76%	5 115 147,95	99,94%	70 946 988,16	84,75%	62 195 919,55	83,43%	5 718 745,75	100,00%	67 914 665,30	84,61%	0,0585	-0,1055	0,0446
Tržby za vlastné výkony a tovar	4 763 822,62	6,06%	4 096 444,20	80,04%	8 860 266,82	10,58%	4 514 554,88	6,06%	3 406 417,96	59,57%	7 920 972,84	9,87%	0,0552	0,2026	0,1186
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00%	18 255,00	0,36%	18 255,00	0,02%	0,00	0,00%	-21 937,00	-0,38%	-21 937,00	-0,03%	-	-1,8322	-1,8322
Aktivácia	15 794,74	0,02%	0,00	0,00%	15 794,74	0,02%	15 653,27	0,02%	0,00	0,00%	15 653,27	0,02%	0,0090	-	0,0090
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	39 082 818,41	49,73%	0,00	0,00%	39 082 818,41	46,69%	36 951 517,06	49,57%	0,00	0,00%	36 951 517,06	46,04%	0,0577	-	0,0577
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	2 370 122,54	3,02%	993 050,55	19,40%	3 363 173,09	4,02%	2 599 214,60	3,49%	2 151 473,78	37,62%	4 750 688,38	5,92%	-0,0881	-0,5384	-0,2921
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek	19 599 281,90	24,94%	7 398,20	0,14%	19 606 680,10	23,42%	18 114 979,74	24,30%	182 791,01	3,20%	18 297 770,75	22,80%	0,0819	-0,9595	0,0715
Finančná činnosť	375 015,41	0,48%	3 167,59	0,06%	378 183,00	0,45%	376 124,06	0,50%	48,20	0,00%	376 172,26	0,47%	-0,0029	64,7176	0,0053
Finančné výnosy	375 015,41	0,48%	3 167,59	0,06%	378 183,00	0,45%	376 124,06	0,50%	48,20	0,00%	376 172,26	0,47%	-0,0029	64,7176	0,0053
Rezervy a opravné položky z finančnej činnosti	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Mimoriadna činnosť	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%	-	-	-
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	12 385 528,54	15,76%	0,00	0,00%	12 385 528,54	14,80%	11 973 192,82	16,06%	0,00	0,00%	11 973 192,82	14,92%	0,0344	-	0,0344

Rok	2017						2016						Index vývoja 2017/2016		
	Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť		Podnikateľská činnosť		SPOLU		Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	SPOLU
	EUR		EUR		EUR		EUR		EUR		EUR				
Výsledok hospodárenia pred zdanením	2 727 290,95		-1 331 803,79		1 395 487,16		3 264 240,93		-998 775,83		2 265 465,10		-0,1645	-0,3334	-0,3840
Splátna daň z príjmov	0,00		20 183,32		20 183,32		0,00		15 209,91		15 209,91		-	0,3270	0,3270
Dodatocne platená daň z príjmov	0,00		-665 009,00		-665 009,00		0,00		426 544,85		426 544,85		-	-2,5591	-2,5591
Výsledok hospodárenia po zdanení	2 727 290,95		-686 978,11		2 040 312,84		3 264 240,93		-1 440 530,59		1 823 710,34		-0,1645	0,5231	0,1188

Výbor pre audit

Mesto Banská Bystrica, ako účtovná jednotka, bola v roku 2017 auditovaná audítorskou spoločnosťou Accept Audit & Consulting, s. r. o. Na základe legislatívnych predpisov týkajúcich sa zvýšenia objektívneho posúdenia vykonaného auditu, bolo potrebné v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite v z.n.p. zriaďiť **Výbor pre audit**.

Rozsah pôsobnosti Výboru pre audit je upravený v § 34 ods. 4 zákona 423/2015 Z.z. v z.n.p. Jeho hlavnou úlohou je sledovanie procesu zostavovania individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky, dodržiavanie osobitných predpisov a predkladanie odporúčania a návrhov na zabezpečenie integrity tohto procesu. V neposlednom rade má sledovať nezávislosť audítorskej spoločnosti a informovať riadiaci orgán účtovnej jednotky o výsledku štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky, zohľadňuje svoje zistenia a závery prezentuje úradu.

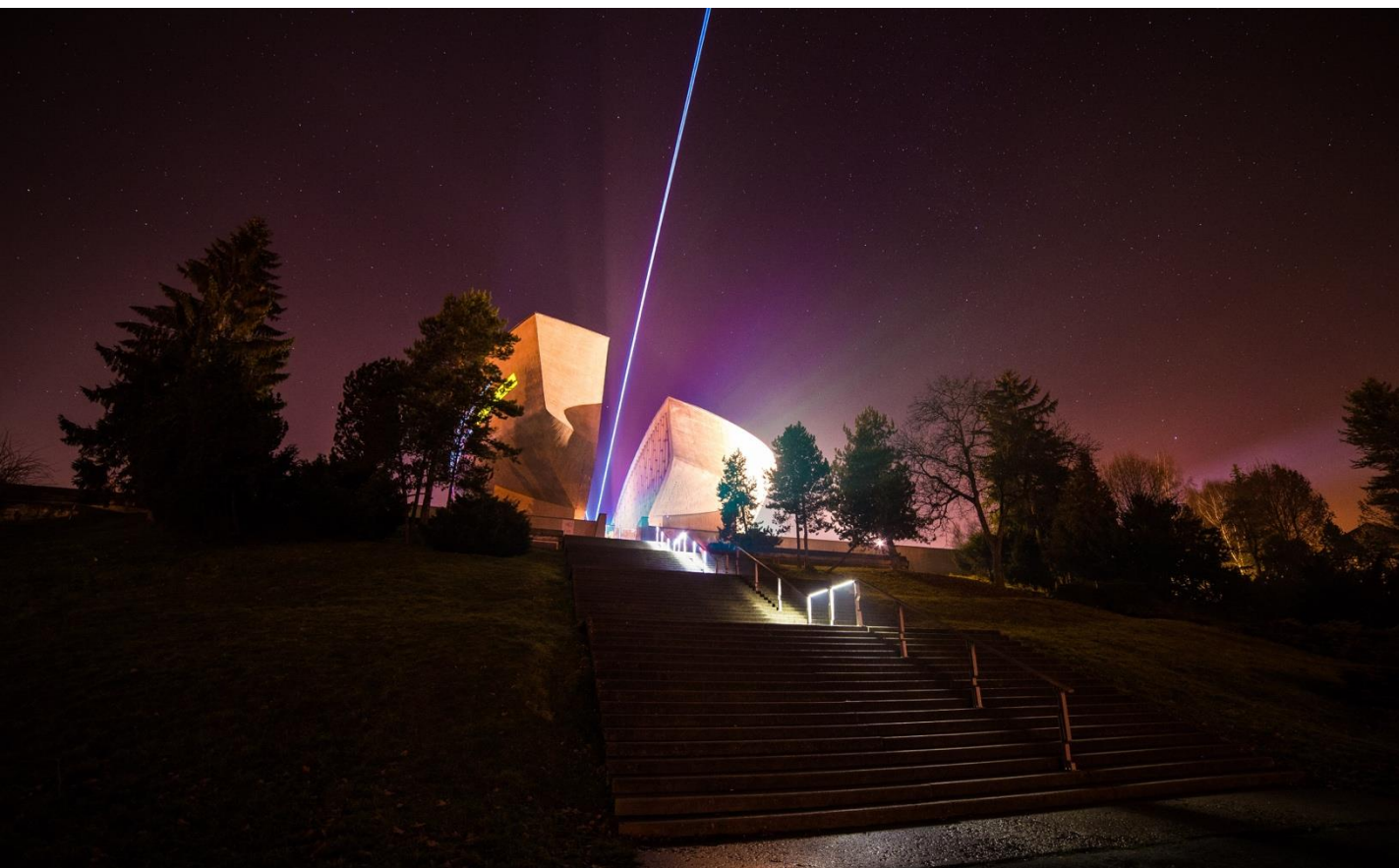
Výbor pre audit má najmenej troch členov a môže byť zriadený ako samostatný výbor, alebo ako výbor riadiaceho orgánu, alebo ako výbor dozorného orgánu. Najmenej jeden člen výboru pre audit musí mať odbornú prax v oblasti účtovníctva alebo štatutárneho auditu. Členovia výboru pre audit ako celok musia mať kvalifikáciu vhodnú pre sektor, v ktorom účtovná jednotka pôsobí.

Predseda výboru pre audit menujú členovia výboru pre audit alebo dozorná rada účtovnej jednotky. Predseda výboru pre audit a nadpolovičná väčšina členov výboru pre audit musí byť nezávislá. Ak sú všetci členovia výboru pre audit členmi riadiaceho orgánu alebo dozorného orgánu, nemusia spĺňať podmienku, že väčšina členov výboru pre audit je nezávislá.

Na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva, ktoré schválilo zriadenie Výboru pre audit na svojom zasadnutí dňa 20.6.2017, boli do funkcie členov Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica zvolení:

- Ing. Daniel Eliáš, CA,
- doc. Ing. Zuzana Šuranová, PhD.,
- Ing. Marta Skřivánková,

pričom všetci traja členovia spĺňajú podmienku odbornosti z oblasti verejnej správy a účtovníctva.

OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

Prijaté granty a transfery

V priebehu roku 2017 prijalo Mesto granty a transfery v celkovej hodnote 12 697 696 Eur. Vo výške 9 586 409 Eur boli určené transfery pre rozpočtové organizácie Mesta, t. j. základné školy, základnú umeleckú školu a Centrum voľného času. Ďalších takmer 782 tis. Eur bolo určených na výdavky spojené s výkonom sociálnej dlhodobej starostlivosti. Potrebné finančné prostriedky určené na projekty rekonštrukcie materských škôl získalo Mesto z európskych zdrojov a štátneho rozpočtu v rámci realizácie projektov zvyšovania energetickej efektívnosti MŠ Tatranská 63 a MŠ Na Lúčkach 2 a v rámci vybudovania kapacít pre novú materskú školu v priestoroch ZŠ Bakossova, a to v celkovej hodnote 1 159 tis. Prijatý transfer v sume 136 tis. Eur slúžil na projekt rekonštrukcie mestských detských jasí. Na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy na rôznych úsekoch prijalo Mesto od štátu celkovo približne 266 tis. Eur. Účelom transferu z Ministerstva vnútra SR vo výške 49 tis. Eur bolo odstránenie havarijného stavu telocvične ZŠ Moskovská a transfer v sume 56 tis. Eur bol určený na riešenie havarijného stavu sociálnych zariadení ZŠ Jána Bakossa. Suma 17 tis. Eur bola prijatá na údržbu vojnového cintorína v Majeri a vojnových hrobov v rôznych častiach Mesta, ďalších 5 tis. Eur bolo zdrojom krytia pre výdavky na zakúpenie a inštaláciu kamier v rámci projektu mestskej polície Prevencia kriminality a rôzne menšie sumy boli použité na financovanie výdavkov vynaložených v rámci podujatí, ako sú napr. Radvanský jarmok alebo Klauni rozdávať smiech.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Dňa 13.05.2017 bola zrušená spoločnosť Dom kultúry SKC s.r.o. „v konkurze“. Na uvedenú obchodnú spoločnosť bol vyhlásený konkurz dňa 16.11.2007 a odvtedy spoločnosť nevyvíja žiadnu činnosť. V roku 2018 Mesto Banská Bystrica bude účtovať zníženie podielu v tejto účtovnej jednotke vo výške 6 671,85 Eur, a to z dôvodu ukončenia konkurzu a výmazu spoločnosti z Obchodného registra ex off.

Listom doručeným dňa 14.03.2018 sa Ing. Daniel Eliáš, CA vzdal členstva vo Výbore pre audit Mesta Banská Bystrica. V zmysle § 34 zákona o štatutárnom audite má mať výbor minimálne 3 členov, preto Mestské zastupiteľstvo zvolilo na svojom zasadnutí dňa 24.4.2018, uznesením č. 1056/2018, nového člena. Uvoľnenú pozíciu člena Výboru pre audit Mesta Banská Bystrica obsadila Ing. Anna Harmaniaková, PhD.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Na prebiehajúce súdne spory Mesto tvorí účtovnú rezervu pre prípad negatívneho výsledku, a tak zohľadňuje hroziace riziko.

Predpokladaný budúci vývoj v roku 2018

Mesto Banská Bystrica plánuje v roku 2018 investovať aj do kultúrnej infraštruktúry. V pláne je rekonštrukcia kúrenia v Kultúrnom dome v Podlaviciach a výmena strechy Kultúrneho domu v Šalkovej.

Bude sa pokračovať aj v investíciách do športu. Úrad vlády schválil pre mesto Banská Bystrica dotáciu v sume 3 mil. Eur, ktorá bude použitá na modernizáciu tréningového centra Mestského mládežníckeho futbalového štadióna v Radvani, rekonštrukciu športového areálu Základnej školy Radvanská, revitalizáciu a prestavbu banskobystrického zimného štadióna a rozvoj a dobudovanie infraštruktúry v Národnom biatlonovom centre v Osrblí. Nový športový komplex by mal vyrásť aj pri Základnej škole J. G. Tajovského v mestskej časti Podlavice, ktorí budú môcť využívať nielen žiaci, ale aj verejnosť.

Bude sa pokračovať v rozbehnutých projektoch rekonštrukcií budov materských škôl s cieľom znížiť ich energetickú náročnosť. Obnovené budú aj ďalšie materské školy v meste a súčasne sa plánuje stavebnými prácami kapacitne tieto existujúce škôlky rozšíriť. Okrem toho v priestoroch Základnej školy Radvanská 1 vznikne nová škôlka.

Na jeseň roka 2017 bolo zo strany mesta avizované, že sa v rámci rozpočtu vyčlenili prostriedky určené aj na obnovu ciest a chodníkov na území mesta. Kvôli nepriaznivému počasiu sa realizácia týchto projektov presunula na jar roka 2018, pričom v pláne sú rozsiahle opravy Poľnej ulice a Zvolenskej cesty, obnova spevnených plôch na Námestí SNP, obnova povrchu Hurbanovej ulice pri Mestskom parku, chodníky na Okružnej ulici i na ulici T. Vansovej, ale aj vozovka na ulici Pod Banošom v mestskej časti Rudlová – Sásová. Po dlhých rokoch sa zrealizoval aj projekt vybudovania novej vozovky na Jegorovovej ulici, ktorá prepojí budovu Orange s ulicou Trieda SNP. Na Tulskej ulici je naplánované vybudovanie parkoviska.

Od roku 2016 mesto pracuje aj na budovaní cyklotrás, pričom do konca roka 2018 by mala byť ukončená prvá cyklotrasa, ktorá bude viesť z Podlavíc na Hušták a po napojení na už existujúci cyklochodník bude mať dĺžku približne 2,5 kilometra.

K zabezpečeniu bezproblémového chodu mestských zariadení je potrebné vyčleniť prostriedky aj na ich opravy a rekonštrukcie, a tak mesto plánuje investovať aj do údržby objektov sociálnych služieb na Zariadení pre seniorov Jeseň a Strediska sociálnych služieb na ul. 9. mája. Po rokoch je potrebné investovať aj do budovy mestského úradu. Takisto je potrebné vykonať údržbu v rámci priestorov materských a základných škôl. Plánuje sa výmena okien a dverí na bývalej ZŠ Tatranská či oprava nášlapných vrstiev v ZŠ Ďumbierska, a okrem toho aj nákup nového interiérového vybavenia pre materské školy a vybavenia pre školské jedálne. Rovnako je naplánované zakúpenie interiérového vybavenia pre nové Informačné centrum v dopravnej časti autobusovej stanice.

Zámer výmeny kremačných pecí vznikol ešte v roku 2016, no kvôli časovo náročnej príprave podkladov a zdĺhavému procesu verejného obstarávania dôjde k jeho reálnemu naplneniu až v roku 2018. Mesto Banská Bystrica sa tiež bude v roku 2018 uchádzať o nenávratný finančný príspevok na zabezpečenie revitalizácie mestského parku.

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Účtovná jednotka v roku 2017 nemala žiadne náklady, výdavky na činnosti v oblasti výskumu a vývoja.

NÁVRH NA VYSPORIADANIE PREBYTKU A ROZDELENIE ZISKU ROKU 2017

Mestské zastupiteľstvo uznesením zo dňa 24.apríla 2018 č. 1054/2018 – MsZ schválilo:

1. Záverečný účet Mesta Banská Bystrica za rok 2017,
2. celoročné hospodárenie Mesta Banská Bystrica za rok 2017 bez výhrad,
3. prebytok bežného a kapitálového hospodárenia Mesta Banská Bystrica za rok 2017 vo výške 4 269 666,72 Eur, zistený podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., z ktorého sa vylučujú nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu a Európskej únie, alebo na základe osobitného predpisu, vo výške 249 183,76 Eur,
4. prebytok bežného a kapitálového rozpočtu po vylúčení účelovo určených prostriedkov vo výške 4 020 482,96 Eur,
5. výsledok hospodárenia finančných operácií po vylúčení účelových prostriedkov z prijatých zábezpek a prostriedkov z náhrady za spoločenskú hodnotu drevín minulých rokov vo výške – 657 604,94 Eur,
6. vysporiadanie záporného výsledku hospodárenia finančných operácií z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu vo výške 657 604,94 Eur,
7. tvorbu rezervného fondu v súlade s § 15 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. v z. n. p. vo výške 20 % prebytku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 804 096,59 Eur,
8. tvorbu fondu minulých rokov zo zostatku prebytku bežného a kapitálového rozpočtu vo výške 2 558 781,43 Eur.

Tým istým uznesením mestské zastupiteľstvo tiež schválilo:

1. prevod zisku z podnikateľskej činnosti Mesta Banská Bystrica za rok 2017 do fondu minulých rokov vo výške 47 959,30 Eur,
2. použitie fondu minulých rokov nasledovne: v objeme 1 020 000 Eur na vybudovanie mestského mládežníckeho futbalového centra (štadióna) v Radvani, v objeme 500 000 Eur na rekonštrukciu Mestského parku, v objeme 240 850,73 Eur na prípravu a realizáciu projektov, v objeme 330 000 Eur na rekonštrukciu Vojnového cintorína z I. svetovej vojny v Časti Majer, v objeme 74 330 Eur ako kapitálový príspevok Zaares-u na rekonštrukciu detských ihrísk v Sásovej - Rudlovej, v objeme 70 000 Eur na výkupy pozemkov, v objeme 58 000 Eur na vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli ZŠ na Spojovej ulici, v objeme 46 960 Eur na upgrade informačného systému samosprávy, v objeme 40 000 Eur na obstaranie agendových modulov geografického informačného systému (GIS), v objeme 24 000 Eur na nákup softvéru na spracovanie verejného obstarávania, v objeme 20 000 Eur ako kapitálový príspevok Zaares-u s účelom spolufinancovať nákup traktora s prídavnými zariadeniami na likvidáciu invázičných rastlín, v objeme 13 300 Eur na prípravné práce v súvislosti s rekonštrukciou areálu bývalej základnej školy na Magurskej ulici, v objeme 12 300 Eur ako kapitálový príspevok Zaares-u na rekonštrukciu športovísk na území mesta, v objeme 5 000 Eur na vybudovanie plôch pod kontajnery na ulici 29. augusta vo volebnom obvode č. 1, v objeme 2 000 Eur na rozšírenie chodníka na ulici Bakossova - Komenského vo volebnom obvode č. 1.
3. Podľa § 16 ods. 6 a ods. 7 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách samosprávy a o mene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p, nevyčerpané účelovo určené prostriedky bežného rozpočtu z roku 2017 vo výške 200 183,76 Eur a nevyčerpané účelovo určené prostriedky kapitálového rozpočtu z roku 2017 vo výške 49 000 Eur sa zapoja do rozpočtu v roku 2018 na financovanie bežného a kapitálového rozpočtu.

PRÍLOHY

Príloha č.1: Orgány samosprávy na roky 2014 – 2018

Príloha č.2: Organizačná štruktúra úradu Mesta Banská Bystrica

Príloha č.3: Individuálna účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

Príloha č.4: Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke Mesta Banská Bystrica

k 31.12.2017

Príloha č.5: Konsolidovaná účtovná závierka Mesta Banská Bystrica k 31.12.2017

Príloha č.6: Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke Mesta Banská Bystrica

k 31.12.2017

ZDROJE

Grafy: vlastné spracovanie

Tabuľky: vlastné spracovanie

Obrázky:

- T. Pastorok <https://we.tl/t-7n8eud6yQs>;
- I. Staudinger <https://we.tl/t-BWVGJJDE4Z>; https://www.facebook.com/pg/Mesto-Banská-Bystrica-133297286814920/photos/?ref=page_internal; <https://bbonline.sk/wp-content/uploads/2014/05/hodinova-veza.jpg>;
- <http://ipravda.sk/res/2014/01/13/thumbs/radvansky-jarmok-koruna-banska-bystrica-clanokW.jpg>
- <https://pamiatkyslovenska.files.wordpress.com/2013/07/banska-bystrica.jpg>
- http://mesto.banskabystrica.sk/index.php?id_menu=944
- <https://www.bystricoviny.sk/wp-content/uploads/2017/11/M%C5%A0-Na-L%C3%BA%C4%8Dkach-pred-rekon%C5%A1trukciou-1.jpg>
- http://www.banskabystrica.sk/portals_pictures/i_000103/i_103851.jpg
- <https://cdn.webnoviny.sk/sites/19/2017/08/fdr-688x459.jpg>
- https://stavbaroka.zoznam.sk/stavby/terminal-vlak-bus-shopping-banska-bystrica/galeria/IMG_7.jpg
- https://www.geocaching.com/geocache/GC2HMQ4_mestsky-park-bb?guid=440194bd-3d20-442e-b0c2-284a040ff955

VÝROČNÁ SPRÁVA MESTA BANSKÁ BYSTRICA ZA ROK 2017

Výročná správa Mesta Banská Bystrica za rok 2017 bola vzatá na vedomie Mestským zastupiteľstvom uznesením zo dňa 18.septembra 2018 číslo 1164/2018 - MsZ.

Osoba zodpovedná za vypracovanie výročnej správy

Mesta Banská Bystrica za rok 2017:

Mgr. Zuzana Detková, v. r.
vedúca odd. rozpočtu a ekonomických analýz

Štatutárny orgán:

Ján Nosko, v. r.
primátor mesta

Kontaktujte nás

Mesto Banská Bystrica
048/4330 101 | info@banskabystrica.sk
Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica

